

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

JAN NEPOMUK NEUMANN

**Určený pro čtyřletý cyklus a paralelní ročníky šestiletého
a osmiletého cyklu gymnaziálního vzdělávání podle RVP G**

B · I · G Y

**Biskupské gymnázium J. N. Neumanna, církevní základní škola
a základní umělecká škola České Budějovice**

1 Identifikační údaje

Název ŠVP: Jan Nepomuk Neumann – Školní vzdělávací program Biskupského gymnázia České Budějovice

Motto: „VZDĚLÁNÍ JE SCHOPNOST POROZUMĚT DRUHÝM“

Vzdělávací program: víceleté gymnázium – čtyřleté (kód: 79-41-K/41)

Studijní forma vzdělávání: denní forma vzdělávání

Předkladatel: Biskupské gymnázium J. N. Neumanna, církevní základní škola a základní umělecká škola České Budějovice Jirsízkova 5, České Budějovice, 370 01

IČO: 00666122

IZO: 000666122

REDIZO: 600008088

Ředitel: Ing. Martin Maršík, Ph.D.

Zástupci ředitele:

Ing. Michaela Kudláčková

Mgr. Alena Marková

Mgr. Jan Schreib

Ing. Marta Hortová

Koordinátoři ŠVP: Mgr. Alena Marková, Mgr. Klára Krejčí, Mgr. Václav Šlouf, Ph.D.

Kontakty:

tel.: (+420) 380 420 211

e-mail: reditelstvi@bigy-cb.cz

web: www.bigy-cb.cz

číslo datové schránky: 5iiaeeb

Zřizovatel: Biskupství českobudějovické, Biskupská 4, 370 21 České Budějovice, tel. (+420) 386 102 311, e-mail: kurie@bcb.cz, web: www.bcb.cb

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023

2 Obsah

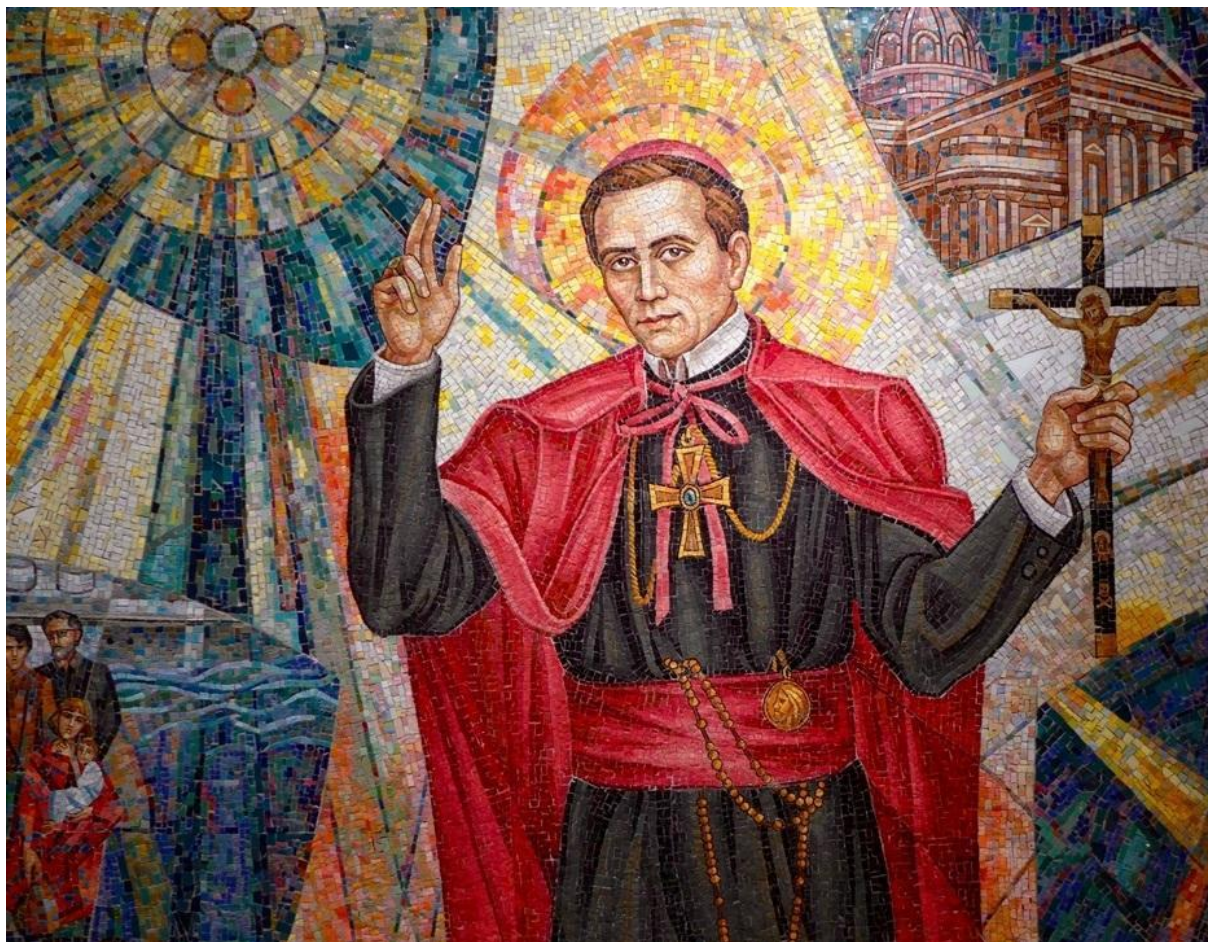
1	Identifikační údaje	2
2	Obsah	3
3	Úvod	5
4	Charakteristika školy	6
4.1	Velikost školy	6
4.2	Vybavení školy	6
4.3	Charakteristika pedagogického sboru	6
4.4	Charakteristika žáků	6
4.5	Mezinárodní spolupráce	7
4.6	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
5	Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
5.1	Zaměření školy	9
5.2	Duchovní výchova	10
5.3	Profil absolventa	10
5.4	Organizace přijímacího řízení	10
5.5	Organizace maturitní zkoušky	11
5.6	Výchovné a vzdělávací strategie	11
5.7	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
5.8	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	14
5.9	Začlenění průřezových témat	15
6	Učební plán	17
6.1.1	Tabulka předmaturitních a maturitních seminářů	18
7	Učební osnovy	20
7.1	Jazyk a jazyková komunikace	20
7.1.1	Český jazyk a literatura (ČJ)	20
7.1.2	Cizí jazyky (CJ)	30
7.1.3	Reálie cizojazyčných oblastí (RCJ)	35
7.1.4	Latina (L)	36
7.2	Matematika (M)	43
7.3	Informatika (Inf)	56
7.4	Člověk a společnost	67
7.4.1	Dějepis (D)	67
7.4.2	Náboženství (Ná)	78
7.4.3	Etika (Et)	89
7.4.4	Základy společenských věd (ZSV)	95
7.5	Člověk a příroda	110
7.5.1	Fyzika (Fy)	110

7.5.2	Chemie (Ch)	123
7.5.3	Biologie (Bi)	135
7.5.4	Zeměpis (Z)	149
7.6	Umění a kultura.....	165
7.6.1	Hudební výchova (HV)	165
7.6.2	Výtvarná výchova (VV)	171
7.7	Člověk a zdraví	177
7.7.1	Výchova ke zdraví.....	177
7.7.2	Tělesná výchova (TV).....	177
7.8	Předmaturitní a maturitní semináře	186
7.8.1	Seminář z českého jazyka.....	186
7.8.2	Příprava na anglický jazykový certifikát	186
7.8.3	Příprava na francouzský jazykový certifikát	186
7.8.4	Příprava na německý jazykový certifikát.....	187
7.8.5	Příprava na španělský jazykový certifikát.....	188
7.8.6	Seminář z latiny	188
7.8.7	Seminář z dějepisu	189
7.8.8	Seminář ze základů společenských věd	190
7.8.9	Seminář ze zeměpisu.....	191
7.8.10	Seminář z matematiky	192
7.8.11	Seminář z fyziky.....	193
7.8.12	Seminář z fyziky pro mediky.....	193
7.8.13	Seminář z chemie	194
7.8.14	Seminář z biologie.....	194
7.8.15	Seminář z informatiky.....	196
7.8.16	Seminář z religionistiky.....	197
7.8.17	Seminář z ruského jazyka.....	197
7.8.18	Seminář z estetické výchovy	198
8	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	199
8.1	Způsoby hodnocení	199
8.2	Kritéria hodnocení	199
8.2.1	Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření.....	199
8.2.2	Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření.....	200
8.2.3	Celkové hodnocení žáka za všechny předměty	200

3 Úvod

„Vyzývám vychovatele a všechny, kterým leží na srdci zájem o mládež, aby nešetřili svým úsilím. Ačkoli se při své práci setkáte s mnoha těžkostmi, vezměte na sebe veškerou odpovědnost tohoto poslání a svou vůlí, úsilím a vzájemnou spoluprací tyto překážky překonáte.“

Z pastýřského listu J. N. Neumanna z roku 1852



Název ŠVP odkazuje na patrona naší školy – jihočeského rodáka a filadelfského biskupa sv. Jana Nepomuka Neumanna. Tento muž je velkou inspirací pro nás všechny, kteří se podílíme na výchově a vzdělávání mladých lidí. Založením přibližně stovky škol se Jan Nepomuk značnou měrou zasloužil o rozvoj vzdělanosti ve formující se mnohonárodnostní americké společnosti 19. století.

Stejně jako on se i my snažíme při naší pedagogické práci klást důraz na tyto tři základní aspekty:

1. kvalitní jazyková gramotnost,
2. křesťansko-etický pohled na společnost,
3. výchovu moderního občana uvědomujícího si své postavení v mnohonárodnostní společnosti.

4 Charakteristika školy

4.1 Velikost školy

Biskupské gymnázium J. N. Neumanna nabízí studium v osmiletém, šestiletém, šestiletém bilingvním a čtyřletém cyklu. Celková kapacita školy činí 720 žáků.

4.2 Vybavení školy

Škola byla založena v roce 1990 tehdejším českobudějovickým biskupem Miloslavem Vlkem. V té době neměla budovu a k výuce si prostory pronajímala. V roce 1995 získala vlastní budovu, později i internát a školní jídelnu. Ta byla vybudována v prostorách internátu, který bezprostředně sousedí s budovou školy. Obě budovy jsou propojeny, takže tvoří jeden komplex. Od roku 2013 patří ke škole také kostel svaté Rodiny, jenž je stavebně také součástí celého komplexu, nicméně do uvedeného roku byl v majetku státního archivu.

Biskupské gymnázium se nachází ve středu města, cca 200 metrů od náměstí. Tato poloha je výhodná nejen pro žáky využívající městskou hromadnou dopravu, ale i pro dojíždějící z větších vzdáleností. Zájemci mohou využívat ubytování v domově mládeže. Školní jídelna zajišťuje celodenní stravování pro žáky ubytované v domově mládeže, obědy i pro žáky neubytované.

V prostorách gymnázia byla realizována přístavba, půdní vestavba, byly modernizovány učebny a sociální zařízení. Žáci mají k dispozici nejen učebny kmenové, ale též třídy odborné. Většina tříd je vybavena moderní audiovizuální technikou, ve všech učebnách je internetové připojení, žáci mají možnost připojit se ke školní wifi. Škola má k dispozici specializované učebny informatiky, zeměpisu, dějepisu, fyziky, chemie, biologie, hudební a výtvarné výchovy, tělocvičnu s horolezeckou stěnou, knihovnu, biologickou a chemickou laboratoř. Byly vybudovány prostory pro kardio cvičení, fitness centrum a prostory pro stolní tenis, které jsou k dispozici i pro mimoškolní aktivity. Škola též vlastní několik lodí pro vodní turistiku, neboť se nachází v blízkosti řek Malše a Vltava.

4.3 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole vyučuje přibližně 70 pedagogů, někteří z nich na částečný úvazek, někteří jako externisté. Všichni učitelé jsou aprobovaní. V rámci výuky cizích jazyků působí na škole lektoři německého, španělského a francouzského jazyka coby rodilí mluvčí. Někteří učitelé si průběžně zvyšují kvalifikaci absolvováním různých kurzů či účastí na projektech celoživotního vzdělávání. Na škole působí výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a externí pracovníci Křesťanské pedagogicko-psychologické poradny. Důležitým členem pedagogického sboru je také školní spirituál. Žáky bydlící na internátě mají na starosti 4 vychovatelé.

4.4 Charakteristika žáků

Přestože je naše gymnázium školou církevní, není určeno pouze žákům určité náboženské příslušnosti. Na gymnáziu studují žáci různých vyznání, i ti bez vyznání.

Většina žáků bydlí ve městě nebo jeho okolí. Díky ubytování v domově mládeže, vhodné poloze města a velmi dobrému dopravnímu spojení však máme žáky z celého Jihočeského kraje.

Velmi dobré zkušenosti máme s integrací žáků s různým zdravotním postižením.

4.5 Mezinárodní spolupráce

Vzhledem k důrazu, který naše škola klade na výuku cizích jazyků, udržujeme také dlouhodobou spolupráci s významnými zahraničními institucemi, mezi které patří např:

- The British Council Praha/ Britské centrum Č. Budějovice (spolupráce při skládání jazykových diplomů z angličtiny v rámci programu Addvantage),
- Kultusministerkonferenz der Länder in der Bundesrepublik Deutschland – Sprachdiplom Stufe I. a Stufe II. (instituce administrující německé jazykové diplomy),
- Institut français de Prague, Alliance française České Budějovice (spolupráce při skládání jazykových diplomů z francouzštiny),
- Euregio – program příhraniční spolupráce se SRN (celoroční pobyty žáků na německých gymnáziích),
- Rotary Club České Budějovice (roční výměnné pobyty v USA a Jižní Americe),
- USA – Global Outreach Wisconsin (katolická organizace zajišťující roční pobyty na katolických středních školách v USA),
- Embajada de España en Praga, Agregaduría de Educación (personální i metodická podpora výuky na bilingvních česko-španělských gymnáziích).

Biskupské gymnázium J. N. Neumanna má partnerská gymnázia v Rakousku, konkrétně v Bad Leonfeldenu, Salzburgu a Vídni, kam každoročně vyjíždí přibližně 20 žáků na studijní pobyt.

4.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole je zřízena školská rada, která má 6 členů, dva z nich jsou v souladu se zákonem voleni také z řad zletilých žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků. Rodiče a zákonní zástupci žáků jsou o prospěchu a chování žáků informováni prostřednictvím elektronických žákovských knížek a na pravidelných informačních odpoledních. Po dohodě s vyučujícími mohou však školu navštívit kdykoliv. Každým rokem pořádáme den otevřených dveří, při němž si rodiče budoucích žáků mohou prohlédnout prostory, vybavenost a zázemí školy.

Další možností získání informací o životě v našem vzdělávacím zařízení jsou webové stránky, využíváme také sociální síť.

Studenti Jihočeské univerzity vykonávají na naší škole jak průběžné, tak i souvislé pedagogické praxe a připravují se tak prakticky na své budoucí povolání.

Ke stálým partnerům v oblasti charitativní patří Městská a Diecézní charita, občanské sdružení Život dětem, nadační fond Českého rozhlasu a Světluška.

Mezi další partnery patří Jihočeské divadlo, Jihočeské muzeum a Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích.

Sami žáci se aktivně podílejí na spolupráci s organizací Člověk v tísni (projekty Příběhy bezpráví, Jeden svět na školách) a Amnesty International ČR.

Gymnázium se soustřeďuje i na mimoškolní aktivity a smysluplné trávení volného času svých žáků. Proto jsme při škole zřídili středisko volného času, které nabízí aktivity a kroužky různého zaměření. Jedná se především o školní klub pro nižší gymnázium a Dům dětí a mládeže pro vyšší

gymnázium. Do těchto aktivit je zapojeno cca 450 žáků. Další žáci se angažují v duchovním životě školy a sdružují se v aktivitách soustředěných do kostela sv. Rodiny.

V roce 2021 byla při Biskupském gymnáziu a církevní základní škole založena základní umělecká škola s nabídkou hudebních oborů a kapacitou 130 žáků.

Doplňkovou aktivitou pro naše žáky je možnost získání řidičského oprávnění skupiny B ve vlastní autoškole. Kurzy se konají dvakrát ročně vždy s kapacitou 25 žáků.

Snahou je tedy nabídnout žákům širokou škálu volnočasových aktivit, které rozvíjejí jejich vědomostní i osobnostní potenciál a zároveň ulehčit rodičům starost s doprovodem svých dětí na tyto činnosti, protože veškerá výuka probíhá v prostorách školy.

5 Charakteristika školního vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Biskupské gymnázium je jedinou církevní střední školou v kraji. Vedle důrazu na vzdělání usiluje o obohacení studia o křesťansko-etický pohled na život. Výuka náboženství však není povinná, žáci mají svobodnou volbu mezi výukou náboženství a etikou.

Jsme všeobecné gymnázium s důrazem na výuku jazyků. Naším žákům nabízíme zahraniční studijní pobyty a možnost připravit se na mezinárodní jazykové zkoušky. Již několikrát bylo naše gymnázium oceněno Britským velvyslanectvím jako nejlepší škola v České republice v počtu získaných diplomů B2 First / C1 Advanced, vysoké procento žáků skládá každoročně také německé diplomy DSD I a DSD II, které zastřešuje německá instituce KMK (Kultusministerkonferenz) – lze tedy přepokládat, že zájem o kvalitní jazykové vzdělání je přinejmenším jednou z hlavních motivací, které vedou případné uchazeče k tomu, aby si ke studiu vybrali právě naši školu. Naše škola ovšem nabízí kvalitní výuku ve všech předmětech. Snížená hodinová dotace přírodovědných předmětů na vyšším gymnáziu je kompenzována bohatou nabídkou volitelných seminářů. Ty žákům umožňují získat hluboké znalosti a kompetence ve zvolených oblastech. Naši absolventi díky tomu nastupují na vysoké školy s humanitním, ekonomickým a technicko-přírodovědným zaměřením zhruba ve stejném poměru. Každoroční srovnání výsledků maturitních zkoušek, které zveřejňuje Cermat, potvrzuje, že naše gymnázium zaujímá přední místa v Č. Budějovicích i v regionu.

Od školního roku 1999/2000 probíhá na gymnáziu výuka v osmiletém, šestiletém a čtyřletém cyklu. Šestiletý cyklus lze absolvovat také formou bilingvního česko-španělského studia.

V osmiletém cyklu jsou od prvního ročníku povinné dva cizí jazyky (angličtina a španělština nebo němčina), od tercie do septimy také latina.

Ve všeobecném šestiletém cyklu si mohou žáci vybírat z kombinace (angličtina a francouzština nebo němčina a angličtina), latina se vyučuje tři roky. V bilingvním šestiletém cyklu se vyučuje jazyk španělský a anglický. Od třetího ročníku probíhá výuka některých předmětů částečně ve španělském jazyce.

Ve **čtyřletém** studiu jsou jazyky vyučovány v kombinaci angličtina a francouzština nebo němčina a angličtina, v prvních třech ročnících probíhá výuka latiny.

Ve všech typech studia se podle možností na výuce jazyků podílejí také rodilí mluvčí. Ze všech vyučovaných živých jazyků mají žáci možnost na konci studia skládat mezinárodně uznávané zkoušky.

V průběhu celého studia je kladen důraz na mezipředmětové vztahy a výuku v souvislostech, na prohlubování pracovních návyků a osobní zodpovědnosti žáků za své vzdělání, za budoucí úspěšnost u maturitní zkoušky a při studiu na vysoké škole.

Zajímavé sportovní akce, poznávací exkurze doma i v zahraničí a nabídka bohaté zájmové činnosti vhodně doplňují studijní program.

5.2 Duchovní výchova

Protože je naše gymnázium církevní školou, klade se také velký důraz na výchovu duchovní. Tím se rozhodně nemyslí jen výchova náboženská. O tu pečujeme, ale zároveň se snažíme, aby každý žák našel na škole prostředí vhodné ke svému duchovnímu rozvoji nehledě na vyznání.

Mimo pravidelnou výuku náboženství a etiky, při které se žáci seznamují s hlavními světovými náboženstvími s důrazem na křesťanství a se základními otázkami etiky, slouží k duchovnímu růstu především výjezdové kurzy. V prvním ročníku vyššího stupně gymnázia je to kurz „Kdo jsem?“. Jeho obsahem je sebepoznání a sebepřijetí. Kurzu se účastní postupně jednotlivé třídy, což vytváří dobré klima také k upevnění třídních kolektivů. Další kurz s názvem „Kam směřuji?“ je určen pro žáky maturitního ročníku. Jeho obsahem jsou otázky hledání povolání, ukončování střední školy či pravidla dobrého rozhodování. Opět na něj vyrazí třídy jednotlivě, což umožňuje celkovou reflexi jejich pobytu na naší škole.

Během roku je také každá třída pozvána do studentského kostela ke mši svaté za třídu. I tentokrát dbáme na to, aby se na mši cítili dobře i žáci, kteří běžně do kostela nechodí. Tento čas je navíc doplněn o společnou snídani, která opět slouží k upevnění vazeb v kolektivu třídy. Dále jsou žáci každou středu zváni školním zvonem na krátkou modlitbu uprostřed týdne. Ta vytváří v životě žáka i školy malé zastavení uprostřed školního shonu. Žáci jsou tak vedeni k reflexi i životnímu nadhledu.

Pro duchovní výchovu na škole má zásadní vliv také letní gymnaziální tábor. Koná se vždy jeden týden a je určen pouze pro žáky vyššího stupně gymnázia. Mimo duchovní rozměr je kladen důraz na pobyt v přírodě, rozvoj přátelství, zajímavé diskuse a přednášky.

5.3 Profil absolventa

Absolvent Biskupského gymnázia J. N. Neumanna získává kvalitní středoškolské vzdělání, které je díky volbě seminářů v posledních dvou ročnících studia oborově profilované. Vyniká nadprůměrnou schopností komunikovat ve dvou světových jazycích i v jazyce mateřském a při své práci i dalším vzdělávání prakticky používá informační technologie. Dokáže pracovat s informacemi, samostatně se učit a řešit problémy. Je schopen se orientovat v běžném životě a aktivně se účastnit společenského, kulturního a politického dění. Je sociálně zralý a schopný spolupráce s druhými. Je si vědom svých práv a povinností, váží si křesťanských hodnot a ctí demokratické principy společnosti.

5.4 Organizace přijímacího řízení

Uchazeči o studium vykonávají jednotnou přijímací zkoušku z předmětů český jazyk a literatura a matematika dle § 60 odst. 5 školského zákona č. 561/2004 Sb. a vyhlášky č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, která blíže specifikuje ustanovení zákona. Úpravy podmínek uchazečů se speciálními vzdělávacími potřebami upravuje společně s výše zmíněnými právními předpisy vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Ředitel školy pro hodnocení výsledku jednotné zkoušky cizinců, kteří nekonají zkoušku z českého jazyka a literatury podle § 20 odst. 4 školského zákona, vytváří ve spolupráci s Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání pořadí uchazečů na základě redukováného hodnocení všech přijímaných uchazečů v přijímacím řízení do daného oboru vzdělání nebo zaměření podle školního vzdělávacího programu. Redukované hodnocení neobsahuje výsledek testu z českého jazyka a literatury. Pořadí uchazečů v redukováném

hodnocení se použije pro jejich zařazení do výsledného pořadí uchazečů stanoveného podle § 60d odst. 3 školského zákona. Ředitel školy pohovorem ověří uchazečovu znalost českého jazyka.

Uchazeči budou ke studiu přijímáni podle pořadí vzniklého na základě jejich celkového bodového zisku v rámci přijímacího řízení. Každý studijní obor má své vlastní pořadí uchazečů. Celkový bodový zisk je tvořen: body za prospěch na základní škole, body za studijní aktivity na základní škole – soutěže, olympiády atd., body celkem za jednotnou přijímací zkoušku.

Odvolační řízení proti rozhodnutí o přijetí se řeší ve spolupráci s krajským úřadem.

5.5 Organizace maturitní zkoušky

Organizace maturitní zkoušky se řídí § 77 - § 82 školského zákona č. 561/2004 Sb. a vyhláškou č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění účinném od 1. 1. 2022.

Pro profilovou část maturitní zkoušky zveřejňuje ředitel školy nabídku předmětů platnou pro daný školní rok a studijní obor. Z uvedené nabídky si každý žák musí zvolit dva předměty v povinné části, v rámci profilové části maturitní zkoušky může dále konat nejvýše dvě nepovinné zkoušky. Pro volbu nepovinné zkoušky v rámci profilové zkoušky platí stejná nabídka zkoušek. V profilové části může žák vykonat zkoušku z jiného cizího jazyka než z cizího jazyka, ze kterého skládá zkoušku ve společné části maturitní zkoušky. Zkoušky profilové části maturitní zkoušky se konají formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí. Nabídka povinných a nepovinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky je vždy zveřejněna na webových stránkách školy pro všechny vzdělávací programy nejpozději v termínech stanovených platnou legislativou.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v souladu s § 2 odst. 5 vyhlášky č. 177/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, určuje konkrétní termíny konání didaktických testů. Termíny písemných prací a ústních zkoušek určuje ředitel školy na základě platné legislativy.

Výsledná známka profilové maturitní zkoušky odpovídá kritériím uvedených v hodnocení žáků, které je součástí školního řádu, klasifikace společné části maturitní zkoušky je dána MŠMT. Žáci maturitního ročníku ukončují 30. dubna pravidelnou docházku do školy.

5.6 Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitým obsahem vzdělání je rozvoj všech klíčových kompetencí. V této části dokumentu jsou uvedeny obecné způsoby rozvíjení kompetencí napříč předměty. Rozvoj kompetencí v rámci jednotlivých předmětů je upřesněn v učebních osnovách v kapitole 7.

Kompetence k učení

- Pomáháme žákům v hledání vlastních učebních stylů.
- Propojujeme teorii s praxí.
- Do výuky zařazujeme práci s textem.
- Motivujeme žáky k sebehodnocení. Chybu nepovažujeme za negativní jev, ale její identifikaci bereme jako příležitost ke zlepšení schopností či dovedností žáků.
- Spolu s žáky hledáme souvislosti v rámci předmětu i mezi předměty.
- Vedeme žáky k získávání informací z různých zdrojů.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme žáky v účasti na předmětových olympiádách.
- Motivujeme žáky k hledání různých způsobů řešení problémů.
- Zdůrazňujeme schopnost efektivně vyhledávat informace a reflektovat jejich zdroj.
- Podporujeme tvořivost a logické myšlení.

Kompetence komunikativní

- Snažíme se kultivovat ústní i písemný projev žáků.
- Vytvářením přívětivé atmosféry usnadňujeme komunikaci mezi učitelem a žákem i mezi žáky navzájem.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme týmovou práci a kooperaci.
- Podporujeme studenty ve (spolu-)organizování akcí různého zaměření (florbalový turnaj, majáles apod.).
- Vytváříme prostředí vhodné pro aktivní zapojení žáků do výuky (dotazy, odpovědi, diskuse apod.)
- Učíme žáky toleranci ke schopnostem a názorům ostatních.
- Nabádáme žáky k aktivní pomoci slabším spolužákům.
- Vedeme žáky k sebehodnocení.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky ke kritickému posuzování informací.
- Učíme žáky rozlišovat objektivní fakta od osobních názorů.
- Vytváříme bezpečné prostředí, v němž se žáci nebojí svobodně vyjadřovat.
- Podporujeme žáky v možnosti zapojit se do ovlivňování chodu školy prací ve studentském parlamentu.
- Vedeme žáky k dodržování zásad respektující komunikace.
- Rozvíjíme v žácích pozitivní postoje k našemu kulturnímu a historickému dědictví.

Kompetence k podnikavosti

- Prostřednictvím exkurzí či besed cílíme na potenciální profesní zaměření žáků.
- Vedeme žáky k plánování, řízení a hodnocení jejich vlastní práce.
- Podporujeme kreativitu a originalitu při řešení problémů.

Kompetence digitální

- Pro komunikaci se žáky či sdílení výukových materiálů používáme program Google Classroom.
- Využíváme digitální zdroje a doporučujeme je i žákům. Zároveň posuzujeme důvěryhodnost těchto i jiných informačních zdrojů a tuto praxi předáváme žákům.
- Ve výuce využíváme digitální technologie (prezentace, animace, vyhledávání informací, videa apod.).

5.7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

K zajištění poskytování podpurných opatření v prvním stupni žákům se speciálními vzdělávacími potřebami zpracovává škola plán pedagogické podpory (PLPP), který sestavuje třídní učitel v součinnosti s dalšími učiteli a výchovným poradcem. PLPP má písemnou podobu a zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, konkrétní podpurná opatření, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Třídní učitel stanoví termín přípravy PLPP, organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka, zpracovává škola na základě Doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka individuální vzdělávací plán (IVP). IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, s výchovným poradcem, příp. se školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči žáka. Při sestavování IVP se vychází z obsahu IVP stanoveného ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení Doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení Doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je jeden školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpurných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

U těch žáků, kde si to situace vyžaduje a na základě Doporučení školského poradenského zařízení, škola zajišťuje asistenta pedagoga, který spolupracuje s třídním učitelem i ostatními pedagogy a pomáhá při zabezpečení výuky i mimo ni. Pro žáky s tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením je zajištěn bezbariérový přístup, výpočetní technika a další pomůcky doporučené SPC, které umožňují kvalitní výuku i komunikaci s okolím. V případě všech žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola navazuje spolupráci s organizacemi, které se zabývají pomocí těmto žákům.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nenavštěvují speciální třídy, ale studují se svými vrstevníky, neboť škola klade důraz na integraci takovýchto žáků do společnosti. Pouze ve vhodných případech a v omezeném rozsahu jsou v IVP vyčleněny některé hodiny výuky jako individuální (tj. výuka pouze učitel a žák).

Gymnaziální vzdělávání vyžaduje od žáků nadprůměrné studijní předpoklady a ŠVP naší školy z toho vychází také při stanovení úrovně očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech. Schopnost dostat této úrovně žáci musí osvědčit už při přijímacím řízení na školu. V IVP je možné upravit a formulovat očekávané výstupy vzdělávacích oborů tak, aby byly pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami z hlediska jejich možností reálné a splnitelné a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva. Stejně tak je možné, pokud speciální vzdělávací potřeby (např. nevidomost, problémy se sluchem, tělesné postižení atd.) neumožňují žákům realizaci vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru nebo jeho části, nahradit příslušný vzdělávací obsah nebo jeho část příbuzným nebo jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků.

V individuálním vzdělávacím plánu dle Školského zákona 561/2004 Sb., §18, Individuální vzdělávací plán, povoleném z jiných závažných důvodů je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem. Ředitel školy seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a s termíny zkoušek. Individuální vzdělávací plán podepsaný ředitelem školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka, se stává součástí osobní dokumentace žáka.

5.8 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola je připravena podle příslušných legislativních předpisů zajistit výuku žáků mimořádně nadaných (přijetí žáka do vyššího než prvního ročníku, zařazení žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího, ...) i rozvíjet nadání těchto žáků jejich individuálním studijním zapojením ve všech směrech mimo jiné i využitím pedagogicko-organizačních úprav: plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán, doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu, účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky.

Proces identifikace nadaných žáků začíná nominací učitelem. Učitel ví, jaké vědomosti, dovednosti i schopnosti má určitý žák, a je schopen ho porovnat s ostatními žáky ve třídě. Dokáže každého jedince objektivně hodnotit ústně či známkou a dle svých zkušeností je schopen říci, zda žák je intelektuálně podprůměrný, průměrný či nadprůměrný.

Dalším krokem je spolupráce se zákonnými zástupci vybraných žáků. Jejich nominace je dnes chápána jako důležitá součást identifikace nadaných a mimořádně nadaných dětí. Teprve s pomocí zákonných zástupců je možno sestavit komplexní obrázek o dítěti, o kterém se uvažuje jako o nadaném. Nenahlízejí na dítě pouze podle prospěchu ve škole. Dobře znají nejenom učební, ale i osobnostní charakteristiky dětí, a jsou tedy schopny hodnotit dítě objektivněji. Pokud škola vyhodnotí žáka jako „nadaného“, doporučí zákonnému zástupci nezletilého žáka spolupráci se školským poradenským zařízením (ŠPZ).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznaným podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává třídní učitel pod vedením výchovného poradce.

K zajišťování poskytování podpůrných opatření mimořádně nadaným žákům škola zpracuje plán pedagogické podpory (PLPP), který sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a zahrnuje zejména popis mimořádného nadání, podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP, organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Vzhledem ke gymnaziálnímu charakteru naší školy se předpokládá, že žáci vykazují v rámci svých generačních vrstevníků nadprůměrné studijní předpoklady. Rozvoj jejich případného mimořádného nadání v některých z oblastí se proto uskutečňuje podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP). IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, a se školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení Doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je jeden školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpurných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

V individuálním vzdělávacím plánu dle Školského zákona 561/2004 Sb., § 18, Individuální vzdělávací plán, povoleném z jiných závažných důvodů je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem. Ředitel školy seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a s termíny zkoušek. Individuální vzdělávací plán podepsaný ředitelem školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka, se stává součástí osobní dokumentace žáka.

5.9 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou nedílnou součástí vzdělávání. Každé průřezové téma se skládá z několika tematických okruhů, jejichž náplň je integrována do vzdělávacích obsahů různých vyučovaných předmětů. Tím dochází ke komplexnějšímu vzdělávání žáků. Zařazení níže uvedených tematických okruhů průřezových témat je součástí charakteristiky jednotlivých vyučovaných předmětů, kde je v tabulce formou zkratky uvedeno, ke kterému konkrétnímu učivu se daný tematický okruh vztahuje.

Následující tabulka uvádí, v jakém vyučovaném předmětu a ročníku jsou dané tematické okruhy průřezových témat realizovány.

Průřezové téma/tematický okruh	1. ročník	0. ročník	0. ročník	0. ročník
Osobnostní a sociální výchova (1)				
Všechny tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou do výuky přirozeně zařazeny ve všech předmětech napříč ročníky.				
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (2)				
Globalizační a rozvojové procesy (TO 2.1)	CJ, D, Et, L	CJ, Et	CJ, D, Et, ZSV	CJ
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (TO 2.2)	CJ, L, Z	CJ, D, Et	CJ, D, Et, ZSV	CJ, D

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce (TO 2.3)	L	Et, Ná	D, Et, ZSV	-
Žijeme v Evropě (TO 2.4)	CJ, ČJL, D, L, RCJ	CJ, ČJL, D, Ná, VV, Z	CJ, ČJL, D, ZSV	CJ, ČJL, D
Vzdělávání v Evropě a ve světě (TO 2.5)	CJ, D	CJ, D	CJ, D, ZSV	CJ, D
Multikulturní výchova (3)				
Základní problémy sociokulturních rozdílů (TO 3.1)	CJ, D, L, Ná, Z,	CJ, D, Et, L, Ná, VV, ZSV	CJ, D, L, Ná	CJ, D
Psychosociální aspekty interkulturality (TO 3.2)	L, Ná, ZSV	D, Et, L, Ná	D, L	D
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (TO 3.3)	CJ, D, L, Ná, RCJ	CJ, D, Et, HV, L, Ná	CJ, D, L	CJ, D
Environmentální výchova (4)				
Problematika vztahů organismů a prostředí (TO 4.1)	Bi, CJ, D, Et, Z	CJ	CJ	CJ, ZSV
Člověk a životní prostředí (TO 4.2)	Bi, CJ, D, Et, Fy, Ch, TV, Z	CJ, Fy, TV, Z	CJ, D, TV, ZSV	CJ, Inf, TV
Životní prostředí regionu a české republiky (TO 4.3)	Bi, D, Ch	Fy, Z	D, ZSV	-
Mediální výchova (5)				
Média a mediální produkce (TO 5.1)	CJ	CJ, ČJL, Et	CJ	CJ, D
Mediální produkty a jejich významy (TO 5.2)	CJ	CJ, ČJL, Et	CJ	CJ
Uživatelé (TO 5.3)	-	ČJL, Et	-	-
Účinky mediální produkce a vliv médií (TO 5.4)	CJ	CJ, ČJL, Et, HV	CJ	CJ, D
Role médií v moderních dějinách (TO 5.5)	CJ	CJ	CJ	CJ, D

6 Učební plán

Uvedený učební plán platí pro čtyřletý obor a dále pro vyšší stupeň osmiletého a všeobecného šestiletého oboru s výjimkou cizích jazyků. Cizí jazyky jsou zpracovány pro celé studium v ŠVP šestiletého všeobecného, resp. osmiletého oboru.

Vyučovací předmět	Počet hodin za týden v ročníku				Počet hodin celkem
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	
Český jazyk a literatura	3	3	3+1	3+2	15
Cizí jazyk 1 ^{1,2}	3+1	3+1	3+1	3+1	16
Cizí jazyk 2 ^{1,2}	3	3	3+1	3+1	14
Reálie cizojazyčných oblastí ⁸	-	1	-	-	1
Latina ²	1	1	1	-	3
Matematika	3+1	3+1	2+1	2+1	14
Informatika ²	1	1	1	1	4
Dějepis	3	2	2	1	8
Náboženství/Etika ^{3,5}	1	1	1	-	3
Základy společenských věd ⁴	1	2	2	2	7
Fyzika	2+1	2	-	-	5
Chemie ⁷	2,5	2,5	-	-	5
Biologie ^{5,6,7}	2,5	2,5	-	-	5
Zeměpis ⁶	2	2	-	-	4
Hudební výchova	1	1	-	-	2
Výtvarná výchova	1	1	-	-	2
Tělesná výchova ²	2	2	2	2	8
Předmaturitní seminář ⁹	-	-	4+4	-	8
Maturitní seminář ¹⁰	-	-	-	4+4	8
Celková časová dotace	35	35	32	30	132

Poznámky:

Hodiny označené symbolem „+“ jsou disponibilní.

1. Výuka je realizována volbou předmětu Anglický jazyk, Francouzský jazyk, Německý jazyk
2. výuka je realizována ve skupinách,
3. třída se dělí na dvě části podle zvoleného předmětu,
4. součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je obsah předmětu Člověk a svět práce,
5. součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je obsah předmětu Výchova ke zdraví,

6. součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je obsah předmětu Geologie,
7. součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je obsah předmětu Práce s laboratorní technikou,
8. výuka je realizována v návaznosti na předmět Cizí jazyk 1,
9. výuka je realizována volbou předmětů uvedených v následující Tabulce seminářů 1,
10. výuka je realizována volbou předmětů uvedených v následující Tabulce seminářů 2,
11. laboratorní cvičení z biologie jsou s 0,5hodinovou dotací týdně (tzn. pro žáka jedna hodina za 14 dní).

6.1.1 Tabulka předmaturitních a maturitních seminářů

Předmaturitní seminář	Hodinová dotace
Příprava na anglický jazykový certifikát	2
Příprava na německý jazykový certifikát	2
Příprava na francouzský jazykový certifikát	2
Příprava na španělský jazykový certifikát	2
Seminář z ruského jazyka	2
Seminář z latiny	2
Seminář z dějepisu	2
Seminář ze základů společenských věd	2
Seminář ze zeměpisu	2
Seminář z matematiky	3
Seminář z fyziky	3
Seminář z biologie	3
Seminář z chemie	3
Seminář z informatiky	2
Seminář z religionistiky	1
Seminář z českého jazyka	2
Seminář z estetické výchovy	2

Maturitní seminář	Hodinová dotace
Příprava na anglický jazykový certifikát	2
Příprava na německý jazykový certifikát	2
Příprava na francouzský jazykový certifikát	2
Příprava na španělský jazykový certifikát	2
Seminář z ruského jazyka	2
Seminář z latiny	2
Seminář z dějepisu	2
Seminář ze základů společenských věd	2
Seminář ze zeměpisu	2
Seminář z matematiky	3
Seminář z fyziky	3
Seminář z biologie	3
Seminář z chemie	3
Seminář z informatiky	2
Seminář z religionistiky	1
Seminář z českého jazyka	2
Seminář z estetické výchovy	2
Seminář z fyziky pro mediky	2

Seminář z fyziky, zeměpisu, chemie, biologie a ruského jazyka je na vysvědčení pod názvem předmětu bez označení „seminář“.

Realizace učiva mimo předměty v učebním plánu

Člověk a svět práce: Část učiva tohoto předmětu vymezená tématy Trh práce a profesní volba a Pracovněprávní vztahy se realizuje v rámci projektového dne (v termínu přijímacích zkoušek), a to v 1. až 3. ročníku. Celková časová dotace tedy činí 18 vyučovacích hodin.

Žáci v rámci vyučování na vyšším gymnáziu plní požadavky RVP i v následujících oblastech:
1. ročník – bezpečnost práce, osobní management; 2. ročník – profesní volba, pracovní právo;
3. ročník – profesní volba, mezinárodní trh práce.

Zbylá témata předmětu Člověk a svět práce se realizují v rámci předmětu Základy společenských věd – viz poznámka 4 v učebním plánu.

Výchova ke zdraví: Část učiva tohoto předmětu vymezená tématy Zdravý způsob života a péče o zdraví a Ochrana člověka za mimořádných událostí se realizuje v rámci týdenního sportovního výjezdu na začátku 1. ročníku.

Zbylá témata předmětu Výchova ke zdraví se realizují v rámci předmětů Náboženství/Etika (Vztahy mezi lidmi a formy soužití) a Biologie (Změny v životě člověka a jejich reflexe, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence) – viz poznámka 5 v učebním plánu.

7 Učební osnovy

Uvedené učební osnovy platí pro čtyřletý obor a dále pro vyšší stupeň osmiletého a všeobecného šestiletého oboru s výjimkou cizích jazyků. Cizí jazyky jsou zpracovány pro celé studium v ŠVP šestiletého všeobecného, resp. osmiletého oboru.

7.1 Jazyk a jazyková komunikace

7.1.1 Český jazyk a literatura (ČJ)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura je dotován třemi hodinami týdně v prvním a druhém ročníku, čtyřmi hodinami ve třetím a pěti ve čtvrtém ročníku. Tvoří ho Jazyková výchova, Literární výchova a Komunikační a slohová výchova. Vyučující si skladbu vzdělávacího oboru uzpůsobuje svým potřebám.

V Jazykové výchově žáci získávají základní vědomosti a dovednosti potřebné ke zvládnutí spisovné podoby českého jazyka a k rozlišení jeho jednotlivých útvarů a forem. Takto získané poznatky umožňují žákům reflexi jazyka, rozvíjí jejich logické myšlení (ve formě základních logických operací), přispívají k prohlubování dovedností potřebných k výstavbě srozumitelného, funkčního a jazykově správného (především ve shodě se stylistickou, gramatickou a fonetickou normou) jazykového projevu. Zároveň jsou vedeni k uvědomění si místa českého jazyka v rodině slovanských, ale i indoevropských jazyků (a to i s ohledem na jazyky našich sousedů i jazykových menšin v České republice), jeho historických kořenů a pohnutých dějin jeho utváření až do dnešní formy a tím i k potřebě úcty k mateřské řeči a kultuře jejího užívání.

V Komunikační a slohové výchově žáky vedeme k rozvoji schopností kritické analýzy jazykových i řečových projevů z různých oblastí a funkčních stylů (především však takových, které jsou jim blízké, ať už zájmem či praktickým využitím), k jejich vzájemné komparaci podle zadaných instrukcí. Na základě znalostí formální i obsahové stránky textu a jeho výstavby pak vedeme žáky k aktivnímu vytváření vlastních textů či řečových i nonverbálních a paralingválních projevů v souladu s komunikačním záměrem a situací.

V Literární výchově se výuka zaměřuje na výchovu k uvědomělému čtenářství, k pochopení rozdílů mezi literaturou a beletrií, k začlenění beletrie do sféry uměleckých projevů, k chápání literárního díla jako znaku a k strukturální interpretaci literárního textu. Dále se věnujeme kapitolám z oboru knižní kultury (chápání knihy jako artefaktu). Žák je schopen si budovat svůj vlastní čtenářský plán, osobní knihovnu, je schopen vést o interpretacích literárního díla záznamy a sdělovat jejich obsah v ústním projevu. Účastní se diskusí o přečtených dílech, jejich autorech i širších souvislostech své četby.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Učíme v souvislostech,
- povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o učivo: úspěšné zvládnutí jazykového projevu (psaného, mluveného) a jeho složek (pragmatické, sémantické, formální, nonverbální, paralingvální apod.) vede k zefektivnění komunikace, posílení sociálních kompetencí a zdravého sebeprazarování,

- podporujeme celoživotní čtenářství jako nástroj zrání osobnosti a jejího začlenění do společenského života,
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky práce a využíváme i jejich sebehodnocení a hodnocení mezi žáky navzájem: při hodnocení jazykových projevů, posilujeme analyticko-kritické myšlení i sociální kompetence.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme žáky při jejich účasti na olympiádách, recitačních soutěžích i na dalších kulturních akcích,
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení: možnosti širšího výběru četby, témat slohových prací; v jazykových projevech dbáme na kreativitu a neotřelost vyjádření i logické vyvozování myšlenek,
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska, vyslechnutí názorů ostatních, k diskuzi a věcné argumentaci: výcvik základních kompetencí a pravidel pro vedení dialogu a debaty.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke správnému ústnímu i písemnému vyjadřování,
- vedeme žáky k čerpání komunikativních podnětů z umělecké i neumělecké literatury.

Kompetence sociální a personální

- Účastníme se pravidelně kulturních soutěží.

Kompetence občanské

- Rozvíjíme pozitivní postoj žáků k mateřskému jazyku a k našemu národnímu, kulturnímu a historickému dědictví,
- využíváme literární díla jako nástroj k porozumění mezi lidmi různých povah, společenského postavení i kulturní orientace.

Kompetence k podnikavosti

- Podporujeme u žáků samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Jazyk a jazyková komunikace	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně je využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací - při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní jazykovědné disciplíny a určí oblast jazyka, kterou se zabývají - třídí evropské jazyky podle jejich příbuznosti - analyzuje jazykovou situaci v ČR a EU - odlišuje různé útvary národního jazyka a vhodně je využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací 	<p>Úvod do studia českého jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazyk v systému informací - struktura a funkce jazyka - příbuzenství jazyků, jazykové rodiny, typologie jazyků - jazyková situace v ČR a EU - národní jazyk a jeho útvary - vývoj a současný stav češtiny - jazykověda 	1.	TO2.4
	<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání - vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) 	<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti - pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu, tempa řeči, umístění přízvuků a pauz, správné frázování) 	<p>Fonetika a fonologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady spisovné výslovnosti - zvukové prostředky souvislé řeči 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy, - účinně využívá možnosti grafického členění textu 	<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu dodržuje zásady českého pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy - účinně využívá možnosti grafického členění textu 	<p>Pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik a druhy písma - základní principy českého pravopisu - grafické členění textu 	1.	

	<ul style="list-style-type: none"> - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; - vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu 	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho analýzou - ve svém projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků řeči 	<p>Úvod do studia slohu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slohotvorní činitelé - slohové postupy a útvary - funkční styly a jejich realizace v textech - útvary prostě sdělovacího stylu - vypravování a popis 	1.	
Literární komunikace	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým - na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu - při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře - rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým - při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře 	<p>Úvod do studia literatury:</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce literatury - literární druhy a výstavba literárního díla - vyprávění 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> - vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí základní literární tendence a žánry literatury daného historického období 	<p>Literární historie:</p>	1.	TO2.4

	<p>představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí specifčnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí specifčnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové - při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o kulturně-historickém kontextu jeho vzniku 	<ul style="list-style-type: none"> - dějiny světové a české literatury od počátku do konce 18. století 		
<p>Jazyk a jazyková komunikace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> - ve svém projevu volí vhodné lexikální výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi - vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - ve svém projevu uplatňuje znalosti slovotvorných principů českého jazyka - ve svém projevu uplatňuje znalosti českého tvarosloví - ve svém projevu volí vhodné tvaroslovné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi - určuje slovní druhy a jejich gramatické kategorie 	<p>Slovní zásoba, sémantika a tvoření slov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky slovní zásoby - významové vztahy mezi slovy - rozšiřování slovní zásoby - způsoby tvoření slov <p>Tvarosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> - pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - efektivně a samostatně využívá různé informační zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> - pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty 	<p>Text a styl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - text a komunikační situace 		

	<p>(slovníky, encyklopedie, internet)</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře 	<ul style="list-style-type: none"> - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů 			
	<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny 	<ul style="list-style-type: none"> - ve svém projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků řeči 	<ul style="list-style-type: none"> - útvary administrativního stylu 		
	<ul style="list-style-type: none"> - volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny - tvořivě využívá informace z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje 	<ul style="list-style-type: none"> - kriticky interpretuje mediální informace - analyzuje vliv médií na veřejné dění i na soukromý životní styl člověka - ve svém projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků řeči 	<p>Mediální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza mediálního sdělení - masová komunikace - funkce komunikátu - útvary publicistického stylu - vlastní mediální produkce 		<p>T05.1</p> <p>T05.2</p> <p>T05.3</p> <p>T05.4</p>
<p>Literární komunikace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí - postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí - samostatně interpretuje literární, dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl - při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené 	<p>Literární teorie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skutečnost a fikční svět literatury - adaptace literárního díla 		

	<ul style="list-style-type: none"> - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl 	<ul style="list-style-type: none"> znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech 			
	<ul style="list-style-type: none"> - vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí základní literární tendence a žánry literatury daného historického období - vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové - při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o kulturně-historickém kontextu jeho vzniku 	<p>Literární historie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlavní vývojové tendence ve světové literatuře 19. století - česká literatura od národního obrození do konce 19. století 		TO2.4
Jazyk a jazyková komunikace	<ul style="list-style-type: none"> - využívá znalosti o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu 	<ul style="list-style-type: none"> - ve svém projevu uplatňuje znalosti principů české skladby - využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího - ve svém projevu volí vhodné skladební výrazové prostředky podle jejich funkce 	<p>Skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní principy větné skladby - aktuální členění výpovědi - základy textové syntaxe - vlastnosti textu a princip jeho výstavby - slohová charakteristika skladebních výrazových prostředků 	3.	

		<p>a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení - člení text v souladu s jeho obsahovou výstavbou a rozvíjením tématu 			
	<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny 	<ul style="list-style-type: none"> - ve svém projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků řeči 	<ul style="list-style-type: none"> - útvary odborného stylu <p>Úvaha</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky 	<ul style="list-style-type: none"> - při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky 	<p>Řečnický styl, rétorika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy řečnických projevů - příprava a realizace řečnického vystoupení 		
Literární komunikace	<ul style="list-style-type: none"> - vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí základní literární tendence a žánry literatury daného historického období - vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové - při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o kulturně-historickém kontextu jeho vzniku 	<p>Literární historie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlavní vývojové tendence ve světové a české literatuře ve 20. a 21. století I. 		TO2.4
	<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné 	<ul style="list-style-type: none"> - ve svém projevu vhodně využívá slohotvorné 	<ul style="list-style-type: none"> - útvary uměleckého stylu 	4.	

Jazyk a jazyková komunikace	rozvrstvení výrazových prostředků češtiny – rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní	rozvrstvení výrazových prostředků řeči				
	– posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou – v mluveném projevu vhodně užívá neverbální prostředky řeči	– volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum – rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit – v mluveném projevu vhodně užívá neverbálních prostředků řeči	Komunikace: – komunikační strategie – neverbální komunikace			
	– používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu	– identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře – vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu – při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech	Text a styl: – intertextualita – metody interpretace textu			
Literární komunikace	– získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	– vymezí základní literární tendence a žánry literatury daného historického období – vysvětlí specifčnost vývoje české literatury a vyloží její	Literární historie – hlavní vývojové tendence ve světové a české literatuře ve 20. a 21. století II.		T02.4	

Školní vzdělávací program Biskupského gymnázia J. N. Neumanna České Budějovice

		<p>postavení v kontextu literatury světové</p> <p>- při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o kulturně-historickém kontextu jeho vzniku</p>			
--	--	---	--	--	--

7.1.2 Cizí jazyky (CJ)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na výuku cizích jazyků klade naše gymnázium velký důraz. Jako **Cizí jazyk 1** se na naší škole vyučuje **anglický a německý jazyk**; jako **Cizí jazyk 2** se vyučuje **anglický, francouzský a španělský jazyk**. Mimo tento základní rámec vyučujeme ještě jiné cizí jazyky jako povinně volitelné, např. ruský jazyk.

Cizí jazyky jsou vyučovány ve všech cyklech studia. Týdenní dotace se v jednotlivých ročnících pohybuje v rozsahu 3 až 5 hodin. Podle potřeb a v souladu se zněním zákona se třídy dělí do výukových skupin.

Výuka Cizího jazyka 1 je ve 2. ročníku podpořena povinným předmětem **Reálie cizojazyčných oblastí**, který využívá propojení různých, zdánlivě nepříbuzných oborů, jako například geografie, historie, základy společenských věd, a napomáhá tak k pohledu na jazyk v globálním měřítku.

V současném globalizovaném světě je schopnost komunikovat v cizích jazycích základní podmínkou úspěšného začlenění do společnosti. Cílem výuky je tedy osvojit si takovou znalost jazyka, aby byl žák po ukončení studia schopen dorozumět se v běžných situacích a případně zvládl studium na zahraniční vysoké škole. Výuka vede rovněž k získání bohaté slovní zásoby a její aplikaci, stejně tak jako osvojení si správné výslovnosti. Studium probíhá v souladu se **Společným evropským referenčním rámcem**, dle něhož je možné průběžně hodnotit pokrok žáků v jednotlivých dovednostech. Znalost jazyka je dle tohoto dokumentu rozdělena do šesti stupňů (A1 jako nejnižší a C2 jako nejvyšší). Pro každý stupeň existují jasně vymezené kompetence v jednotlivých oblastech, které je možno standardizovanými zkouškami jasně prokázat.

V posledních dvou ročnících je u všech jazyků nabízen i **dvouhodinový volitelný seminář**, jehož cílem je připravit žáky na složení mezinárodně uznávaných všeobecných **jazykových certifikátů**, které jsou definovány výše popsáním Společným evropským referenčním rámcem. Snahou je připravit zainteresované žáky k úspěšnému složení těchto zkoušek. Tento model se velmi osvědčil, o čemž vypovídá i skutečnost, že každým rokem získává jazykový certifikát většina našich absolventů.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s vhodnými výukovými materiály,
- podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost,
- využíváme různé zdroje informací v tištěné i elektronické podobě,
- učíme žáky pracovat s chybou,
- na základě získaných výsledků žák vyvozuje závěry pro využití do budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby dokázali aplikovat znalosti z jiných oborů (např. informatika, zeměpis, literatura),
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali interpretovat text a vyjádřili vlastní názor,
- zapojujeme je do různých forem výuky tak, aby zvládali samostatně zadávané úkoly, pro které si sami získávají informace z různých zdrojů,
- usilujeme o to, aby dokázali zvládnout zadání úkolu, prezentovali výsledky své práce před třídou, diskutovali o nich a obhájili svá tvrzení.

Kompetence komunikativní

- Žáky vedeme k tomu, aby se dokázali správně ústně i písemně vyjádřit,
- motivujeme žáky k tomu, aby se účastnili aktivně diskusí v rámci skupiny, aby dovedli spolupracovat s ostatními a vzájemně si vyměňovali zkušenosti a postřehy, aby dokázali komunikovat na dané úrovni.

Kompetence sociální a personální

- Motivujeme žáky k účasti na jazykových konverzačních soutěžích, navštěvujeme různé kulturní akce a představení,
- seznamujeme je s činností různých kulturních a společenských institucí.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky ke společenské angažovanosti tak, aby dovedli identifikovat současné společenské problémy, porovnat je s ostatními zeměmi a využívat poznatků o kulturním dědictví, svátcích a tradicích těchto zemí,
- učíme je přemýšlet o světě v globálních souvislostech, o globálních problémech.

Kompetence k podnikavosti

- U žáků rozvíjíme tvořivé a logické myšlení,
- věnujeme čas i praktické stránce vyučování, např. exkurze do důležitých institucí,
- během studia pomáháme žákům orientovat se v nabídce dalšího studia na zahraničních partnerských a vysokých školách.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací z internetových zdrojů,
- zapojujeme žáky do práce v Classroomu i v rámci prezenční výuky (vypracování a zaslání domácích úkolů, práce s uloženými materiály – krátká videa, reportáže, hry, testy, písničky apod.),
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu (např. prezentace, práce s vlastními fotografiemi, napsání krátkých textových zpráv, vyplnění elektronického formuláře atd.),
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka,
- motivujeme žáky k používání digitálního slovníku,
- ve výuce cizího jazyka je kromě papírové podoby učebnice využívána i jejich digitální podoba. Kombinací analogového a digitálního přístupu k informacím je zajištěna rozmanitost zdrojů, čímž dochází k zefektivnění učebního procesu (kombinace textového, vizuálního, sluchového a digitálního vstupu).

Přehled počtu vyučovacích hodin a výstupů dle Společného evropského referenčního rámce

Ročník	CJ 1		CJ 2	
	Hodiny	Výstup	Hodiny	Výstup
1.	4		3	
2.	4	B1+	3	A2
3.	4		4	
4.	4	B2+	4	B1

Poznámka: Pokud je CJ 2 anglický jazyk, dosahují žáci vyšší jazykové úrovně na konci 4. ročníku (B2) mj. v důsledku návaznosti na studium jazyka na základní škole.

Definice výstupů dle Společného evropského referenčního rámce

	A1	A2	B1	B2	C1
Poslech	Žák rozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se jeho osoby, jeho rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně.	Žák rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu, zaměstnání. Dokáže pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení.	Žák rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Žák rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi jeho osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně.	Žák rozumí delším promluvám a přednáškám a Dokáže sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně zná. Žák rozumí většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Žák rozumí většině filmů ve spisovném jazyce.	Žák rozumí delším promluvám, i když nemají jasnou stavbu a vztahy jsou vyjádřeny pouze v náznacích. Bez větší námahy rozumí televizním programům a filmům.
Čtení	Žák rozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, například na vývěskách, plakátech nebo v katalogích.	Žák umí číst krátké jednoduché texty. Žák umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Žák rozumí krátkým	Žák rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho práci. Žák rozumí popisům událostí, pocitů a přáním v osobních dopisech.	Žák rozumí článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, v nichž autoři zaujímají konkrétní postoje či stanoviska. Žák rozumí textům současné prózy.	Žák rozumí dlouhým složitým textům, a to jak faktografickým, tak beletristickým a je schopen/ schopna ocenit rozdíly v jejich stylu. Žák rozumí odborným článkům a delším technickým instrukcím, a to i tehdy, když se nevztahují k jeho oboru.

		jednoduchým osobním dopisům.			
Mluvení	Umí se jednoduchým způsobem domluvit, je-li jeho partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mu formulovat, co se snaží říci. Umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají jeho základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mu důvěrně známé. Umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná.	Žák umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby konverzaci sám/sama dokázal(a) udržet. Umí použít řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal(a) vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a jeho současné nebo předchozí zaměstnání.	Umí si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokáže se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí). Umí jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal(a) své zážitky a události, své sny, naděje a cíle. Umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány. Umí vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy nebo filmu a vylíčit své reakce.	Dokáže se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory. Dokáže se srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti jeho zájmu. Umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.	Umí se vyjadřovat plynule a pohotově bez příliš zjevného hledání výrazů. Umí používat jazyk pružně a efektivně pro společenské a pracovní účely. Umí přesně formulovat své myšlenky a názory a vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích. Umí jasně a podrobně popsat složitá témata, rozšiřovat je o témata vedlejší, rozvíjet konkrétní body a zakončit svou řeč vhodným závěrem.
Psaní	Umí napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z dovolené. Umí	Umí napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních	Umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která dobře znám nebo která ho	Umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících	Umí se jasně vyjádřit, dobře uspořádat text a podrobně vysvětlit svá stanoviska. Umí psát podrobné

	vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, například své jméno, státní příslušnost a adresu při přihlašování v hotelu.	potřeb. Umí napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například poděkování.	osobně zajímaví. Umí psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy.	s jeho zájmy. Umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovede zdůraznit, čím jsou pro něho události a zážitky osobně důležité.	dopisy, pojednání nebo zprávy o složitých tématech a zdůraznit to, co považuje za nejdůležitější. Umí zvolit styl textu podle toho, jakému typu čtenáře je určen.
--	--	---	---	--	---

Tematické okruhy, komunikační situace a reálie zemí studovaného jazyka

Tematické okruhy, komunikační situace a reálie zemí studovaného jazyka, jak jsou vymezeny v RVP G pro předmět Cizí jazyk, jsou částečně vyučovány v rámci předmětu Reálie cizojazyčných oblastí, částečně jsou zařazeny do předmětů Cizí jazyk 1 i Cizí jazyk 2. Zde jsou jakožto okruhy závěrečného maturitního výstupu začleněny do následujících výukových témat.

Anglický jazyk

- Vzdělávací systém v ČR, VB a USA (T02.5)
- Současné společenské problémy, globalizace (T02.1, T02.2)
- Životní prostředí (T04.1, T04.2)
- Reklama, konzumní společnost (T05.2, T05.4)
- Evropská unie (T02.4, T02.5, T03.3)
- Kultura
- Média (T05.1, T05.2, T05.4, T05.5)
- Angličtina jako světový jazyk (T02.5, T03.3)
- Sport a volný čas
- Rodina – role, současné problémy (T02.2)
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna (T02.4, T02.5)

Německý jazyk

- Vzdělávací systém v Německu a ČR. (T02.5)
- Současné problémy ve společnosti, globalizace. (T02.1, T02.2)
- Životní prostředí. (T04.1, T04.2)
- Reklama, konzumní společnost. (T05.2, T05.4)
- Evropská unie. (T02.4, T02.5, T03.3)
- Německé dějiny. (T02.4)
- Zdravý životní styl, zdraví a nemoci (T04.2)
- Cestování. (T02.4, T03.1)
- Sport.
- Bydlení. (T02.4)
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna. (T02.4, T02.5)

Francouzský jazyk

- Vzdělávací systém ve Francii a ČR. (T02.5)
- Současné společenské problémy, globalizace. (T02.1, T02.2)
- Životní prostředí. (T04.1, T04.2)
- Cestování, dopravní prostředky. (T02.4, T03.1)
- Evropská unie. (T02.4, T02.5, T03.3)
- Kultura.
- Média. (T05.1, T05.2, T05.4, T05.5)
- Bydlení. (T02.4)
- Zdraví, nemoci, medicína. (T04.2)
- Móda, oblečení. (T02.4)
- Sport a volný čas.
- Rodina, její role a problémy. (T02.2)
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna. (T02.4, T02.5)

Španělský jazyk

- Vzdělávací systémy ve Španělsku a ČR. (T02.5)
- Současné společenské problémy. (T02.1, T02.2)
- Životní prostředí. (T04.1, T04.2)
- Konzumní společnost.
- Evropská unie. (T02.4, T02.5, T03.3)
- Kultura.
- Sdělovací prostředky. (T05.1, T05.2, T05.4, T05.5)
- Španělština ve světě. (T02.5, T03.1, T03.3)
- Sport a volný čas.
- Rodina, její role a problémy. (T02.2)
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna. (T02.4, T02.5)

7.1.3 Reálie cizojazyčných oblastí (RCJ)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět reálie cizojazyčných oblastí je dotován jednou hodinou týdně ve 2. ročníku a vyučuje se v návaznosti na výuku předmětu Cizí jazyk 1 a Cizí jazyk 2. Využívá propojení různých, zdánlivě nepřibuzných oborů, jako například geografie, historie, základy společenských věd, a napomáhá tak k pohledu na jazyk v globálním měřítku.

Cílem předmětu je představit žákovi jazyk jako ucelený systém vztahů mezi různými disciplínami spojených s jazykem a jeho kulturou tak, aby rozvíjel osobnost žáka v širších souvislostech, než je tradiční přístup k výuce jazyků zaměřený pouze na jazyk jako takový. Výběr tematických okruhů tohoto předmětu je takový, aby umožňoval poučené srovnávání reálií zemí studovaného jazyka s reáliemi pro žáky domácími.

Využitím originálních a zjednodušených textů (odborné a populárně-naučné časopisy, beletrie, internet atp.) napomáhá nejen k pochopení návaznosti jednotlivých aspektů ovlivňujících jazyk, ale zároveň rozvíjí základní kompetence žáka ve výuce, tj. čtení, psaní, poslech a mluvení. Učí žáka tvořit samostatně texty psané i řečové, rozvíjet schopnost reflexe, vyjádřit vlastní názor, interpretovat text a orientovat se ve funkčních stylech.

Obsahový základ předmětu je tvořen následujícími tematickými okruhy, jež konkretizují požadavky stanovené RVP G a jsou zároveň okruhy závěrečného maturitního výstupu:

Anglický jazyk

Cizí jazyk 1

2. ročník: i) Spojené království, ii) USA, iii) Kanada, iv) Austrálie a Nový Zéland, v) Česká republika, vi) Moje město, vii) Cestování a turismus, viii) Svátky a památné dny.

Německý jazyk

2. ročník: i) Rakousko – geografie, politický systém; ii) Švýcarsko, Lichtenštejnsko – geografie, politický systém; iii) Německá literatura; iv) Česká republika – geografie, politický systém; v) Média – nebezpečí pro lidi?

Uplatňování výchovných a vzdělávacích strategií a začlenění průřezových témat/tematických okruhů se u předmětu Reálie cizích jazyků shoduje s příslušným cizím jazykem.

7.1.4 Latina (L)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Latinský jazyk je zařazen jako povinný předmět v první, druhém a třetím ročníku s hodinovou dotací, jako volitelný ve třetím a čtvrtém ročníku s dvouhodinovou dotací.

Latinský jazyk tím, že jde o mrtvý jazyk, je výjimečný a specifický, a to zejména z pohledu metodiky jeho výuky.

Latinský jazyk plní jednak funkci propedeutickou, tj. poskytuje elementární úvod do studia dalších oborů (jazykověda, literární věda, historie, filozofie, politologie, sociologie, přírodní vědy, medicína, právo apod.), zároveň rozvíjí logické myšlení, zejména schopnost analýzy a syntézy. Poznatky z tohoto oboru se uplatňují i při studiu cizích jazyků (románských, ale i germánských). Studenti jsou vedeni k užívání cizích slov (pocházejících z latiny) ve správném významu v konkrétní jazykové situaci, tím se zvyšuje jejich kultura projevu a všeobecný rozhled.

Obsah předmětu stojí mimo základní vzdělávací programy, ale lze v něm nalézt prvky vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Umění a kultura a průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Využíváme různé zdroje informací (učebnice, doplňující literaturu, encyklopedie nebo edice různých středověkých textů, internet),
- učíme v souvislostech,
- žáci samostatně pracují s danými cvičeními a úkoly,
- následně pak hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky práce,
- žáci posoudí vlastní pokrok a určí problémy bránící jim v učení, diskutují o nich.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme žáky při jejich účasti na latinských soutěžích a olympiádách,
- zadáváme problémové úkoly, které vyžadují znalosti z různých oborů (viz dějepis, literatura, zeměpis),
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke správnému ústnímu vyjadřování: odpovídat spisovně, celou větou a se správnou dikcí,
- vedeme žáky ke správnému písemnému vyjadřování: technika překladu a přesné formulování myšlenek.

Kompetence sociální a personální

- Realizujeme skupinové vyučování při plnění některých úkolů,
- specifický charakter učení cizího jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce a upevňuje soudržnost kolektivu.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech,
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání jiných kulturních a etnických hodnot.

Kompetence k podnikavosti

- Důslednou kontrolou vedeme žáky k řádnému plnění všech povinností a závazků,
- vedeme žáky k diskuzím na aktuální témata a k formulaci jejich vlastního názoru.

Kompetence digitální

- Jejich digitální znalosti prohlubujeme využitím digitálních technologií při nejrůznějších činnostech – žáci vytvářejí prezentace, při překladu latinského textu pracují s překladačem, na základě vlastních znalostí pro vyhledávání získávají potřebné informace z doporučených zdrojů.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník
<p>Počátky latinského písma, výslovnost</p> <p>Základní rozdělení substantiv a sloves</p> <p>Adjektiva</p>	<p>Hláskosloví a morfologie - žák: - ovládá jeden z typů výslovnosti latiny, - určuje druhy slov, jejich základní gramatické kategorie, - používá odbornou jazykovou terminologii</p> <p>Syntax: - překládá jednoduché latinské syntaktické struktury (polovětné vazby, věty jednoduché, souvětí)</p> <p>Slovní zásoba a slovo tvorba: - užívá slovní zásobu 1000 – 2 000 slov</p> <p>Práce s latinským textem: - přeloží se slovníkem jednoduchý krátký upravený nebo originální text - pracuje s běžně dostupným latinsko-českým slovníkem</p>	<p>Žák: - ovládá výslovnost latiny obvyklou v našem prostředí - používá správnou lingvistickou terminologii všech druhů slov - užívá slovní zásobu asi tisíc slov - je schopen zařadit podle typu skloňování substantiva a adjektiva podle jednotlivých deklinací - pomocí slovníku přeloží neznámé substantivum a adjektivum - zařadí slovesa do příslušných konjugací - správně vytvoří imperfektum a futurum aktiva a pasiva - ovládá základní předložky - překládá jednoduché věty z latiny do češtiny a opačně - správně užívá záporu v jednoduchých větách - umí pracovat se slovníkem, přeloží jednoduchý upravený latinský text - neustále si rozšiřuje aktivní a pasivní slovní zásobu - zná jména a atributy základních bohů antické mytologie - zná příběhy bohů</p>	<p>Hláskosloví a morfologie: - zvuková a grafická stránka jazyka - výslovnost, písmo přízvuk - základy lingvistické terminologie - slovní zásoba - 1. – 2. deklinace subst. - 1. – 2. dekl. adjektiva - 1. – 3. konjugace sloves v přítomném systému - předložky a předpony</p> <p>Syntax: - věta jednoduchá oznamovací, vyjádření záporu</p> <p>Práce s latinským textem: - nácvik překladu jednoduchého textu zaměřeného zejména na antickou mytologii</p> <p>Kulturně-historické reálie: - přehled řecké a římské mytologie</p>	<p>1.</p>

	<p>Kulturně-historické reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sestaví a přednese v mateřském jazyce referát na téma související s antickou kulturou 	<ul style="list-style-type: none"> – umí vysvětlit okřídlená spojení a výrazy typu Achillova pata, Tantalova muka, jablko sváru, Sisyfovská práce atd. 		
<p>Úvod do problematiky nepravidelných sloves</p> <p>Zájmena</p> <p>Adverbia</p> <p>Ablativ časový</p>	<p>Hláskosloví a morfologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá v základních obrysech (pravidelné tvary) latinské deklinace a konjugace <p>Syntax:</p> <ul style="list-style-type: none"> – překládá jednoduché latinské syntaktické struktury (polovětné vazby, věty jednoduché, souvětí) <p>Slovní zásoba a slovotvorba:</p> <ul style="list-style-type: none"> – užívá základní principy tvorby latinských slov, zejména odvozování prefixy a sufixy – vysvětlí běžně používaná slova a slovní spojení latinského původu v češtině 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – průběžně si rozšiřuje slovní zásobu, aktivní i pasivní – uvědomuje si hlubší jazykové souvislosti a vliv latiny na moderní jazyky – je schopen zařadit substantivum a adjektivum do příslušných deklinací – na základě znalostí skloňování rozpozná různé alternativy tvaru nominativu – pomocí slovníku přeloží i neznámé substantivum nebo adjektivum – ovládá časování slovesa esse a jeho složenin – skloňuje běžná zájmena – pozná adverbium a umí ho vystupňovat – překládá jednoduché věty z češtiny do latiny a opačně – správně umí přeložit do češtiny vazbu ablativu časového 	<p>Morfologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – deklinace substantiv, – adjektiva 3. deklinace, – participium přezentu aktiva – sloveso esse a jeho složeniny, – zájmena osobní, přivlastňovací a zvrtná, – adverbia – jejich tvoření a stupňování <p>Syntax:</p> <ul style="list-style-type: none"> – věta jednoduchá oznamovací, – věta záporná, – ablativ časový <p>Práce s latinským textem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nácvik techniky překladu souvislého textu <p>Kulturně-historické reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – antická každodennost 	2.

	<p>Práce s latinským textem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje latinský text přiměřené obtížnosti v mateřském jazyce <p>Kulturně-historické reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracuje se sekundární literaturou oboru přiměřené obtížnosti, používá další informační zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> – umí pracovat se slovníkem – se slovníkem přeloží jednoduchý upravený text – seznamuje se s různými stránkami života antického člověka (římská armáda, jídelníček, oděv, obuv, bydlení, ceny, platy, peníze atd.) 		
<p>Substantiva 4. a 5. dekl.</p> <p>Deponentní slovesa</p> <p>Číslovky základní a řadové</p> <p>Konjunktivy přítentu a imperfekta</p>	<p>Hláskosloví a morfologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracuje se základní gramatickou příručkou a v ní vyhledává další podrobnosti nebo zvláštnosti latinské morfologie: chápe metajazyk lingvistického textu přiměřené obtížnosti <p>Syntax:</p> <ul style="list-style-type: none"> – překládá frekventované jevy pádové syntaxe 	<ul style="list-style-type: none"> – je schopen zařadit sloveso do příslušné konjugace – ovládá základní číslovky od 1 do 1 000 – seznámí se s chronogramem, dovede přeložit jednodušší latinský zápis a je schopen poznat letopočet obsažený v latinském nápisu – pozná deponentní sloveso a umí ho přeložit – umí použít konjunktiv ve větách vedlejších a hlavních – správně překládá věty účelové, snahové a obavné 	<p>Morfologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – slovesa 1. - 4. konjugace v přítentním systému – substantiva 4. a 5. deklinace – deponentia – základní a řadové číslovky – chronogram – konjunktiv přítentu a imperfekta aktiva a pasiva – úvod do problematiky perfektního kmene <p>Syntax:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vedlejší věty účelové 	3.

<p>Indikativ perfekta aktiva</p> <p>Vedlejší věty účelové</p>	<p>Slovní zásoba a slovtvorba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si hlubší jazykové souvislosti a vliv latiny na moderní jazyky <p>Práce s latinským textem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví za pomoci slovníku a gramatické příručky krátký text v latině (dopis, pozvánka, curriculum vitae) <p>Kulturně-historické reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede hlavní vývojové etapy římské literatury, autory a díla, která zásadně ovlivnila vývoj určitého literárního žánru 	<ul style="list-style-type: none"> - překládá souvislý latinský text, a to upravený i jednodušší latinský originál - zná nejvýznamnější literární osobnosti antiky 	<p>Práce s latinským textem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik techniky překladu souvislého latinského textu <p>Kulturně-historické reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlavní vývojové etapy antické literatury 	
---	---	--	---	--

<p>Ablativ časový</p>	<p>Kulturně historické reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví a přednese v mateřském jazyce referát na téma související s antickou kulturou - pracuje se sekundární literaturou oboru přiměřené obtížnosti, používá další informační zdroje - uvede hlavní vývojové etapy římské literatury, autory a díla, která zásadně ovlivnila vývoj určitého literárního žánru 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s různými stránkami života antického člověka (římská armáda, jídelníček, oděv, obuv, bydlení, ceny, platy, peníze atd.) - zná nejvýznamnější literární osobnosti antiky 	<p>Kulturně-historické reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehled řecké a římské mytologie - hlavní vývojové etapy antické literatury 	<p>3.</p>
------------------------------	--	---	--	-----------

7.2 Matematika (M)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Časová dotace předmětu v 1. a 2. ročníku je 4 hodiny týdně, ve 3. a 4. ročníku 3 hodiny týdně. Ve 3. a 4. ročníku si mohou žáci podle zájmu zvolit seminář z matematiky s časovou dotací 3 hodiny týdně. Předmět se učí v kmenových třídách, které se postupně dovybavují. Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit. Žáci se učí samostatně řešit problémy a vyhledávat nové vědomosti v odborné literatuře a na internetu. Vede žáky k samostatné tvořivé práci. Významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti jak v rovině, tak v prostoru. Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro další studium i pro běžný život, v pěstování schopnosti aplikace. Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování. Žáci se učí při výuce a domácí přípravě využít prostředky výpočetní techniky, především kalkulátory, počítačový software, internet.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k osvojování si základních matematických pojmů, znaků a symbolů,
- vedeme žáky k osvojování si základních postupů a algoritmů řešení matematických úloh,
- učíme v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky,
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky jejich práce.

Kompetence k řešení problémů

- Na modelových situacích učíme žáky řešit problémy,
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení,
- nezakazujeme, ale logicky vyvracíme nesprávné závěry.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k prezentaci vlastního postupu a výsledku své práce,
- realizujeme skupinové vyučování,
- vedeme žáky ke konstruktivní diskusi.

Kompetence sociální a personální

- Řešením přiměřeně náročných úkolů se snažíme dosáhnout u žáků pocitu sebeuspokojení,
- využíváme sebehodnocení a hodnocení mezi žáky navzájem,
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska.

Kompetence občanské

- Učíme žáky chápat ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně.

Kompetence k podnikavosti

- Vedeme žáky, aby chápali význam kontroly dosažených výsledků,
- vedeme žáky k uvědomování si svých školních povinností a nést zodpovědnost za svou domácí přípravu.

Kompetence digitální

- Učíme žáky používat online aplikace.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Číselné obory	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel - operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty - odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybere čísla, která patří do daného číselného oboru - využívá základní početní operace při práci s čísly, usměrňuje zlomky - definuje geometrický význam absolutní hodnoty reálného čísla 	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel - obor celých čísel - obor racionálních čísel - obor reálných čísel - druhá a třetí odmocnina - absolutní hodnota reálného čísla 	1.	
Množiny	<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému 	<ul style="list-style-type: none"> - definuje pojem množina - zapíše množinu výčtem prvků - zapíše množinu reálných čísel jako interval - pomocí Vennových diagramů zakreslí průnik, sjednocení, rozdíl, doplněk množin - určí interval, který je průnikem, sjednocením, rozdílem, doplňkem daných intervalů 	<ul style="list-style-type: none"> - základní množinové pojmy - Vennovy diagramy - intervaly 	1.	
Mocniny s přirozeným a celým mocnitelem	<ul style="list-style-type: none"> - provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> - zapíše velké a malé číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ - aktivně používá pravidla pro počítání s 	<ul style="list-style-type: none"> - mocniny s přirozeným mocnitelem - mocniny s celým mocnitelem 	1.	

		– mocninami			
Mnohočleny a lomené výrazy	<ul style="list-style-type: none"> – upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu – rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic 	<ul style="list-style-type: none"> – ovládá pojmy: člen, koeficient, stupeň – mnohočlenu, uspořádání mnohočlenu, hodnota mnohočlenu, nulový bod mnohočlenu – sečte, odečte, vynásobí a vydělí mnohočleny – určí podmínky, kdy má daný lomený výraz smysl – používá vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $(a + b)^3$, $(a - b)^3$, $a^2 - b^2$, $a^3 - b^3$ – $a^3 + b^3$ 	<ul style="list-style-type: none"> – sčítání, násobení a dělení mnohočlenů – rozklad mnohočlenů na součin – krácení a rozšiřování lomených výrazů – sčítání a násobení lomených výrazů – dělení lomených výrazů 	1.	
Výroky	<ul style="list-style-type: none"> – čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky – užívá správně logické spojky a kvantifikátory – rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty – rozliší správný a nesprávný úsudek – vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení 	<ul style="list-style-type: none"> – pozná výrok – provede negaci výroku – zapíše složený výrok užitím spojek výrokové logiky – vyšetří pravdivost složeného výroku užitím – tabulky pravdivostních hodnot – provede negaci složeného výroku 	<ul style="list-style-type: none"> – výrok a jeho negace – složené výroky – negace složených výroků – kvantifikované výroky a jejich negace 	1.	

		<ul style="list-style-type: none"> – zapíše matematickou větu užitím kvantifikátoru a provede její negaci 			
Lineární a kvadratické rovnice	<ul style="list-style-type: none"> – řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení – rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy – geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav – analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav – rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic 	<ul style="list-style-type: none"> – užívá ekvivalentní úpravy při řešení rovnic – rozloží kvadratický trojčlen na součin – pozná podle diskriminantu počet řešení – kvadratické rovnice – řeší slovní úlohy užitím rovnic – provádí zkoušku při řešení iracionálních rovnic – znázorní graficky řešení lineární a kvadratické rovnice – pozná, kdy je výhodné použít k řešení rovnice substituci – vyřeší rovnici vyššího stupně – používá různé metody při řešení soustavy rovnic pro více neznámých – řeší rovnice s absolutní hodnotou 	<ul style="list-style-type: none"> – řešení lineární rovnice v daném oboru – grafické řešení lineární rovnice – ryze kvadratická rovnice – obecná kvadratická rovnice – vlastnosti kořenů kvadratické rovnice – grafické řešení kvadratické rovnice – umocňování rovnice – rovnice řešené substitucí – rovnice vyšších stupňů – soustavy rovnic – rovnice s absolutní hodnotou 	1.	
Nerovnice	<ul style="list-style-type: none"> – rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic – řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších 	<ul style="list-style-type: none"> – řeší lineární nerovnice a jejich soustavy – graficky znázorní řešení nerovnic a jejich soustav – řeší nerovnice s absolutní hodnotou – řeší kvadratické nerovnice 	<ul style="list-style-type: none"> – nerovnice – soustavy lineárních nerovnic – nerovnice s absolutní hodnotou – kvadratické nerovnice 	1.	

	<p>případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> – geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav 	<ul style="list-style-type: none"> – řeší nerovnice v podílovém tvaru 	<ul style="list-style-type: none"> – nerovnice v podílovém tvaru 		
Rovinné útvary	<ul style="list-style-type: none"> – používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a prostoru, na základě vlastností třídí útvary – určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky – využívá náčrt při řešení rovinného a prostorového problému – v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly – řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí 	<ul style="list-style-type: none"> – pozná konvexní a nekonvexní útvar – využívá vlastnosti těhivového a tečnového čtyřúhelníku – vypočítá velikost obvodového a středového úhlu příslušného danému oblouku kružnice – používá vzorce pro obvod a obsah trojúhelníku (Heronův vzorec) – aktivně používá Pythagorovu větu a Euklidovy věty o výšce a odvěsň 	<ul style="list-style-type: none"> – mnohoúhelníky – čtyřúhelníky – obvodové a středové úhly – obvody a obsahy rovinných obrazců – euklidovy věty a pythagorova věta 	1.	
Konstrukční úlohy	<ul style="list-style-type: none"> – využívá náčrt při řešení rovinného a – prostorového problému – řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech 	<ul style="list-style-type: none"> – narýsuje množinu bodů, ze které vidíme úsečku pod daným úhlem – narýsuje trojúhelník a čtyřúhelník, má-li zadané 	<ul style="list-style-type: none"> – jednoduché geometrické konstrukce 	2.	

	<p>bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu</p>	<p>některé údaje – polohové úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - narýsuje úsečku, jejíž délka je vyjádřena jednoduchým algebraickým výrazem - využívá shodná zobrazení a stejnolehlost při řešení konstrukčních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků - konstrukce na základě výpočtu 		
Zobrazení	<ul style="list-style-type: none"> - využívá náčrt při řešení rovinného a prostorového problému - řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá shodná zobrazení a stejnolehlost při řešení konstrukčních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> - osová souměrnost - středová souměrnost - posunutí - otočení - stejnolehlost 	2.	
Funkce lineární, kvadratická, mocninná	<ul style="list-style-type: none"> - upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu - řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení - geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav - geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti dané funkce - najde z grafu definiční obor a obor hodnot funkce - zakreslí grafy jednotlivých funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> - funkce - lineární funkce - funkce s absolutními hodnotami - kvadratická funkce - lineární lomené funkce - mocninné funkce 	2.	

	<p>graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav</p> <ul style="list-style-type: none"> - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav - načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností - využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech 				
Exponenciální a logaritmické funkce	<ul style="list-style-type: none"> - upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu - načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti dané funkce - najde z grafu definiční obor a obor hodnot funkce - zakreslí grafy jednotlivých funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> - exponenciální funkce - exponenciální rovnice - logaritmické funkce - logaritmické rovnice 	2.	

	<ul style="list-style-type: none"> - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností - využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů - aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech - aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi 				
Goniometrie	<ul style="list-style-type: none"> - načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností - využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů - aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických 	<ul style="list-style-type: none"> - převede uhel ze stupňové míry do obloukové a naopak - určí základní velikost orientovaného úhlu - popíše vlastnosti jednotlivých goniometrických funkcí a zakreslí jejich grafy - řeší goniometrické rovnice - upraví goniometrické výrazy užitím základních goniometrických vzorců a určí podmínky, kdy má daný výraz smysl 	<ul style="list-style-type: none"> - velikost úhlu v míře stupňové a obloukové - základní velikost orientovaného úhlu - funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens - goniometrické rovnice - goniometrické vzorce 	2.	

	a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi				
Trigonometrie	<ul style="list-style-type: none"> - v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly - řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí 	<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá velikosti stran a úhlů v obecném trojúhelníku - užitím sinové a kosinové věty - řeší úlohy z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> - sinová věta - kosinová věta - užití sinové a kosinové věty 	3.	
Stereometrie – tělesa	<ul style="list-style-type: none"> - používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a prostoru, na základě vlastností třídí útvary - využívá náčrt při řešení rovinného a prostorového problému - v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly - řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí 	<ul style="list-style-type: none"> - zakreslí a popíše tělesa - vypočítá objem a povrch hranolu, jehlanu, komolého jehlanu, kuželu, komolého kuželu, koule, kulové úseče, kulového vrchlíku - určí vzájemnou polohu dvou přímek - určí vzájemnou polohu dvou rovin - určí vzájemnou polohu přímky a roviny 	<ul style="list-style-type: none"> - mnohostěny - rotační tělesa - objem a povrch tělesa - objem a povrch mnohostěnů - objem a povrch rotačních těles - polohové vlastnosti 	3.	
Stereometrie – řezy	<ul style="list-style-type: none"> - zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles 	<ul style="list-style-type: none"> - určí vzájemnou polohu dvou přímek 	<ul style="list-style-type: none"> - polohové vlastnosti - řez krychle rovinou 	3.	

		<ul style="list-style-type: none"> - určí vzájemnou polohu dvou rovin - určí vzájemnou polohu přímky a roviny - sestrojí řez krychle a jehlanu danou rovinou - sestrojí průnik dvou rovin, průnik přímky s rovinou a průnik přímky s povrchem tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> - řez pravidelného čtyřbokého jehlanu rovinou - průnik dvou rovin - průnik přímky s rovinou - průnik přímky s povrchem tělesa 		
Kombinatorika	<ul style="list-style-type: none"> - řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) - využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly 	<ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy, ve kterých využívá variací, permutací, kombinací s opakováním i bez - upraví výraz, ve kterém se vyskytuje faktoriál - řeší jednoduché rovnice s faktoriály - umocní dvojčlen užitím binomické věty - vypočítá k-tý člen binomického rozvoje 	<ul style="list-style-type: none"> - variace bez opakování - permutace bez opakování - kombinace bez opakování - variace s opakováním - permutace s opakováním - kombinace s opakováním - binomická věta 	3.	
Pravděpodobnost	<ul style="list-style-type: none"> - využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly 	<ul style="list-style-type: none"> - určí množinu všech možných výsledků - vypočítá pravděpodobnost daného jevu - rozezná závislé a nezávislé jevy - využije binomické rozdělení při řešení slovních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> - pravděpodobnost - pravděpodobnost jevů - sčítání pravděpodobností - nezávislé jevy - nezávislé pokusy - Bernoulliovo schéma 	3.	

<p>Statistika</p>	<ul style="list-style-type: none"> - diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení - volí a využívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá digitální výpočetní nástroje) - reprezentuje graficky soubor dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - rozezná pojmy: statistický soubor, jednotka, znak - sestaví spojnicový diagram, histogram, sloupkový diagram, kruhový diagram - určí u statistického souboru aritmetický průměr, modus a medián 	<ul style="list-style-type: none"> - statistický soubor, jednotka, znak - rozdělení četností; jeho grafické znázornění - charakteristiky polohy a variability 	<p>3.</p>	
<p>Posloupnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech - interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice 	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná konečnou a nekonečnou posloupnost - vyjádří posloupnost vzorcem pro n-tý člen - určí posloupnost rekurentně - dokáže, že posloupnost je rostoucí či klesající - dokáže, že posloupnost je omezená - rozezná od sebe aritmetickou a geometrickou posloupnost - řeší slovní úlohy užitím aritmetické a geometrické posloupnosti - řeší úlohy z finanční matematiky užitím geometrické posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem posloupnost - rekurentní určení posloupnosti - vlastnosti posloupností - aritmetická posloupnost - užití aritmetických posloupností - geometrická posloupnost - užití geometrických posloupností 	<p>4.</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - rozezná konvergentní a divergentní posloupnost 			
Nekonečná geometrická řada	<ul style="list-style-type: none"> - provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy - využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému 	<ul style="list-style-type: none"> - určí, zda nekonečná geometrická řada je konvergentní - vypočítá součet nekonečné geometrické řady - řeší rovnice s nekonečnou geometrickou řadou 	<ul style="list-style-type: none"> - nekonečná geometrická řada - užití nekonečné geometrické řady 	4.	
Analytická geometrie v rovině	<ul style="list-style-type: none"> - využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému - užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá vzdálenost dvou bodů - vypočítá souřadnice středu úsečky - ze dvou daných bodů určí vektor a jeho velikost - sečte, odečte dva vektory, vynásobí vektor číslem - určí, zda jsou dva dané vektory kolmé - vypočítá obsah rovnoběžníku a trojúhelníku užitím vektorového součinu - vypočítá objem rovnoběžnostěny užitím smíšeného součinu 	<ul style="list-style-type: none"> - vzdálenost bodů - střed úsečky - vektory - sčítání vektorů - násobení vektoru číslem - skalární součin vektorů - vektorový součin a smíšený součin - parametrické vyjádření přímky - obecná rovnice přímky - polohové úlohy v rovině - metrické úlohy v rovině - směrnicový a úsekový tvar rovnice přímky 	4.	

<p>Kuželosečky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému - využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k řešení analytického vyjádření - z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce - řeší analyticky vzájemnou polohu přímky a kuželosečky 	<ul style="list-style-type: none"> - analyticky vyjádří kružnici - analyticky vyjádří tečnu ke kružnici - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - analyticky vyjádří elipsu - analyticky vyjádří tečnu k elipse - určí vzájemnou polohu přímky a elipsy - analyticky vyjádří parabolu - určí vzájemnou polohu přímky a paraboly - analyticky vyjádří hyperbolu - určí vzájemnou polohu přímky a hyperboly 	<ul style="list-style-type: none"> - kružnice - elipsa - parabola - hyperbola 	<p>4.</p>	
---------------------------	--	---	---	-----------	--

7.3 Informatika (Inf)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu z pohledu informatiky jako vědní disciplíny, s jejímiž základy seznamuje.

Důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti ve všech předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Předmět je vyučován v prvním až čtvrtém ročníku po jedné hodině týdně. Žáci k výuce předmětu využívají převážně počítače v odborných učebnách. Některá témata jsou vyučována za pomoci robotických stavebnic nebo i zcela bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Výuka je orientována činnostně, s podporou aktivit, při kterých žák objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově či konstruuje. Je kladen minimální důraz na pamětné učení a reprodukci. Žáci jsou vedeni k tomu, aby sbírali a třídili informace ze zdrojů dostupných prostřednictvím internetu a aplikovali získané znalosti a dovednosti ve všech ostatních vzdělávacích předmětech.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému pozorování, experimentování a ověřování si vlastních hypotéz za pomoci vhodných nástrojů,
- rozvíjíme u žáků proces návrhu a následné realizace problémových situací,
- žáci jsou vedeni k objevování možností využití IT v praktickém životě, pro toto poznávání je učíme využívat zkušeností s běžně dostupným SW a vedeme je ke spolupráci s ostatními žáky.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení,
- žáci si prakticky ověřují správnost svých hypotéz a teoretických návrhů, mohou sledovat svůj pokrok při zdolávání logických úloh.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky využívat vhodné technologie pro online komunikaci,
- při komunikaci žáky vedeme k dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.).

Kompetence sociální a personální

- Při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, žáky s většími zkušenostmi a znalostmi učíme, aby své schopnosti uplatnili při pomoci méně zkušeným spolužákům,
- u žáků podporujeme skupinové práce, kde může každý uplatnit své individuální schopnosti a vědomosti.

Kompetence občanské

- Žáci jsou seznamováni s obecnými morálními zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, netiketa...) a vedeni k jejich dodržování,
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami,
- žáky vedeme k minimalizaci dopadu využívání IT na životní prostředí.

Kompetence k podnikavosti

- Motivujeme žáky k využívání internetu pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst,
- učíme žáky při časově náročnějších úlohách rozdělit a naplánovat si práci, umět ji uložit na správné místo, příště ji zase najít, hlídat časový harmonogram apod.,
- rozvíjíme u žáků schopnost co nejvíce využívat možností IT k zefektivnění pracovních postupů a k eliminování množství chyb.

Kompetence digitální

- Učíme žáky poznávat a efektivně využívat moderní technologie a zároveň reflektovat rizika jejich používání,
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, klademe důraz také na prevenci zdravotních komplikací vyplývajících z práce s IT.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Programování	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělí problém na menší části, sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému - vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami; ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů - ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí a optimalizuje program 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě analýzy problému sestaví algoritmus k jeho řešení - zapíše program pro vyřešení konkrétního problému - používá proměnné vhodných datových typů - využívá různé vstupy a výstupy - používá podprogram s parametry - používá větvení programu a cyklus se složenou podmínkou pro jeho ukončení - ověřuje správné fungování vytvářených programů - nalezne chybu ve svém i cizím programu a opraví ji - optimalizuje program – čitelnější kód, rychlejší, bez duplicitních činností - upraví hotový program podle dodatečných požadavků 	<ul style="list-style-type: none"> - výstup dat - vstup dat - syntaktické, běhové a logické chyby - proměnné, datové typy - návaznost příkazů a dat - podprogramy bez parametrů a s parametry - cyklus s pevným počtem opakování - náhodný prvek ze seznamu - podmínky - větvení programu a vnořené větvení - ladění programu - rozdělení problému na části 	1.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska; zobecní řešení pro širší třídu problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - zobecní program pro širší množinu vstupních dat 			
Informace	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje získané výsledky a závěry, uvažuje při tom omezení použitých modelů; posuzuje množství informace podle počtu možností, které jsou díky informacím vyloučeny; - vyslovuje předpovědi na základě dat - odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech - rozlišuje a používá různé datové typy; navrhuje a porovnává různé způsoby kódování z různých hledisek 	<ul style="list-style-type: none"> - porovná zprávy podle množství obsažené informace - na základě dat vyslovuje tvrzení, posuzuje jejich správnost - formuluje dotazy s odpovědí ano nebo ne tak, aby odpovědi poskytl co nejvíce informací - používá bit, byte a násobné jednotky k odhadování potřebných datových a přenosových kapacit - podle potřeby a kontextu rozliší data od informací - porovnává různé způsoby reprezentace čísel, textu, obrazu i zvuku, vhodně volí formáty souborů - používá různé metody komprese dat 	<ul style="list-style-type: none"> - přenos dat, kódování a dekódování zprávy, komunikační kanál - pojem informace - data a jejich význam - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači - kódování dat v počítačích obecně - binární soustava, bity a bajty - kódování čísel - vztah počtu bitů a počtu rozlišovaných hodnot - kódování textů - kódování obrazu, zvuku, videa - principy bezztrátové a ztrátové komprese - kontrolní součty 	1.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Hromadné zpracování dat	<ul style="list-style-type: none"> - navrhne procesy zpracování dat - nastavuje účelné zobrazení dat 	<ul style="list-style-type: none"> - vyřeší problém použitím vzorce nebo funkce pro hromadné výpočty s daty včetně funkcí zpracovávajících text - vyřeší problém navržením kontingenční tabulky - zvolí správnou vizualizaci dat grafem s ohledem na jeho vypovídací schopnost - vytvoří a upraví jednoduché textové soubory - vytvoří jednoduchou prezentaci, zná a aplikuje pravidla správné prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> - zpracování dat pomocí textových funkcí tabulkového procesoru - vizualizace dat, vypovídací schopnost grafu - rozpoznávání vzorů a trendů v datech, kontingenční tabulky - zpracování dat do textových souborů, typografická a estetická pravidla - zpracování dat do efektivní prezentační formy, zásady správné prezentace 	2.	
Algoritmus	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí daný algoritmus, program; určí, zda je daný postup algoritmem - analyzuje problém, rozdělí problém na menší části; rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá různé způsoby zápisu pracovních procesů (např. přirozený jazyk, diagram, program) - různé zápisy mezi sebou převádí - hodnotí různé zápisy z hlediska přehlednosti, srozumitelnosti, jednoznačnosti - charakterizuje vstupy, pro něž daný algoritmus funguje 	<ul style="list-style-type: none"> - zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení - pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu - přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů 	2.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
		<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná problematická místa postupu nebo jeho zápisu (např. nekonečné opakování, nejednoznačné pokračování, nemožný úkon) 			
<p>Informační systémy a databáze</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná informační toky v systémech; analyzuje a hodnotí informační systémy z různých hledisek; zvažuje i nepřímé a nezamýšlené dopady IS na různé skupiny - určí cílovou skupinu, formuluje problém, validuje potřeby, určí a prioritizuje požadavky na řešení - určí jednotlivé uživatelské role, specifikuje jejich činnosti, navrhne, otestuje a přizpůsobí rozhraní uživatelům - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; navrhne procesy zpracování dat 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše příklady informačních systémů a různé důsledky jejich využívání - rozliší různé součásti informačních systémů a jejich úlohu - zjišťuje potřeby budoucích uživatelů a jejich požadavky na řešení, metodicky vybírá, které skutečně realizuje - práci na vývoji informačního systému naplňuje do fází, podle situace plán upravuje - navrhuje několik možností řešení - hodnotí návrhy řešení z různých hledisek, vybírá nejvhodnější - specifikuje a vytvoří potřebné tabulky, jejich sloupce, propojení a další nastavení 	<ul style="list-style-type: none"> - veřejné informační systémy - data, jejich struktura a vazby - definované procesy, role uživatelů - technické řešení informačních procesů - vývoj informačního systému: postup tvorby informačního systému - návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů - hromadné zpracování dat: tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda - dotazy, filtrování, řazení - návrh databázové tabulky, atributy polí, primární klíč 	<p>2.</p>	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu - otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení; během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění 	<ul style="list-style-type: none"> - specifikuje a vytvoří uživatelské rozhraní (celkovou strukturu, různě filtrované, řazené, agregované, formátované a vizualizované pohledy na data, interaktivní prvky, popisky pro uživatele) - navrhne a odladí automatizované procesy zpracování dat, zejména pomocí vzorců a interaktivních prvků - informační systém průběžně testuje na uživatelích 	<ul style="list-style-type: none"> - více tabulek, jejich propojení, relace 		
Robotika	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami 	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří program pro desku, nahraje jej a otestuje funkčnost - najde chybu v programu a opraví ji - ovládá světelné a zvukové výstupy - vytvoří program, který zpracuje informace z okolního světa (teplota, osvětlení, magnetické pole, azimut) 	<ul style="list-style-type: none"> - vývoj programu, nahrání programu do micro:bitu, testování programu - ladění programu - programové konstrukce – cykly, podmínky - grafické výstupy - zvukové výstupy - reakce na podněty od uživatele 	3.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje problém, rozdělí problém na menší části - otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení; během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění 	<ul style="list-style-type: none"> - použije proměnné pro uchování a zpracování dat ze senzoru - vyřeší problém vytvořením programu, zpracovávajícího data ze senzorů k výstupům - řeší úlohy vyžadující spolupráci dvou desek 	<ul style="list-style-type: none"> - reakce na podněty od okolního prostředí - vzájemná komunikace destiček - skupinové projekty s micro:bitem 		
Modelování	<ul style="list-style-type: none"> - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model, simulaci - převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na 	<ul style="list-style-type: none"> - jmenuje a zhodnotí příklady různých druhů modelů z informatiky i mimo ni - rozpozná příklady použití grafů - podle potřeby přechází mezi úrovněmi zjednodušení, případně dále abstrahuje od nepodstatného, či naopak modely rozšiřuje - hodnotí, nakolik výsledek z modelu platí i v modelované realitě - pomocí editoru vytvoří graf a využije jej pro řešení problému 	<ul style="list-style-type: none"> - model jako zjednodušení reality - schéma, diagram, graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta - myšlenkové a pojmové mapy - kvalita informačního zdroje, kritické myšlení a kognitivní zkreslení 	3.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	užitečnost pro řešení daného problému	<ul style="list-style-type: none"> - reprezentuje graf nákresem, seznamem hran a maticí sousednosti; posuzuje výhody a nevýhody těchto zápisů v různých situacích - vytvoří stavový prostor, najde v něm řešení problému - vytvoří simulaci ve formě buněčného automatu, formuluje pozorování, hodnotí jejich přesnost a spolehlivost ve vztahu k realitě 			
Digitální technologie	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska - porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti - vysvětlí proces a úskalí digitalizace 	<ul style="list-style-type: none"> - na základě znalosti fungování počítače vysvětlí funkci a význam operačního systému a ukáže rozdíly v ovládání aktuálně nejpoužívanějších systémů - rozumí struktuře LAN a internetu, vysvětlí paketový přenos dat a popíše komunikaci zařízení z lokální sítě do Internetu včetně Wi-Fi a GSM sítí - vysvětlí, jak jsou digitalizována data různého typu 	<ul style="list-style-type: none"> - hardware počítače a jeho parametry - zpracování dat v počítači - software – operační systém - lokální počítačové sítě a internet - web a cloudové služby - bezpečné využívání cloudu - bezpečnost počítačových zařízení a dat - bezpečné digitální prostředí - umělá inteligence 	4.	TO4.2

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše fungování webu a cloudových služeb, vysvětlí vzdálené ukládání dat - z principu fungování sítí a cloudu vyvodí bezpečnostní rizika jejich využívání, popíše nejčastější způsoby útoku a s využitím systémového přístupu navrhne řešení zabezpečení počítače a dat - identifikuje a řeší hardwarové a softwarové problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními - popíše vědomou a nevědomou digitální stopu a jejich důsledky na soukromí 	<ul style="list-style-type: none"> - zlomové události vývoje počítačů - nové počítačové technologie 		
Počítačová grafika		<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíly mezi rastrovými a vektorovými grafickými daty - zná příklady grafických editorů - umí vytvořit jednoduché rastrové a vektorové grafické soubory 	<ul style="list-style-type: none"> - principy a zpracování rastrové a vektorové grafiky - grafické editory, základy práce s rastrovou a vektorovou grafikou, - grafické formáty 	4.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Formální úpravy dokumentů		<ul style="list-style-type: none"> - umí upravit rozsáhlejší práci tak, aby splňovala náležitosti akademické práce 	<ul style="list-style-type: none"> - formální úpravy dokumentů - typografická pravidla - citování zdrojů 	4.	

7.4 Člověk a společnost

7.4.1 Dějepis (D)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Učební plán stanovuje pro výuku dějepisu v prvním ročníku 3 vyučovací hodiny, ve 2. a 3. ročníku čtyřletého gymnázia dvě hodiny týdně a v posledním 4. roč. 1 vyučovací hodinu. Po celou dobu studia probíhá výuka v nedělených třídách.

Výuka staví na znalostech získaných v předchozím studiu a rozvíjí je do širších souvislostí. Využívá přitom větší zralosti žáků a jejich schopnosti pochopit události ve složitějším kontextu. V posledních dvou ročnících studia je studujícím nabízena možnost historického semináře, zejména pro budoucí maturanty či ostatní se zájmem o další studium historie či příbuzných oborů.

Dějepis si klade za cíl seznámit žáky gymnázií s vývojem lidstva od samých počátků až do doby současné. Zahrnuje vzájemně propojené souvislosti dějin politických, hospodářsko-sociálních a kulturních. Tento rozsah vývoje se vztahuje k dějinám světa se zaměřením na dějiny Evropy v souvislosti s dějinami českými. Gymnazista by se měl seznámit během středoškolské výuky se základními liniemi vývoje, jejich příčinami i důsledky, přičemž by měl být v závěrečné etapě studia schopen vlastního historicko-logického myšlení a vyvození středně složité úvahy o vzájemné historické příčinnosti s jejími nezbytnými důsledky. Samozřejmá je orientace v čase a zařazení důležitých osobností do dějinného vývoje. Nezbytná je znalost a pochopení dějin vlastního národa v kontextu vývoje evropského, jako i světového.

Výuka dějepisu by měla žáka motivovat a vést k zájmu o současnost, k pochopení, kde bude nezbytná znalost minulého dění v širších souvislostech, včetně minulosti vlastního národa. Měla by vychovávat člověka k tomu, že nebude netečný k dění kolem sebe a nebude se bát otevřeně vyjádřit svůj názor, stejně jako respektovat názor svého okolí.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Vykládáme látku tak, aby ji žáci chápali v logických souvislostech,
- žáci se učí rozlišovat mezi základní dějinnou linií, nutnými souvislostmi a rozšiřující nadstavbou,
- žáci vyvozují z příčin a důsledků historických událostí poučení z dějin,
- diskutujeme s žáky o historických událostech, respektujeme jejich názor a učíme je pracovat s vlastní chybou,
- chválíme jejich kvalitní znalosti,
- vedeme žáky k rozlišení mezi kvalitní odbornou informací a laickou nepodloženou domněnkou,
- vedeme žáky ke správnému uchopení dějinné události při vlastním učení,
- žáky nepřetěžujeme, respektujeme jejich věk a možnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Motivujeme žáky k zájmu o regionální dějiny,
- zadáváme jim úkoly k samostatnému domácímu vypracování s cílem poznat dějiny svého města a kraje,
- vedeme žáky k dějepisným soutěžím a olympiádám,

- kombinujeme zadání dějepisných úloh se znalostí cizí země a jejího jazyka,
- realizujeme dlouhodobé projekty s náročnějším cílem,
- navštěvujeme kulturní a historické památky, výstavy, besedy.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky otevřeně vyjadřovat své názory,
- vedeme žáky k přijímání a poznání vlastního omylu, s cílem vlastní sebereflexe a vlastního se vypořádání se svou chybou a jejího napravení,
- vedeme žáky k diskusi a vzájemné toleranci,
- vedeme žáky k diskusi a vzájemné toleranci a respektu,
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání příčin a důsledků historických událostí,
- vychováváme žáky k vyjádření otevřeného nesouhlasu (či souhlasu) na veřejnosti; k obhájení, podložení a vysvětlení svého stanoviska,
- učíme žáky nebát se komunikovat s médii,
- vybízíme žáky k přirozené obraně vlastního názoru, jeho prosazení v případě vlastního přesvědčení o jeho pravdě.

Kompetence sociální a personální

- Praktikujeme ve výuce skupinové i projektové vyučování,
- při zpracování úkolů pracujeme i s ústními prameny, komunikujeme s pamětníky,
- učíme žáky kontaktu s lidmi, kteří žili v době, již se zabýváme,
- zařazujeme pravidelné exkurze a výlety, bereme do úvahy i praktickou stránku předmětu, nepodceňujeme osobní kontakt s daným prostředím.

Kompetence občanské

- Na konkrétních příkladech historických událostí učíme žáky chápat pojmy občan, občanskost,
- na konkrétních historických událostech učíme žáky rozeznávat jejich práva a povinnosti v současnosti (cestou srovnání),
- vychováváme u žáků pozitivní postoj k národnímu, kulturnímu a historickému dědictví,
- pomáháme žákům proniknout do základního systému ochrany památek,
- vysvětlujeme žákům co je společná a individuální zodpovědnost za své činy, rozhodnutí i za památkové historické dědictví,
- učíme žáka k myšlení v globálních souvislostech – vysvětlujeme vztahy český – evropský, český – světový atd.

Kompetence k podnikavosti

- Učíme žáky plánovat a řídit jejich činnost,
- hodnotíme činnost a výsledky jejich práce,
- podporujeme u žáků samostatnost, tvořivost a logické myšlení,
- vedeme je k tomu, aby na základě získaných informací dovedli vyvodit závěry využitelné v budoucnosti,
- realizujeme projektové vyučování,
- výuku doplňujeme o praktické exkurze a tematické besedy.

Kompetence digitální

- Žák se díky znalostem v oblasti digitálních technologií umí napojit na probíhající výstavy, přednášky a digitálně přenášené konference,
- díky dig. technologiím se umí přenést do virtuálně připraveného světa historických událostí.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Úvod do učiva dějepisu	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého - rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	<p>Historie – dějepis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní orientace v historických epochách - časová přímka – chronologické souvislosti, zdroje informací o minulosti 	1.	TO2.4
Pravěk	<ul style="list-style-type: none"> - objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem - archeologická kultura - vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti - zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem území - rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací 	<ul style="list-style-type: none"> - vývoj člověka, základy civilizace <p>Jednotlivé etapy pravěku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doby ledové, jejich charakteristika, - představitelé, způsob života, počátky osídlení u nás - konec dob ledových, zlom v podnebí i v životě člověka - nástup zemědělství – neolitická doba, změny ve světě i u nás - orientace na mapě, neolit, využití mědi - doba bronzová u nás i ve světě, její důsledky - doba železná u nás i ve světě, její důsledky 	1.	TO2.1 TO3.1 TO4.1 TO4.2 TO4.3 TO4.1

			<p>Keltové:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doba římská – germáni, stěhování národů - srovnání pravěkého vývoje u nás i ve světě - shrnutí pravěkých období - doba přechodná, přelom 		
Starověk	<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace - objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy - popíše určující procesy a události, - uvede významné osobnosti starověkých dějin 	<ul style="list-style-type: none"> - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - objasní kulturní přínos starověkých civilizací 	<p>Starověk a jeho nástup:</p> <ul style="list-style-type: none"> - okolnosti, orientace v čase i na mapě - staroorientální státy v základním vývoji a souvislostech - Mezopotámie, Egypt, státy Přední Asie, Palestina, Izrael, Indie, Čína - Antika, antické státy – rozdílnost vývoje i postavení - Řecko – podrobnější výklad v širších souvislostech - počátky, krétsko – mykénské období - doba homérská - archaické období, Sparta, Atény - klasické období - role Makedonie - kultura a vzdělanost ve starověkém Řecku řecká každodennost - Řím – podrobnější výklad v širších souvislostech - nejstarší osídlení, Etruskové 	1.	<p>T03.3 T02.4 T01.3 T02.4 T02.5</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - počátky Říma a život v něm (historie – mýty) - doba královská - raná římská republika - Řím a Středomoří - krize a zánik republiky - důležité osobnosti - principát - pozdní Řím - křesťanství 		
Středověk	<ul style="list-style-type: none"> - objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti - definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích - charakterizuje základní rysy vývoje na našem území - vymezí specifika islámské oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje na konkrétních příkladech - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko – slovanské a islámské kulturní oblasti - objasní situaci velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám 	<ul style="list-style-type: none"> - krize a rozpad ŘÍ - kultura, umění a věda v antickém Římě - shrnutí antiky - shrnutí starověku a přechod do raně středověkých vztahů, dělení středověku - vznik raně středověkých států se zaměřením na Evropu - důsledek stěhování národů - úloha křesťanství v raně středověké Evropě - francká říše, Byzanc, arabská říše - křesťanství/ islám - Slované a jejich dělení, zaměření na Slovany - Sámova říše, velká Morava, počátky českého státu, raně středověký český stát – - Přemyslovci - srovnání s raně středověkým islámským světem 	1.	<p>T02.4 T02.5 T03.1 T03.3 T02.4</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky 	<ul style="list-style-type: none"> - zahraniční politika českého státu – význam svaté říše římské, Maďaři, Poláci – srovnání - Z Evropa v raném středověku, moc církevní a světská - kultura románská a gotická - středověká vzdělanost - středověké město v Evropě a u nás středověká vzdělanost - stoletá válka - Přemyslovci ve vrcholném středověku - dědičné království, přemyslovský epilog Lucemburkové na českém trůně - vstup českého království do krize konce 14. století – předpoklady husitské revoluce 	2.	<p>TO2.4 TO2.5 TO2.2</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky 		2.	<p>TO2.4 TO1.1</p>
Novověk	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; - zhodnotí jejich praktické dopady 	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> - raný novověk a jeho specifika, znaky doby přechodné - novověké revoluce a jejich kořeny, situace v zemích: Nizozemí, Anglie, Francie, 	2.	<p>TO1.4 TO3.1 TO3.2 TO3.3 TO2.4 TO2.5 TO2.4</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám - popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí jejich důsledky pro další evropský i světový vývoj - vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů - posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry 	<ul style="list-style-type: none"> rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> Rusko, SVŘŘN – srovnání absolutních monarchií - habsburská monarchie, vstup Habsburků do českých dějin, česká stavovská společnost - náboženské poměry v českých zemích v době předbělohorské, Rudolf II., třicetiletá válka, kořeny, průběh, důsledky - baroko - novověká Evropa – občanská válka v Anglii, Francie za Ludvíka civ., Rusko za Petra I., habsburská monarchie po třicetileté válce - osvícenství – pozadí dějinných událostí 17./18. století 		
Novověk	<ul style="list-style-type: none"> - určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století - na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení - posoudí význam ústavy a nové organizace státu, uvede 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Velká Británie – počátky britského impéria - vznik USA - střední Evropa v 18. století – SVŘŘNN, Prusko - Habsburská monarchie a české země ve 2. pol. 18. století - osvícenský absolutismus - Marie Terezie, Josef II. - Rusko za Kateřiny II., dělení Polska 	3.	<p>T02.4 T02.5 T03.1 T03.2</p>

	základní typy parlamentních státních systémů				
	<ul style="list-style-type: none"> - určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století - na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur - v Evropě na straně druhé 	<ul style="list-style-type: none"> - konec absolutismu ve Francii, cesta k velké francouzské revoluci – stručný průběh, důsledky - Napoleon Bonaparte - Odkaz revoluce ve světě - Průmyslová revoluce a formování kapitalistické společnosti; její česká podoba - Vídeňský kongres - Národněosvobozené hnutí v Evropě, revoluce ve Francii, - habsburská monarchie – metternichovský absolutismus 	3.	<p>T04.2 T04.3 T03.1 T03.3 T02.5 T02.4 T01.4 T02.3</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí význam ústavy a nové organizace státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů - vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů - charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; - uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů 	<ul style="list-style-type: none"> - občanské revoluce 1848/49 – její podoba u českého národa, jeho požadavky, proces národního sebeuvědomování - formování politických proudů a stran v Evropě - hospodářská a sociální podoba Evropy ve 2. pol. 19. století, nerovnoměrnost – rozdíly - sjednocení Itálie a německá - vzestup USA, asijské velmoci - Rusko za posledních Romanovců 	3.	<p>T02.4 T02.4 T02.1 T02.2 T01.3 T01.4 T02.4 T02.5 T01.4 T01.1</p>

	<p>politické důsledky, rozpozná její ekologická rizika;</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace - vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období 		<ul style="list-style-type: none"> - české země ve druhé polovině 19.století - svět na přelomu 19. a 20. století; kořeny a bezprostřední příčiny 1.světové války, její průběh a důsledky, poválečné uspořádání 		
<p>Novější doba, 20. století</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky - uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku - vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit - vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí 	<ul style="list-style-type: none"> - na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla - charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií - na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách - rozpozná klady a nedostatky tehdejších demokratických systémů 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik Československé republiky, charakteristické rysy československé demokracie, srovnání se světem, 1. republika, léta prosperity v Československu - poválečná krize ve světě, komunismus, fašismus - světová hospodářská krize - nástup nacismu v Německu - vývoj v SSSR - léta krize v Československé republice - nebezpečí nového válečného konfliktu - rozpad versailleského systému - 2. světová válka, příčiny, průběh 	3.	<p>T01.4 T01.3 T01.1 T02.4 T02.2</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - a vyhocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil - popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury 		<ul style="list-style-type: none"> - situace u nás, Mnichov, okupace, protektorát, formy odboje - důsledky války u nás i ve světě, řešení německé otázky 		
	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty - vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi - porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích - popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických 	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků 	<ul style="list-style-type: none"> - vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření - 50. léta v našich zemích ve srovnání s Evropou - vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) - rok 1968 - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - sametová revoluce 1989 - problémy současnosti - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava 	4.	<p style="text-align: right;">T03.3 T03.2 T03.1 T05.5 T05.4 T05.1 T05.4 T02.5 T02.4 T02.2</p>

	<p>principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování - objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; - objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě - vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje 			
--	---	--	--	--

7.4.2 Náboženství (Ná)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka náboženství probíhá od 1. do 3. ročníku. Jedná se o povinně volitelný předmět, při kterém se třída dělí na dvě části. Žáci si mají možnost na začátku svého studia vybrat, jestli zvolí předmět náboženství nebo etiku. Svoji volbu mohou v odůvodněných případech v průběhu svého studia změnit, a to pouze na začátku nového školního roku. Školní výuka náboženství vychází primárně z nauky římskokatolického náboženství, ale přitom má nadkonfesní charakter. Respektuje svobodu jednotlivých žáků ve vztahu k náboženské víře a vychází ze základních otázek člověka spojených s hledáním životního smyslu a ukazuje možné cesty k jeho nalezení. Nabízí pomoc při hodnotové orientaci v tomto světě, založené především na hodnotách morálních a duchovních. Na tato základní východiska pak navazují dva hlavní výukové cíle, z nichž první sleduje obsah učiva a druhý má výchovný záměr. Obsahy jednotlivých ročníků jsou rozděleny do tematických celků, z nichž některé se v rámci pokračujícího studia ve vyšších ročnících opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí. Důraz je zde kladen také na mezipředmětové vztahy s ostatními školními předměty a jejich vzájemný dialog. V předmaturitním a maturitním ročníku mohou studenti navázat Seminářem religionistiky a křesťanské etiky, a z tohoto předmětu pak mohou také skládat maturitní zkoušku.

Cíle a obsahy předmětu Náboženství navazují, kromě průřezových témat v RVP G, také na všeobecně platné, závazné a církevně schválené dokumenty pro výuku náboženství v České republice a v souvislosti s nově vydanými dokumenty jsou vždy pravidelně aktualizovány. V konkrétních tématech pak předmět náboženství umožňuje žákům přístup k biblickému poselství, seznamuje je se základními náboženskými pojmy (jako je např. modlitba, posvátno, zjevení, náboženská zkušenost, symboly, ...), s křesťanskými svátky liturgického roku, s hlavními světovými náboženstvími s důrazem na křesťanství a se základními otázkami křesťanské etiky. Vytváří se zde přátelská, na vzájemné důvěře založená atmosféra a prostor pro ekumenickou spolupráci, nejrůznější charitativní projekty a pro mimoškolní aktivity, které žákům otevírají možnost k sebepoznání, navázání či prohloubení vztahů se spolužáky a příležitost k nacházení vlastní životní cesty, profesnímu růstu i duchovnímu směřování.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- K výuce předmětu Náboženství využíváme pouze ověřené zdroje informací v tištěné či elektronické podobě. V rámci individuálních či skupinových projektů si žáci osvojí práci s vyhledáváním a ověřováním informací v textu k zadanému tématu a umí s nimi kriticky a efektivně pracovat,
- učíme v souvislostech - poskytujeme dostatek obsahů, které umožňují základní vhledy žáků do světa náboženství ve srovnání se světem vědy tak, aby žáci porozuměli symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce Bible i v jazyce církve, a mohli tak postupně integrovat náboženský způsob vnímání a chápání světa do celku svého vztahu ke světu, vedle pohledu přírodních a humanitních věd. Žáci jsou motivováni, aby projevovali aktivní zájem o dialog mezi těmito obory i ve svém budoucím profesním a rodinném životě,
- pracujeme s mezipředmětovými souvislostmi. Pro samotný předmět Náboženství je totiž zcela nezbytné spolupracovat s ostatními školními předměty, jejichž vzdělávací obsahy se mohou interdisciplinárně prolínat. Cílem je v ostatních humanitních, ale i přírodovědných

předmětech nacházet společná témata, shody či otázky a vést s nimi oboustranně přínosný dialog.

Kompetence k řešení problémů

- U žáků podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. Díky dialogickému způsobu učení dokáží žáci nejen samostatně prezentovat svůj vlastní názor a obhájit jej pomocí promyšlených argumentů, ale také naslouchat názorům ostatních, klást otázky a hledat na ně odpovědi společně s ostatními. Svoji kreativitu mohou žáci rozvíjet také v široké škále tvořivých a expresivních činností, které jsou nedílnou součástí náboženské výchovy,
- při řešení problémů využíváme týmovou spolupráci. Pro správné klima třídy/skupiny je nezbytné vybudovat vzájemnou atmosféru důvěry a motivovat žáky k otevřenosti, porozumění a k vzájemné spolupráci při řešení školních i mimoškolních problémů, které zasahují do jejich života,
- upozorňujeme žáky na riziko vzniku možných neshod či konfliktů s příslušníky jiného náboženského vyznání, příslušníky jiných křesťanských konfesí nebo ze strany české, většinové, nábožensky indiferentní, společnosti. Vedeme je k předcházení těmto konfliktům a jako vhodný způsob řešení těchto problémů upřednostňujeme zejména otevřenost, toleranci, ochotu k poznávání a prezentaci vlastních tradic. Vedeme žáky k porozumění odlišným postojům jinak světonázorově nebo nábožensky smýšlejících lidí a k ochotě pro ekumenickou spolupráci.

Kompetence komunikativní

- U žáků rozvíjíme správné ústní i písemné vyjadřování. Prohlubujeme u nich také schopnost porozumění různým typům textů, zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských, ve srovnání s jinými typy textů. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v Bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení. Schopnost neverbální komunikace obohacujeme o vnímání a porozumění obraznosti, metafore, ale i symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti,
- klademe důraz na oboustrannou komunikaci mezi žáky a učitelem. Ve skupině se tak vytváří vztah přátelství, založený na důvěře a otevřenosti mezi žáky a vyučujícím, které jsou pro předmět náboženství jedněmi z klíčových podmínek nejen k úspěšnému předávání obsahů učiva, ale také pro vytvoření budoucího otevřeného postoje člověka k náboženství a k osobní víře.

Kompetence sociální a personální

- Seznamujeme žáky se základními principy křesťanské etiky a s křesťanským postojem k druhým lidem, který definuje prosocialitu člověka jako „lásku k bližnímu“,
- rozvíjíme schopnosti a ochotu žáků pro vytváření kvalitních, na důvěře založených přátelských i obecně kladných mezilidských vztahů,
- realizujeme různé formy projektového vyučování a pomoci v prosociálních oblastech,
- realizujeme různé druhy pomoci ohroženému přírodnímu prostředí, které křesťané vnímají jako dílo Božího stvoření,
- vedeme žáky k objevování jejich vlastního jedinečného životního poslání.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s evropskými kořeny židovsko-křesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv (např. Listina základních práv a svobod ČR),
- kompetence prohlubujeme od norem a zákonů, opírajících se o příslušné principy, směrem k hodnotám, které tyto principy zdůvodňují,
- vedeme žáky k ohleduplnosti a pomoci lidem různě znevýhodněným, handicapovaným, nemocným a lidem v seniorském věku,
- vedeme žáky k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a různých křesťanských konfesí, ale i k české, většinově nábožensky indiferentní, společnosti,
- poskytujeme žákům příležitost integrovat náboženský rozměr života do celku vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu,
- upozorňujeme žáky na sociální rozměr viny a hříchu,
- umožňujeme žákům porozumět vztahu náboženství a kultury.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k tomu, aby dokázali ověřit důvěryhodnost a pravdivost informace či zprávy a odlišit jí tak od dezinformací a hoaxů. Díky tomu se žáci umí účinně bránit manipulaci ze strany nejrůznějších sekt a umí se bezpečně pohybovat v kyberprostoru. Dokáží rozlišit virtuální a běžné mezilidské vztahy a oceňují hodnotu přírodního, Bohem stvořeného světa.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Otevřenost pro základní životní zkušenosti	-	Žák: <ul style="list-style-type: none"> - si uvědomuje svoji jedinečnost a originalitu, jako součást pestrého, pluralitního světa - je připraven hledat svoji osobní identitu a konfrontovat ji se světem náboženství i celospolečenským kontextem, ve kterém žije - je schopen reflexe vlastních představ o Bohu - je připraven vnímat Boha jako toho, který člověku nabízí své přátelství - rozlišuje mezi profánním a posvátným rozměrem skutečnosti 	Kdo jsem? <ul style="list-style-type: none"> - vědomí vlastní identity a jedinečnosti - důvěra - naše představy o Bohu - vztah Boha k člověku a člověka k Bohu - profánní a posvátné 	1.	
Porozumění náboženské formě řeči Bible	-	<ul style="list-style-type: none"> - zná historii Bible, biblické jazyky, dělení biblického kánonu a základní literární žánry biblických knih - hlouběji porozumí metaforické a obrazné řeči Bible - rozlišuje mezi starověkým kontextem doby, kdy vznikalo biblické dílo, a kontextem současným 	<ul style="list-style-type: none"> - dějiny židovského národa - metaforická a obrazná řeč bible - literární žánry v bibli - starozákonní příběhy - novozákonní příběhy 	1.	T03.1 T03.2

		<ul style="list-style-type: none"> - -v poselství biblických příběhů objevuje aktuální výzvy pro svůj život. 			
Křesťanské slavnosti a svátky	-	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá pravidelnost rituálů a oslav jako významnou součást svého vlastního života a života své rodiny - umí vlastními slovy popsat křesťanskou podstatu slavení vánočních a velikonočních svátků 	<ul style="list-style-type: none"> - význam svátků a společného slavení - adventní doba - Vánoce - postní doba - Velikonoce 	1.	T04.1
Porozumění principům křesťanské mravnosti	-	<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam Desatera a Ježíšova přikázání lásky pro svůj život - je připravený (podle principů křesťanské etiky) rozvíjet vztah k sobě, k druhým lidem a k Bohu 	<ul style="list-style-type: none"> - základy křesťanské etiky - desatero božích přikázání 	1.	
Znalost základních tezí katolického učení	-	<ul style="list-style-type: none"> - zná význam modlitby pro svůj život i v tradici církve - vyjmenuje místa ve svém okolí, která jsou spojena s křesťanstvím či s jeho osobní spiritualitou - dokáže vlastními slovy popsat osobu Ježíše Krista - zná původ, vznik a historický vývoj křesťanského náboženství 	<ul style="list-style-type: none"> - modlitba - posvátná místa - osoba Ježíše Krista - prvotní církve - historický vývoj křesťanství (od prvotní církve po současnost) - fenomén zjevení 	1.	

		<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mezi různými formami zjevení - vnímá realitu postavení křesťanství v české společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - role křesťanství v současné společnosti 		
Ekumenismus	-	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjmenovat společné základy křesťanské víry i specifika jiných křesťanských církví a je připravený s nimi v ekumenickém duchu spolupracovat 	<ul style="list-style-type: none"> - rozšíření křesťanství a dalších náboženství ve světě - křesťanské církve a denominace v ČR - ekumenismus 	1.	T03.1 T03.2 T03.3
Historické souvislosti vývoje světového křesťanství	-	<ul style="list-style-type: none"> - na základě svých znalostí a zkušeností dokáže odhalit možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - umí vyjmenovat znaky sekt, kterými se odlišují od světově uznaných náboženství a náboženských společností 	<ul style="list-style-type: none"> - obrana před manipulací a agresivitou - znaky sekt a sektářského jednání. 	1.	T03.1
Otevřenost pro základní životní zkušenosti	-	<ul style="list-style-type: none"> - žák je schopen na základě vědomí své vlastní jedinečnosti vstupovat do základních mezilidských vztahů - zná svoje kořeny a svoje místo v rodině - oceňuje hodnotu přátelství a je motivován být součástí týmu 	Odkud přicházím? <ul style="list-style-type: none"> - vztahy - rodina - být součástí týmu - přátelství - multikulturní společnost - být křesťanem ve světě 	2.	T02.3 T02.4

		(ve škole, v budoucím zaměstnání apod.) – vnímá svoje místo v pluralitní, multikulturní společnosti			
Porozumění náboženské formě řeči Bible	–	– na základě biblické zprávy o stvoření oceňuje svět a člověka jako dobré Boží dílo, jehož je součástí a je připraven jej rozvíjet a chránit – je schopen navázat dialog mezi světem vědy a víry	– stvoření světa – člověk jako boží obraz – věda a víra	2.	
Porozumění principům křesťanské mravnosti	–	– v perspektivě Boží lásky k člověku a s vědomím vlastních schopností je připraven se zapojit do pomoci druhým – umí ocenit i realizovat výjimečnost křesťanské pomoci – umí interpretovat skutky milosrdenství a aktualizovat je pro potřeby dnešní společnosti i celku světa	– Ježíšovo přikázání lásky – skutky milosrdenství	2.	
Historické souvislosti vývoje světového křesťanství	–	– vlastními slovy vysvětlí, co je náboženství se zvláštním důrazem na náboženství křesťanské – vnímá a vysvětluje význam různosti kultur a světových náboženství	– definice pojmu „náboženství“ – monoteismus, polyteismus a panteismus – dějiny vzniku křesťanství a	2.	T03.1 T03.3

		<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje základní historická fakta týkající se vzniku světových náboženství, se zvláštním důrazem na křesťanství - rozumí rozdílům a společným prvkům v učení světových náboženství a postoj vzájemné tolerance vnímá jako základní zásadu vlastního jednání 	<p>dalších světových náboženství</p> <ul style="list-style-type: none"> - existenciální otázky a odpovědi různých filozofií a náboženství. 		
Porozumění náboženské formě řeči Bible	-	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí rozdílům a společným prvkům v učení křesťanství a dalších světových náboženství - postoj vzájemné tolerance vnímá jako základní zásadu vlastního jednání - má orientační přehled o symbolech a geografickém rozložení světových náboženství 	<ul style="list-style-type: none"> - posvátné knihy světových náboženství - metafory, symboly a obrazy - světová náboženství v současnosti 	2.	
Světová náboženství a multikulturní společnost	-	<ul style="list-style-type: none"> - umí popsat základní myšlenky a principy tří největších monoteistických (abrahámovských) náboženství - má orientační přehled o dalších náboženských a filozofických směrech - zná odpovědi velkých světových náboženství na existenciální otázky 	<ul style="list-style-type: none"> - judaismus - křesťanství - islám - hinduismus - buddhismus - východní náboženství - mytologie - přírodní náboženství 	2.	T03.1 T03.2

		<ul style="list-style-type: none"> - získá základní vhled do antropologie nábožensky pluralitní společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - základy náboženské antropologie 		
Mezináboženský dialog	-	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá dialog jako hlavní nástroj pro setkání se s příslušníky jiných náboženství a světonázorů - oceňuje rozdílnost jednotlivých náboženství a umí hledat vzájemné společné znaky - zná své místo v názorově pluralitní společnosti a dokáže s ní vést dialog 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady mezináboženského dialogu - rozdíly a shody v jednotlivých náboženských společnostech - náboženská identita - náboženská tolerance 	2.	
Porozumění principům křesťanské mravnosti	-	<ul style="list-style-type: none"> - je připravený k realistickému pohledu na sebe, svět a druhého a ke konkrétní angažované pomoci - zhodnotí principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky v jeho nejširších sociálních kontextech - je připravený vnímat životní situace vyžadující odpovědné rozhodnutí vzhledem k sobě, ke druhým lidem a ke světu a kladně oceňuje rozhodnutí pro mravně dobrý čin 	<p>Kam směřuji?</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlaté pravidlo světových náboženství - dobro a zlo - pravda a lež - svoboda a zodpovědnost darované bohem. - křesťanská solidarita a subsidiarita - svědomí, vina a odpuštění - spravedlnost 	3.	

<p>Křesťanská etika – prohlubující</p>	<p>–</p>	<ul style="list-style-type: none"> – umí vlastními slovy popsat, z čeho vycházejí a na čem jsou vystavěny morální základy křesťanství – umí vyjmenovat základní křesťanské hodnoty – rozlišuje mezi argumenty sekulární filozofické etiky a křesťanské etiky (vycházející z morální teologie) – orientuje se v základní problematice aplikované etiky 	<ul style="list-style-type: none"> – etika ve starém zákoně – etika v novém zákoně – desatero božích přikázání – přikázání lásky – milosrdenství – lidská důstojnost – základní bioetické principy – vybraná témata aplikované etiky (křesťanská perspektiva) 	<p>3.</p>	
<p>Etika ctností</p>	<p>–</p>	<ul style="list-style-type: none"> – je motivovaný žít čestně a následovat Ježíše Krista jako vzor pro svůj život – umí definovat, co je to etika ctností a umí základní ctnosti vyjmenovat – uvědomuje si možné důsledky svého rozhodování a jednání. – umí vlastními slovy popsat přirozený zákon a vnímá jeho duchovní rozměr 	<ul style="list-style-type: none"> – Ježíš Kristus jako hlavní vzor křesťanského života – kardinální ctnosti (moudrost, uměřenost, statečnost a spravedlnost) – božské ctnosti (víra, naděje a láska) – přirozený zákon 	<p>3.</p>	

<p>Křesťanské hodnoty v praxi</p>	<p>-</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže aplikovat a uplatnit křesťanské hodnoty ve svém vlastním životě, ve vztazích k druhým a ve vztahu k Bohu. - je připravený k realistickému pohledu na sebe, svět a druhého a je připravený ke konkrétní angažované pomoci - je připravený hledat smysl svého života - je otevřený vnímat rozměr věčnosti - je připravený svým životem zpřítomňovat Boží království ve světě. 	<ul style="list-style-type: none"> - krása (v přírodě, v umění a v náboženství) - dobro (v bohu a v mezilidských vztazích) - pravda a smysl života - místo křesťanských hodnot v životě člověka - místo křesťanských hodnot v životě společnosti 	<p>3.</p>	<p>T03.1</p>
--	----------	--	---	-----------	--------------

7.4.3 Etika (Et)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Etika se vyučuje jednu hodinu týdně od 1. do 3. ročníku. Jedná se o povinně volitelný předmět, při kterém se třída dělí na dvě části. Žáci si mají na začátku svého studia možnost vybrat, jestli zvolí předmět Etika nebo Náboženství. Svoji volbu mohou v odůvodněných případech v průběhu svého studia změnit, a to pouze na začátku nového školního roku. Etická výchova nabízí žákům pomoc při nacházení vlastní hodnotové orientace a postojů. Podobně jako pro předmět Náboženství je jedním ze stěžejních cílů etiky pomáhat mladému člověku hledat odpovědi na základní existenciální otázky spojené s hledáním vlastní identity a životního smyslu. Výukové postupy kombinují výklad, samostatnou a skupinovou práci a na zkušenosti založené učení. Zvláštní důraz je kladen na učení se formou diskuse. Cílem dialogické metody učení je vést žáky ke kritickému uvažování, dovednosti klást otázky, formulovat vlastní na znalostech založené argumenty, ke schopnosti naslouchat druhým a vést s nimi otevřený dialog. Důraz je kladen také na mezipředmětové vztahy s ostatními školními předměty. V předmaturitním a maturitním ročníku mohou studenti navázat Seminářem religionistiky a z tohoto předmětu pak mohou skládat maturitní zkoušku.

Etika jako vědecká disciplína navazuje na svoje filozofické i křesťanské základy, které se stávají rovnocennými teoretickými východisky pro praktickou aplikaci a zároveň má výrazný prosociální rozměr. Žáci jsou motivováni k tomu, aby získané znalosti a dovednosti uměli nejen správně reprodukovat, ale také je použít ve svém životě, ve vztahu k druhým a k celku společnosti. V přátelské atmosféře se zde vytváří prostor pro různé charitativní projekty a mimoškolní aktivity, které žákům otevírají možnost k sebepoznání i poznání potřeb druhých, k osobnostnímu zrání, navázání či prohloubení vztahů se spolužáky a příležitost k nacházení vlastní životní cesty.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Učíme v souvislostech: V předmětu Etika poskytujeme dostatek obsahů i principů, které žáci mohou postupně integrovat do svého chování i rozhodování se ve vztahu k druhým lidem i ke světu. Žáci tyto principy dokáží aplikovat i při hledání odpovědí na etická dilemata ve svém budoucím profesním a rodinném životě.

Kompetence k řešení problému

- U žáků podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. Výuka etiky nabízí žákům široký prostor k vyjádření vlastního názoru, pocitů a k rozvinutí jedinečných tvůrčích schopností. Díky dialogickému způsobu učení dokáží žáci nejen samostatně prezentovat svůj vlastní názor a obhájit jej pomocí promyšlených argumentů, ale také naslouchat názorům ostatních, klást otázky a hledat na ně odpovědi společně s ostatními,
- při řešení problémů využíváme týmovou spolupráci. Pro správné klima třídy (skupiny) je nezbytné vybudovat vzájemnou atmosféru důvěry a motivovat žáky k otevřenosti, porozumění a k vzájemné spolupráci při řešení školních i mimoškolních problémů, které zasahují do jejich života,
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska, vyslechnutí názorů ostatních, k diskusi a věcné argumentaci. Žáci se díky společným diskusím a procvičování dovednosti argumentovat svůj vlastní názor, naslouchat druhým a snahou najít vzájemný kompromis stanou tzv. hledajícím společenstvím, které poskytuje prostor ke sdílení názorů a společnému hledání odpovědí na běžné, ale i velké (existenciální) otázky,

- upozorňujeme žáky na riziko vzniku možných neshod či konfliktů s příslušníky jiného kulturního či názorového spektra. Vedeme je k předcházení těmto konfliktům a jako vhodný způsob řešení těchto problémů upřednostňujeme zejména otevřenost, toleranci, ochotu k poznávání a prezentaci vlastních názorů a argumentů. Vedeme žáky k porozumění odlišných postojů jinak světonázorově nebo nábožensky smýšlejících lidí a k ochotě pro dialog.

Kompetence komunikativní

- Klademe důraz na oboustrannou komunikaci mezi žáky a učitelem. Ve skupině se tak vytváří vztah přátelství, založený na důvěře a otevřenosti mezi žáky a vyučujícím, které jsou pro předmět etiky jedněmi z klíčových podmínek nejen k úspěšnému předávání obsahu učiva, ale také pro vytvoření budoucího otevřeného postoje člověka k druhým i ke společnosti.

Kompetence sociální a personální

- Seznamujeme žáky se základními principy křesťanské i filozofické etiky. Zvláštní důraz přitom klademe na křesťanský přístup k ostatním, který definuje prosocialitu člověka jako „lásku k bližnímu“,
- rozvíjíme schopnosti a ochotu žáků pro vytváření kvalitních, na důvěře založených, přátelských i obecně kladných mezilidských vztahů,
- realizujeme různé formy projektového vyučování a pomoci v prosociálních oblastech,
- realizujeme různé druhy pomoci ohroženému přírodnímu prostředí, které křesťané vnímají jako dílo Božího stvoření,
- vedeme žáky k objevování jejich vlastního jedinečného životního poslání.

Kompetence občanská

- Seznamujeme žáky s evropskými kořeny židovsko-křesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv (např. Listina základních práv a svobod ČR),
- kompetence prohlubujeme od norem a zákonů, opírajících se o příslušné principy, směrem k hodnotám, které tyto principy zdůvodňují,
- vedeme žáky k ohleduplnosti a pomoci lidem různě znevýhodněným, hendikepovaným, nemocným a lidem v seniorském věku,
- vedeme žáky k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných národností, kultur a náboženského vyznání,
- poskytujeme žákům příležitost integrovat náboženský rozměr života do celku vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu,
- vedeme žáky k přemýšlení v globálních souvislostech.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k tomu, aby dokázali ověřit důvěryhodnost a pravdivost informace či zprávy a odlišit jí tak od dezinformací a hoaxů. Součástí etiky je výchova k mediální gramotnosti a bezpečnému pohybu v kyberprostoru.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Etika – klíčové pojmy, základní etické směry	–	Žák: <ul style="list-style-type: none"> – definuje etiku jako vědní disciplínu – rozumí dalším klíčovými etickými pojmům a umí je aplikovat ve svém životě – zná východiska jednotlivých etických směrů a ví, jak se tato východiska odrážejí v jejich principech 	Co je to "etika"? <ul style="list-style-type: none"> – základní etické směry a jejich představitelé – klíčové pojmy související s etikou (např. dobro a zlo, pravda a lež, svoboda, zodpovědnost, lidská práva, svědomí, spravedlnost...) – etická teorie ve vztahu k životní praxi 	1.	TO2.1 TO4.1 TO4.2
Etické principy a základy etické argumentace	–	<ul style="list-style-type: none"> – zná důležité etické principy a dokáže je vysvětlit; ví, jak se tyto principy uplatňují v praxi a dokáže to demonstrovat na konkrétních příkladech – s pomocí etiky se umí zorientovat v obvyklých i v méně obvyklých či složitějších životních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> – empatie – asertivita – egoismus vs. altruismus – vzory – lidská důstojnost – princip solidarity a subsidiarity – nelhostejnost – princip dvojího účinku 	1.	TO2.1 TO4.1 TO4.2
Aplikovaná etika – základní	–	<ul style="list-style-type: none"> – umí uvést do souvislosti etickou teorii a problémy vyskytující se v praktickém životě; dokáže nahlédnout aktuální problémy z pozice etiky a argumentovat ohledně možných řešení – je schopen rozhodovat se ve 	<ul style="list-style-type: none"> – hodnota lidského života a úcta k životu – xenofobie, rasismus – prosociálnost – závislosti – život v (virtuální?) realitě všedního dne 	1.	

		prospěch dobrých mezilidských vztahů a perspektivně přemýšlet o řešení osobních i společenských problémů			
Multikulturní etika	-	<ul style="list-style-type: none"> - si uvědomuje vlastní identitu a lépe rozumí sobě ve vztahu k vlastním kořenům - vnímá rozdílnost jako přirozeně kladný jev - rozumí kulturním rozmanitostem a projevům duchovního rozměru člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - identita (osobní, společenská, národní, náboženská) - pluralita - existenciální potřeby postmoderního člověka - globální společnost - lidská práva 	2.	<p>T03.1</p> <p>T03.2</p> <p>T03.3</p> <p>T02.1</p> <p>T02.2</p>
Mezináboženský dialog	-	<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam mezináboženského dialogu a jeho důležitost ve vztahu ke světovému míru; - učí se akceptovat jinakost a chápat ji jako možnost obohacení - umí komunikovat s příslušníky světových náboženství - umí se bránit manipulaci 	<ul style="list-style-type: none"> - zlaté pravidlo světových náboženství - dějinný vývoj mezináboženského dialogu - perspektivy mezináboženského dialogu - sekty a nová náboženská hnutí 	2.	<p>T02.2</p> <p>T02.3</p>
Mediální etika	-	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší seriózní zprávu od dezinformace - zná obsah základních pojmů mediální etiky - disponuje mechanismy, kterými rozpozná kyberšikanu a další projevy násilí v kyberprostoru a umí se jim účinně bránit 	<ul style="list-style-type: none"> - mediální gramotnost - reklama a klamavé marketingové praktiky - dezinformace, fake news, hoaxy - manipulace - kyberšikana - kybergrooming 	2.	<p>T05.1</p> <p>T05.2</p> <p>T05.4</p> <p>T05.3</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - zná rizika sociálních sítí a umí jim čelit 	<ul style="list-style-type: none"> - závislosti v kyberprostoru - rizika sociálních sítí 		
Prosociální jednání	-	<ul style="list-style-type: none"> - je schopen rozhodovat se ve prospěch celku, aniž by opomíjel dobro jednotlivce - umí perspektivně přemýšlet o řešení osobních i společenských problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - lidská důstojnost - život s handicapem - bezdomovectví - neziskové organizace a charity - dobrovolnictví 	2.	
Aplikovaná etika - prohlubující	-	<ul style="list-style-type: none"> - umí vlastními slovy definovat pojem "osoba" - je schopen uvést do souvislosti etickou teorii a etické problémy vyskytující se v praktickém životě; - dokáže nahlédnout aktuální problémy z pozice etiky a argumentovat ohledně možných řešení a zohlednit potenciaální rizika nabízejících se řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - osoba a personalita - bioetika a lékařská etika - sexualita a antikoncepce - asistovaná reprodukce - interrupce - eutanázie - paliativní péče - klonování 	3.	
Profesní etika	-	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje specifika etických principů u vybraných profesí - uvědomuje si nutnost dodržování etických zásad a kodexů ve svém budoucím povolání 	<ul style="list-style-type: none"> - etika v justici a soudní praxi - ekonomické hodnoty - policejní etika - etický kodex žurnalisty - lékařská etika - etika v pomáhajících profesích 	3.	
Současná etická témata	-	<ul style="list-style-type: none"> - je schopen uvést do souvislosti etickou teorii a etické problémy vyskytující se v praktickém životě; 	<ul style="list-style-type: none"> - environmentální krize - válka a mír - demokracie a totalita 	3.	

		<ul style="list-style-type: none"> - dokáže nahlédnout aktuální problémy z pozice etiky a argumentovat ohledně možných řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - manželská etika - genderové stereotypy - předsudky vůči sexuálním menšinám 		<p>T02.1</p> <p>T02.2</p> <p>T02.3</p>
Základy křesťanské etiky	-	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže formulovat, čím se křesťanská etika vyznačuje, v čem je jedinečná, a jak se liší od ostatních etických systémů. 	<ul style="list-style-type: none"> - sociální učení církve - univerzalita - charita a caritas - milosrdenství 	3.	

7.4.4 Základy společenských věd (ZSV)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Základy společenských věd se vyučují jednu hodinu týdně v prvním ročníku a dvě hodiny týdně ve druhém až čtvrtém ročníku čtyřletého studijního programu gymnázia. Do tohoto předmětu je integrovaný obor Člověk a svět práce.

Obor pojednává člověka od individuálních kvalit jeho zdravě se utvářející osobnosti – jejího morálně-volního vývoje, sebepoznávání, sebehodnocení, sebeorganizování, zdravého a bezpečného životního stylu, včetně prevence vzniku patologických jevů; přes jeho odpovědné a aktivní zapojení do vztahů sociálních (užších – jako je rodina, vrstevníci, přátelé, partneři, či širších – jako je sociální skupina, menšiny, společnost), občanských (participace v politickém životě, porozumění fungování politického systému demokratické společnosti a jejích institucí či přijetí povinností občansko-právních a jeho schopnost aplikovat své právní vědomí v každodenním životě), ekonomických (zodpovědné nakládání s finančními prostředky, vlastnictvím a majetkem, porozumění základním principům fungování ekonomiky a zásadám ekonomického života na mikroekonomické i makroekonomické úrovni, schopnost obstát na trhu práce, rozvíjet svůj sociální kapitál a pochopit práci jako možnost své seberealizace) až po začlenění do vztahů environmentálních a globálních (pochopení a přijetí odpovědné role člověka jako součásti těchto širších vazeb). Naším cílem je ukázat člověka jako integrální součást celé rozsáhlé sítě vztahů, včetně té nejjobecnější duchovně-historické, která završuje vzdělání v podobě filozofie, religionistiky a etiky. Právě hlubší pochopení a přijetí celého duchovního rozměru spojeného s člověkem a jeho lidstvem je důležitou podmínkou jeho přerodu z dospívající osobnosti v dospělého občana zodpovědného vůči sobě samému, ostatním lidem i prostředí. Důraz klademe na to, aby toto poznání nezůstávalo jen v rovině teoretické, ale aby se žák naučil získané vědomosti a dovednosti aplikovat a využívat v praxi.

Vedeme žáky k interdisciplinaritě. Ve výuce jsou využívány jak živé cizí jazyky (angličtina, němčina), tak i jazyky, které měly pro vývoj společenskovedního poznání zásadní vliv (latina, řečtina) na úrovni významu slov. Stejně tak jsou zařazovány matematické koncepty (statistika, výroková logika).

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Využíváme různé zdroje informací v tištěné i elektronické podobě: ve výuce pracují žáci s materiály v tištěné (učebnice, rozšiřující výukové materiály) i v elektronické podobě (přednášky v elektronické podobě s odkazy a úkoly, filmové dokumenty),
- volíme netradiční a nové metody a formy vyučování: žáci se účastní exkurzí a workshopů, jsou zapojeni do řady projektů v oblasti mediální, lidskoprávní apod.,
- učíme v souvislostech: žáci se díky interdisciplinárnímu přístupu ke vzdělávání přesvědčí o tom, že veškeré jejich projevy zasahují do širokých sociálních i environmentálních a globálních vztahů a že jsou součástí velmi mnohvrstevné reality, kde jsou jednotlivé jevy mnohdy kauzálně propojeny,
- povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o učivo: dbáme na praktickou využitelnost získaných vědomostí a dovedností a motivujeme tak žáky k většímu zájmu, který by měl vyústit v jejich životní a celoživotní orientaci,
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky práce a využíváme i jejich sebehodnocení a hodnocení mezi žáky navzájem: vedeme žáky k rozvinutí objektivní, přiměřené a emocionálně vyvážené kritičnosti a sebekritičnosti, posilujeme jejich důvěru ve vlastní

schopnosti a rozvíjíme vztahy konkurence i kooperace podle zásad zdravého sebeprosazování.

Kompetence k řešení problémů

- Na modelových situacích učíme žáky problémy řešit, příp. problémům předcházet: v rámci zážitkové pedagogiky učíme žáky prožívat a řešit konfliktní situace, případně jim předcházet,
- zadáváme problémové úkoly, které vyžadují znalosti z různých vědních oborů: žáci využívají vědomosti a dovednosti z řady jiných oborů, např. biologie v psychologii, dějepisu v politologii či ekonomii apod.,
- využíváme týmovou spolupráci při řešení problémů
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska, vyslechnutí názorů ostatních, k diskusi a věcné argumentaci: dbáme na výcvik základních kompetencí, dovedností a pravidel pro vedení dialogu a debaty; v hodinách věnujeme dostatečný prostor pro jejich sebevyjádření,
- nabízíme pomoc při řešení problémů: žáci se dozívají o závažných problémech, se kterými se mohou především v době svého dospívání setkat, a o potřebě nezústat na řešení problémů sami, ale vyhledat odbornou pomoc.

Kompetence sociální a personální

- Zapojujeme žáky aktivně do činnosti školy.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke správnému ústnímu a písemnému vyjadřování vzhledem ke komunikačnímu záměru i tomu odpovídajícím normám,
- vedeme žáky ke konstruktivní diskusi,
- organizujeme besedy s odborníky.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a odpovědností,
- při modelových situacích nacvičujeme poskytování účinné pomoci v problémových situacích,
- vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech: žáci se učí odpovědnosti za prostředí, ve kterém žijí, seznamují se s globálními problémy spojenými s lidskou činností.

Kompetence k podnikavosti

- Vedeme žáky k zodpovědnému přístupu ke vzdělání a k výběru budoucího zaměstnání,
- informujeme žáky o vzdělávacích a pracovních příležitostech, a to i v zahraničí: žáci získávají informace o možnostech svého dalšího studia na českých školách, způsobech využití evropských vzdělávacích programů i pracovních příležitostech v řadě oborů lidské činnosti na českém ale i evropském trhu práce.

Kompetence digitální

- Učíme žáky vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Člověk jako jedinec	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka - vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede hlavní charakteristiky psychologie jako vědní disciplíny - uvědomuje si význam psychologie pro každodenní život člověka - rozliší hlavní psychologické přístupy k psychice a k osobnosti ve 20. století a v současnosti - objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka 	<p>Psychologie jako věda</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychologie jako vědní disciplína - základní psychologické školy - podstata lidské psychiky - vědomí - psychické jevy (procesy, stavy, vlastnosti) 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> - porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví - porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení 	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí význam celoživotního učení a sebevýchovy; porozumí významu učení pro život; charakterizuje jednotlivé druhy lidského učení a efektivní učení - porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života; vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví - porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady 	<p>Osobnost člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika osobnosti, její typologie - vývoj a formování osobnosti v etapách lidského života - význam celoživotního učení a sebevýchovy 	1.	

	<ul style="list-style-type: none"> - využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace - na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení - využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace - na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi 	<p>Psychologie v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhodování o životních otázkách - zásady duševní hygieny - náročné životní situace - systém psychologického poradenství 	1.	
Člověk a společnost	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si možné chyby v sociální percepci a vědomě se jim vyhýbá - chápe význam sociálního učení a učení se sociálním rolím jako nezbytný předpoklad pro správné začlenění člověka do společnosti - využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace - uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem - uvědomuje si rozhodující podíl základních socializačních činitelů, především rodiny, pro správné fungování celé společnosti - dokáže posoudit klady i zápory působení mediálních obsahů na socializaci jedince 	<p>Společenská podstata člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam začlenění jedince do sociálních vazeb - proces socializace - mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích - sociální fenomény a procesy - sociální útvary, společenské instituce - sociální nerovnost, sociální mobilita - jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) - sociální deviace a patologické projevy 	1.	T03.2

	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky - objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích – posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní - objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích - posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní - zhodnotí problém sociální nerovnosti - uvede hlavní charakteristiky sociologie jako vědní disciplíny - uvědomuje si význam sociologie pro každodenní život člověka - respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky - určí zvláštnosti malých sociálních skupin - objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost 	<p>Sociologie jako věda</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociologie jako vědní disciplína - Sociální struktura společnosti - rodina, práce, masmédia, životní prostředí - sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus) 	2.	T03.1 T05.4
Občan a právo	<ul style="list-style-type: none"> - objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy 	<p>Právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - smysl a účel práva - morálka a právo 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> - uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují - rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet 	<p>Právo v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům 	2.	

	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů - na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejích všeobecných podmínek - rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení - rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti - rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet - ve svém jednání respektuje platné právní normy 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady - uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují - vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů - na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejích všeobecných podmínek - rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení - rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti - uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď 	<ul style="list-style-type: none"> - právní řád ČR - systém právních odvětví, druhy právních norem <p>Orgány právní ochrany</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce a úkoly orgánů právní ochrany - účel a průběh občanského soudního řízení - orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly - systém právního poradenství 		
<p>Pracovněprávní vztahy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď - uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti - objasní funkci odborů - volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu 	<ul style="list-style-type: none"> - uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď 	<p>Pracovní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv - právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru - práva a povinnosti účastníků 	<p>2.</p>	

	<p>prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky</p> <ul style="list-style-type: none"> - chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu 		<p>pracovněprávních vztahů</p> <p>Bezpečnost práce – zásady bezpečnosti práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění 		
Občan ve státě	<ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií - rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů 	<ul style="list-style-type: none"> - uvede hlavní charakteristiky politologie jako vědní disciplíny - rozumí základním politologickým termínům - objasní pojem politika a vysvětlí obsah politické činnosti 	<p>Politologie a politika</p> <ul style="list-style-type: none"> - politologie jako vědní disciplína - politika jako oblast politické praxe 	3.	T04.2
	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí pojem stát a objasní jeho charakteristické náležitosti - objasní podstatu státu jako mocenské organizace společnosti - demonstruje na konkrétních příkladech vztah mezi občanem a státem, vysvětlí principy demokratického právního státu - rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje 	<p>Stát</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky a funkce, formy státu (demokratický) právní stát - Ústava ČR – přehled základních ustanovení 	3.	

	<ul style="list-style-type: none"> - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě - uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu - vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů na životě obce či širších společenství - uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady - uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR - uvede základní fáze legislativního procesu v ČR, jehož výsledkem je právní předpis - demonstruje na konkrétních příkladech význam samosprávy pro občana - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu - porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě - uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu - vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb - uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady - na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenství 	<p>Demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní principy demokracie - formy demokracie - občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce - politické subjekty, politický život ve státě - volby, volební systémy - politické ideologie - znaky a funkce ideologií - přehled vybraných ideologií 	3.	T04.3
--	---	--	---	----	-------

		<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky - objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě - rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů - objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií a uvede příklady politického extremismu 			
	<ul style="list-style-type: none"> - obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování 	<ul style="list-style-type: none"> - obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování 	Lidská práva <ul style="list-style-type: none"> - zakotvení lidských práv v dokumentech - porušování a ochrana lidských práv 	3.	
Mezinárodní vztahy, globální svět	<ul style="list-style-type: none"> - objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy – rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti - posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy - rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti - posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva 	Evropská integrace <ul style="list-style-type: none"> - podstata a význam evropské integrace - Evropská unie – význam - proces integrace - orgány EU - jednotná evropská měna 	3.	T02.4
	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich 	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich 	Mezinárodní spolupráce <ul style="list-style-type: none"> - důvody, význam a výhody mezinárodní spolupráce 	3.	T02.1 T02.3

	<p>činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí 	<p>činnost na chod světového společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí význam zapojení ČR v mezinárodních organizacích - uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí 	<ul style="list-style-type: none"> - významné mezinárodní organizace a společenství - RE, NATO, OSN: jejich účel a náplň činnosti 		
	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky - identifikuje zásady trvale udržitelného rozvoje v běžném životě – uvede, jak konkrétně naplňovat tyto cíle ve světě i v ČR 	<p>Proces globalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - příčiny, projevy, důsledky globalizace - globální problémy 	3.	T02.2
		<ul style="list-style-type: none"> - uvede hlavní charakteristiky ekonomie jako vědní disciplíny - rozliší členění ekonomické teorie na makroekonomii a mikroekonomii 	<p>Ekonomie a ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekonomie jako vědní disciplína - ekonomika 	3.	
Tržní ekonomika	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje úlohu trhu v ekonomice i společnosti - vysvětlí fungování trhu - rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky - identifikuje roli marketingu pro úspěch zboží na trhu - analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu - přiblíží jednotlivé právní formy podnikání; rozlišuje a 	<p>Tržní ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní ekonomické pojmy: typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky - ekonomické subjekty: právní formy podnikání základní právní normy týkající se podnikání - marketing 	3.	

	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky - rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější - posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním - uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění - analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu 	<p>porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání</p>			
<p>Trh práce a profesní volba</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace - posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře - posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním - vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi - vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně 	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním - uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění - vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi - vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu 	<p>Trh práce a profesní volba</p> <ul style="list-style-type: none"> - profesní volba: hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese, přijímací pohovor a výběrové řízení, pracovní úspěšnost a kariéerní růst - mezinárodní trh práce: nabídka a poptávka po pracovních místech, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání 	<p>3.</p>	<p>T02.5</p>

	<p>vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu</p> <ul style="list-style-type: none"> - reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy 				
Finance	<ul style="list-style-type: none"> - používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku - uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti - na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu) - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a rozliší jednotlivé formy peněz a objasní jejich funkci - používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku - uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti - na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby, zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění 	<p>Finance</p> <ul style="list-style-type: none"> - peníze: funkce peněz, formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie, burza - hospodaření domácnosti: rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti, spotřební výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele - finanční produkty: způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz, řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing, úrokové sazby, RPSN, pojištění - bankovní soustava: ČNB a komerční banky, 	3.	

	<p>potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank - využívá moderní formy bankovních služeb, včetně digitálních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku 	<p>úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank; odliší na příkladech funkci centrální banky a obchodních bank - využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku; přijímá zásady bezpečnosti 	<p>specializované finanční instituce, moderní formy bankovníctví</p>		
<p>Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu - rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje - uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání, především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění - na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu - rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje - uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění - na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších 	<p>Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice</p> <ul style="list-style-type: none"> - fiskální politika: státní rozpočet, daňová soustava - monetární politika ČNB: inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP - - sociální politika: důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti 	3.	

	<p>ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit - uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a jak zažádá o sociální dávku, na niž má nárok - objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií 	<p>ekonomických ukazatelů na změny v životní úrovni občanů</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu inflace (příp. i deflace) a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace (ale i deflace) bránit - uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti, a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok - objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií 			
<p>Úvod do filozofie a religionistiky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka - rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná 	<ul style="list-style-type: none"> - identifikuje na konkrétních příkladech „mezních situací“ zrod filozofického tázání - rozpozná odlišnosti základních historických podob nahlížení světa člověkem: mýtus, náboženství, umění, filozofie - charakterizuje vzájemný vztah filozofie a speciálních věd - zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití - rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení 	<p>Podstata filozofie</p> <ul style="list-style-type: none"> - filozofie jako vědní disciplína - základní filozofické otázky - vztah filozofie k mýtu, náboženství, vědě a umění - Filozofie v dějinách - klíčové etapy a směry filozofického myšlení - Víra v lidském životě - podoby víry, znaky náboženské víry; náboženské systémy, církve; sekty 	<p>4.</p>	<p>TO4.1</p>

	<p>nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití - posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem - rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení 	<p>základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem 			
--	--	--	--	--	--

7.5 Člověk a příroda

7.5.1 Fyzika (Fy)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Fyzika se vyučuje tři hodiny týdně v prvním a dvě hodiny týdně ve druhém ročníku čtyřletého studijního cyklu. Na jednu ze tří hodin v prvním ročníku se třída dělí. Tato hodina je určena k intenzivnímu procvičování učiva a k provádění žákovských experimentů. V posledních dvou ročnících se fyzika společně nevyučuje, ale žáci si mohou podle zájmu zvolit seminář z fyziky s časovou dotací 3 hodiny týdně.

Předmět Fyzika je vyučován až na výjimky v učebně fyziky. Základní formou výuky je výklad doprovázený pokusy, popř. promítáním videí, animací či apletů. Doplnkovými formami jsou pak skupinové vyučování, prezentační práce žáků, referáty a diskuse. Učivo může být též obohaceno exkurzemi.

Předmět Fyzika je založen na zkoumání nejobecnějších vlastností, stavů a změn hmotných objektů. Cílem fyziky je nejen seznámit žáky se základními pojmy a zákony, ale také rozvíjet schopnost chápat souvislosti mezi jednotlivými zákonitostmi. Podstatné je rovněž uvědomit si význam fyziky pro rozvoj techniky. Absolventi školy by měli být schopni vysvětlit běžné jevy probíhající v přírodě z fyzikálního hlediska, rozebrat situaci, navrhnout řešení a zdůvodnit zvolený postup. Důležitá je diskuse dosaženého výsledku, zhodnocení jeho reálnosti. Podstatnou část při zkoumání problému tvoří také rozlišení fyzikálního modelu od reality.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Rozvíjíme u žáků logické myšlení,
- podporujeme žáky ve vytváření schémat, grafů a nákresů vedoucích k lepšímu pochopení či zapamatování učiva.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme žáky v hledání vlastních cest při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Nabádáme žáky ke kladení konstruktivních otázek,
- organizujeme exkurze a návštěvy vědeckých pracovišť, kde mohou žáci vznášet dotazy,
- podporujeme žáky v prezentování před třídou.

Kompetence sociální a personální

- Realizujeme skupinové vyučování (např. při řešení příkladů, provádění fyzikálních měření apod.).

Kompetence občanské

- Rozvíjíme u žáků kritické myšlení,
- podporujeme žáky ve svobodném vyjadřování názorů.

Kompetence k podnikavosti

- Zadáváme žákům práci na vlastních projektech,
- pomáháme žákům s výběrem povolání a hledání vhodného uplatnění v budoucím životě.

Kompetence digitální

- Motivujeme žáky k vytváření vlastních prezentací,
- učíme žáky zpracovávat a prezentovat data z fyzikálních měření v počítačových programech.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Fyzikální veličiny a jejich měření	Žák: <ul style="list-style-type: none"> měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> je schopen převádět jednotky s využitím násobků a dílů jednotek při skupinové práci změří fyzikální veličiny a z měření vyvodí závěry 	<ul style="list-style-type: none"> soustava fyzikálních veličin a jednotek – Mezinárodní soustava jednotek (SI) absolutní a relativní odchylka měření 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> je schopen provádět skládání a rozklad vektorů 	<ul style="list-style-type: none"> skalární a vektorové veličiny skládání a rozklad vektorů 	1.	
Pohyb těles a jejich vzájemné působení	<ul style="list-style-type: none"> užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených 	<ul style="list-style-type: none"> je schopen řešit kinematické úlohy prostřednictvím matematických vztahů nebo graficky 	<ul style="list-style-type: none"> kinematika pohybu – vztažná soustava; poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení; kinematika pohybu po kružnici 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles 	<ul style="list-style-type: none"> je schopen kvantitativně řešit fyzikální problémy s využitím 2. Newtonova pohyb. zákona kvalitativně řeší úlohy s využitím 1. a 3. 	<ul style="list-style-type: none"> dynamika pohybu – hmotnost a síla; první, druhý a třetí pohybový zákon, inerciální soustava; hybnost tělesa 	1.	

		Newtonova pohyb. zákona			
	- určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil	- rozliší fyzikální podstatu sil v různých fyzikálních situacích	- tíhová síla; tlaková síla, tlak; třecí síla; dostředivá a odstředivá síla	1.	
	- využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	- řeší úlohy s využitím zákona zachování hybnosti - identifikuje problémy, v nichž nachází uplatnění zákon zachování hmotnosti a energie	- zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie	1.	
	-	- kvalitativně i kvantitativně vyjádří práci, energii, výkon a účinnost - je schopen použít zákon zachování mechanické/celkové energie ve správných situacích	- práce, výkon; souvislost změny mechanické energie s prací; účinnost	1.	
	-	- vysvětlí praktické situace a pokusy s tekutinami v klidu - kvantifikuje vybrané jevy z oblasti hydrostatiky	- tekutiny v klidu: tlak, Pascalův zákon, hydrostatický a atmosférický tlak, vztlková síla	1.	
	-	- vysvětlí praktické situace a pokusy s tekutinami v pohybu - kvantifikuje vybrané jevy z oblasti hydrodynamiky	- tekutiny v pohybu: rovnice spojitosti toku, vztah rychlosti toku a tlaku	1.	

	-	- z částicové struktury vyvodí vlastnosti povrchu kapalin	- povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy	1.	
	- analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles	- chápe deformaci jako jeden z účinků sil - kvantitativně charakterizuje pružnou deformaci látek	- vlastnosti látek – síla pružnosti, normálové napětí, Hookův zákon	1.	
	-	- aplikuje Newtonovy pohybové zákony a kinematické vztahy při analýze a řešení problémů pohybu těles v gravitačních polích	- gravitační a tíhové pole; gravitační síla	1.	
	- určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil	- identifikuje rozdíly mezi pohybem posuvným a otáčivým - nalézá analogie mezi silou a momentem síly	- moment síly, momentová věta - těžiště tělesa	1.	
	- objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	- určí z grafu vlastnosti kmitavého pohybu - vyvodí rozdíly mezi kmitáním a vlněním - vysvětlí mechanismus vzniku a šíření různých druhů vlnění včetně zvuku	- mechanické kmitání a vlnění – kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence; postupné vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění; zvuk, jeho hlasitost a intenzita	1.	

Elektromagnetické jevy, světlo	<ul style="list-style-type: none"> - porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a kvantifikuje jevy, při nichž jsou náboje v klidu 	<ul style="list-style-type: none"> - elektrický náboj a elektrické pole – elektrický náboj a jeho zachování; intenzita elektrického pole, elektrické napětí; kondenzátor 	1.	
	-	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a aplikuje vztah mezi el. nábojem, el. proudem a časem - chápe význam elektrické energie pro konání práce, uvede příklady využití el. energie a jejích přeměn na jiné druhy energií 	<ul style="list-style-type: none"> - elektrický proud v látkách – proud jako veličina; - elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu 	1.	TO 4.2
	<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech - využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - roztrídí látky podle elektrických vlastností - chápe specifika vedení el. proudu v kovech - uvede zdroje odporu v kovech - při výpočtech využívá vztah mezi napětím, proudem a odporem 	<ul style="list-style-type: none"> - Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod - elektrický odpor 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe specifika vedení el. proudu v polovodičích - rozliší vlastní a příměsovou vodivost - vysvětlí funkci jednoduchých 	<ul style="list-style-type: none"> - el. proud v polovodičích (elektrony, díry) - vlastní a příměsová vodivost - polovodičová dioda 	1.	

		<p>polovodičových součástek</p> <ul style="list-style-type: none"> - docení význam polovodičových součástek pro moderní technologie 			
	<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe specifika vedení el. proudu v kapalinách - vysvětlí princip elektrolýzy a uvede její praktické využití - uvede příklady galvanických článků 	<ul style="list-style-type: none"> - el. proud v kapalinách 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe specifika vedení el. proudu v plynech - popíše průběh ionizace plynu - uvede a vysvětlí příklady zařízení využívajících vedení proudu v plynech - vysvětlí vznik blesku 	<ul style="list-style-type: none"> - el. proud v plynech - ionizace plynu - jiskrový výboj 	1.	
	-	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip vzniku magnetického pole jako důsledek pohybu nabitých částic - vypočítá sílu, která působí na vodič nebo na nabitou částici v magnetickém poli - uvede a vysvětlí princip zařízení, v nichž se 	<ul style="list-style-type: none"> - stacionární magnetické pole – pole magnetů a vodičů s proudem, magnetická indukce 	2.	

		využívá stacionárních magnetických polí			
	- využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	- vysvětlí princip elektromagnetické indukce - na základě experimentu vyvodí, na kterých parametrech závisí velikost indukovaného napětí - uvede praktické příklady využití elektromagnetické indukce	- nestacionární magnetické pole - indukované napětí - indukční ohřev, generátor střídavého proudu	2.	
	-	- prostřednictvím grafické reprezentace uvede rozdíly mezi stejnosměrným a střídavým proudem - charakterizuje střídavý proud amplitudou, periodou a frekvencí - využívá vztah pro výkon střídavého proudu	- střídavý proud – harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence; výkon střídavého proudu	2.	
	- využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	- vysvětlí princip transformátoru a uvede jeho využití v přenosové soustavě - rozliší druhy elektromotorů podle typu napájení	- elektromotor; transformátor	2.	

	<ul style="list-style-type: none"> - porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip vzniku elektromagnetického vlnění - rozliší druhy elektromagnetického vlnění podle energie, frekvence a vlnové délky, uvede jejich použití - zná a používá vztah mezi frekvencí, vlnovou délkou a rychlostí šíření světla - uvede, jak se liší rychlost světla ve vakuu a v látkovém prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - elektromagnetické záření: elektromagnetická vlna, spektrum elektromagnetického záření 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> - využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy 	<ul style="list-style-type: none"> - určí rychlost světla v různých prostředích ze vztahu mezi rychlostí světla ve vakuu, v látkovém prostředí a indexem lomu - předpoví směr šíření světla na rozhraní dvou prostředí - seřadí barvy spektra podle vlnové délky a chápe je jako složky bílého světla - analyzuje funkci jednotlivých optických prvků ve složitějších soustavách 	<ul style="list-style-type: none"> - šíření a rychlost světla v různých prostředích; zákony odrazu a lomu světla, index lomu; optické spektrum - optické zobrazování – zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; zobrazení lomem na tenkých čočkách; zorný úhel; oko jako optický systém; lupa 	2.	

		<ul style="list-style-type: none"> - k výpočtům využívá vztah mezi vzdáleností předmětu, obrazu a ohniskovou vzdáleností čoček či zrcadel, některé výsledky ověří experimentem 			
	-	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi paprskovým a vlnovým chováním světla, uvede jevy typické pro paprskovou a vlnovou optiku - uvede důsledky Michelsonova-Morleyho pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> - vlnové vlastnosti světla – interference světla - stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti 	2.	
Stavba a vlastnosti látek					
	<ul style="list-style-type: none"> - objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou 	<ul style="list-style-type: none"> - souvislosti mezi makroskopickými vlastnostmi a mikroskopickou strukturou daného skupenství vysvětlí na příkladech skutečných jevů 	<ul style="list-style-type: none"> - kinetická teorie látek – charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam veličin teplo, práce a vnitřní energie - rozliší veličinu teplota a teplo 	<ul style="list-style-type: none"> - termodynamika – termodynamická teplota; vnitřní energie a její změna, teplo; první a druhý termodynamický 	2.	

		<ul style="list-style-type: none"> - uvede a využívá vztah mezi změnou vnitřní energie, prací a teplem - vypočítá množství přijatého/odevzdaného tepla - používá kalorimetrickou rovnici ke kvantitativním výpočtům - v konkrétní situaci správně rozhodne, o jaký typ přenosu vnitřní energie/tepla se jedná 	<p>zákon; měrná tepelná kapacita; různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - na základě výpočtu předpoví míru změny délky/objemu těles v reakci na změnu teploty 	<ul style="list-style-type: none"> - teplotní roztažnost látek, součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> - využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe provázanost stavových veličin - je schopen vypočítat změny stavu ideálního plynu na základě zadaných parametrů - vysvětlí využití schopnosti plynu konat práci v tepelných motorech 	<ul style="list-style-type: none"> - tlak - tepelné motory 	2.	TO 4.2
	-	<ul style="list-style-type: none"> - kvalitativně a kvantitativně analyzuje změny skupenství 	<ul style="list-style-type: none"> - tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace, desublimace 	2.	

			- skupenské a měrné skupenské teplo		
Mikrosvět	- využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů	- zhodnotí stav fyziky na přelomu 19. a 20. století - vysvětlí jev kvantování a uvede, jaká experimentální zjištění je jeho prostřednictvím možno objasnit - uvede rozdíl mezi spontánní a stimulovanou emisí, vysvětlí princip laseru	- vznik kvantové fyziky - kvanta a vlny – foton a jeho energie; korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic - atomy – kvantování energie elektronů v atomu; spontánní a stimulovaná emise, laser	2.	
	- využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek	- uvede součásti jádra atomu - uvědomí si nutnost existence jaderných sil pro stabilitu jádra - vyvodí vztah ekvivalence mezi vazebnou a jadernou energií - vyvodí souvislost mezi stavbou jádra a radioaktivitou - tvoří kvantitativní předpovědi chování radionuklidů na základě zákona radioaktivních přeměn	- jaderná fyzika: složení jádra, jaderné síly, vazebná energie jádra, radioaktivita - jaderná energie	2.	

	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance 	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí možnosti využití jaderné energie při jaderných reakcích - uvede reaktanty a produkty významných reakcí a odvodí, jaká energetická bilance odpovídá reakcím využitelným v energetice - vyjmenuje součásti jaderné elektrárny 	<ul style="list-style-type: none"> - jaderné reakce: syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor 	2.	TO 4.2, TO 4.3
	<ul style="list-style-type: none"> - navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření 	<ul style="list-style-type: none"> - navrhne vhodné materiály pro snížení intenzity jednotlivých druhů záření - orientuje se v jednotkách dávek záření 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana před zářením: energetika, lékařství - měření dávek 	2.	

7.5.2 Chemie (Ch)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Chemie je vyučována v prvním a druhém ročníku čtyřletého studijního cyklu 2 hodiny týdně. V 1. a 2. ročníku jsou zařazena Laboratorní cvičení z chemie s 0,5hodinovou dotací týdně (tzn. pro žáka jedna hodina za 14 dní). Předmět je vyučován v učebně chemie, v kmenových třídách jednotlivých ročníků a v chemické laboratoři. Základní formou výuky je výklad jednotně pro celou třídu. Do výuky jsou zařazeny demonstrační pokusy, modely, práce s informačními technologiemi. Důraz je kladen na pochopení probíraného učiva, jeho propojení s již probraným a s příklady z praktického života. Žáci jsou vedeni k tvoření předpokladů a vyvozování závěrů. V laboratoři je chemie vyučována prakticky. Žáci rozvíjí na základě teoretické přípravy (a tištěného návodu) své dovednosti. O vlastní práci vedou protokol, výsledek poté zhodnotí v závěru. Předmět chemie je rozdělen na 4 základní disciplíny: Obecná chemie je založena na poznávání stavby a struktury látek, soustřeďuje se na chemické reakce a stechiometrické výpočty. Anorganická chemie shrnuje základní používané pojmy v chemii. Vychází ze systematického rozdělení prvků podle struktury elektronových obalů atomů. Popisuje konkrétní postupy výroby prvků či sloučenin, jejich využití průmyslem. Organická chemie zahrnuje složení a reakce uhlovodíků a jejich derivátů. Uvádí přehled základních přírodních surovin a prakticky důležitých syntetických látek. Biochemie pojednává o biologicky významných prvcích a sloučeninách a vysvětluje hlavní znaky metabolismu sacharidů, lipidů, bílkovin a nukleových kyselin.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby si své učení a pracovní činnost si sami plánovali a organizovali.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k dovednosti rozebrat problémovou úlohu, určit dílčí kroky a navrhnout postup řešení.

Kompetence komunikativní:

- Učíme je logicky se vyjadřovat vlastními slovy, formulovat otázky a názory,
- využíváme ke komunikaci náčrtky, grafy a tabulky.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky ke schopnosti stanovit si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky,
- působíme na žáky tak, aby se rozhodovali na základě posouzení výchozích informací, vlastního úsudku a odolávali společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanské:

- Vychováváme žáky k ekologickému myšlení a ochraně životního prostředí,
- učíme je rozhodovat se a jednat tak, aby neohrožovali a nepoškozovali svým chováním přírodu a životní prostředí,
- učíme je uvažovat o chodu společnosti a civilizace z hlediska udržitelnosti života,
- vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech.

Kompetence k podnikavosti:

- Vedeme žáky k tomu, aby cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti uvažovali o svém dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření,
- ukazujeme na spojitost výuky s praktickým uplatněním v životě,
- informujeme je o vzdělávacích a pracovních příležitostech, o možnostech účasti na soutěžích, olympiádách.

Kompetence digitální

- Působíme na žáky, aby dokázali posoudit, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života člověka a společnosti, aby zvažovali rizika a přínosy, předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jejich vlastní tělesné a duševní zdraví,
- vedeme žáky k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Opakování ZŠ	Žák:	Žák: – zapíše ze vzorců názvy a z názvů vzorce oxidů, sulfidů, halogenidů, hydroxidů, kyselin a solí	– opakování chemického názvosloví	1.	
Bezpečnost v laboratoři		– uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, – zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy – vysvětlí význam H-vět a P-vět	– zásady bezpečné práce v laboratoři – první pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání)	1.	
Obecná chemie	– využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů – provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	– rozliší chemicky čistou látku a směs, typy směsí	Soustavy látek a jejich složení – pojmy: chemicky čistá látka a směs, prvek a sloučenina – směs homogenní, koloidní, heterogenní	1.	
		– se v laboratorních cvičeních seznámí s vybranými metodami oddělování složek směsí – filtrace, extrakce	– sedimentace, dekantace, filtrace, destilace, chromatografie, extrakce, sublimace	1.	
		– se orientuje v základních chemických veličinách a provádí základní výpočty	Veličiny a výpočty v chemii – n, M, V a molární objem, Avogadrova konstanta	1.	
	– předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě	– porozumí principu, podle kterého je sestavena periodická tabulka a chápe, jak souvisí stavba atomu jednotlivých	Stavba atomu: – jádro, obal, A, Z, N, izotop, izobar, nuklid, velikost atomu a jádra, hmotnost jádra a hmotnostní	1.	T04.2 T04.3

	<p>poznatků o periodické soustavě prvků</p>	<p>prvků s jejich umístěním v tabulce</p> <ul style="list-style-type: none"> - podle polohy v periodické tabulce dokáže odhadnout některé vlastnosti prvků - radioaktivitu či stabilitu - ochotu tvořit kationty - lichá oxidační čísla ve sloučeninách prvků 17.skupiny v porovnání se sudými ox. čísla ve sloučeninách prvků 16.skupiny - důvod nereaktivity prvků 18.skupiny 	<p>úbytek, stabilita jádra a řeka stability, radioaktivita (přirozená a umělá), typy záření, poločas rozpadu, rozpadové řady, jaderné reakce (transmutace, štěpení, syntéza), užití radioizotopů, radiouhlíková metoda, vznik energie na slunci, princip jaderné elektrárny</p>		
		<ul style="list-style-type: none"> - se v LP seznámí s typy chem. reakcí: - vytěšňovací - srážecí - rozkladné - se v LP seznámí s pojmem krystalová voda a dokáže provést potřebný výpočet 	<p>Stavba el obalu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Z, A, orbital, kvantová čísla, tvary orbitalů, pravidla zaplňování orbitalů, ionizační energie, elektronová afinita, elektronegativita, excitovaný stav, valenční elektrony <p>Periodická soustava prvků:</p> <ul style="list-style-type: none"> - periodický zákon, skupina, perioda, skupinové názvy prvků, prvky přechodné a nepřechodné, s-p-d-prvky, valenční elektrony, velikost atomu, kationtu, aniontu v závislosti na umístění prvku v PS, periodicitu ionizačních energií, elektronegativity, odstupňovaná energie elektronu 	<p>1.</p>	

			v atomu, ochota tvořit kationty či anionty a oxidační či redukční schopnost prvku		
	<ul style="list-style-type: none"> - využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe chemickou vazbu kovalentní jako vazbu sdílenými elektrony na rozdíl od vazby iontové - vazbu kovovou vnímá na základě uspořádání atomů/kationtů do krystalové mřížky kovu 	<p>Chemická vazba a vlastnosti látek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmínky vzniku vazby energie, délka vazby - vaznost prvků, vazebná a disociační energie - typy vazby dle polarity, násobnosti, max hustoty vazeb. elektronů - vazba v kovech - slabé vazebné interakce, - koordinačně kovalentní vazba 	1.	TO4.2
		<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si výjimečnost vody jako polárního rozpouštědla a dokáže zdůvodnit na základě vazeb a vnitřní struktury jednotlivá skupenství vody a jejich význam pro život 	<ul style="list-style-type: none"> - v jako polární rozpouštědlo, anomálie vody, struktura ledu, skupenství halogenů, t.v. vody a ostatních hydridů 16.skupiny <p>Roztoky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - roztok jako homogenní směs, typy roztoků, rozpouštědlo a rozpouštěná látka, rozpustnost - hmotnostní a objemový zlomek, směšovací rovnice, molární koncentrace 	1.	
		<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si, že vlastnosti prvků a jejich sloučenin vyplývají z jejich vnitřní struktury 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek v závislosti na typu vazby a struktuře (např. diamant, grafit, křemen, jód, aj.), vysoké t.t. iontových sloučenin, 	1.	TO4.2 TO4.3

		<ul style="list-style-type: none"> - LP – výroba zlata, příprava jodidu 	sublimace, zdůvodnění elektrické, tepelné vodivosti kovů, tažnosti a kujnosti oproti křehkosti iontových sloučenin		
		<ul style="list-style-type: none"> - dokáže podle zápisu chemické rovnice odlišit exotermické a endotermické reakce, uvede příklady takových reakcí z praxe - tepelné změny při chemických reakcích - LP – reakční kinetika 	Tepelné změny při chemických reakcích: <ul style="list-style-type: none"> - exotermická a endotermická reakce - 1.a 2.termochemický zákon a jednoduché výpočty - definice slučovacího a spalného tepla 	1.	
		<ul style="list-style-type: none"> - definuje pojem rychlost chemické reakce a dokáže uvést faktory, které mohou rychlost chemické reakce ovlivňovat - rozumí pojmu katalyzátor a dokáže uvést příklady jeho použití v praxi - dokáže na praktických příkladech vysvětlit, jak lze ovlivňovat průběh chemických reakcí - LP – acidobazické indikátory - LP – hydrolyza 	Rychlost chemické reakce: <ul style="list-style-type: none"> - vliv teploty - koncentrace a katalyzátoru 	1.	
		<ul style="list-style-type: none"> - podle zadané chemické rovnice dokáže provést jednoduchý výpočet hmotnosti nebo objemu reagujících látek 	Výpočty z chem. rovnic: <ul style="list-style-type: none"> - výpočet hmotnosti nebo objemu reagujících látek 	1.	T04.2 T04.3

		<ul style="list-style-type: none"> - chápe chemickou rovnováhu jako dynamický proces a dokáže uvést příklady rovnovážných reakcí z běžného života, a i průmyslové výroby určí pH na základě orientace na stupnici 1-14 - LP – titrace - LP – Beketovova řada kovů - LP – elektrolýza 	<p>Chemická rovnováha:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnováha v protolyt. reakcích – teorie kyselin a zásad, elektrolytická disociace, iontový součin vody, pH a neutralizace. - rovnováha v redox reakcích – pojem oxidace, redukce, oxidační a redukční činidlo, jaká částice se přenáší v průběhu redox reakcí, pravidla pro vyčíslení redox reakcí, Beketovova řada reaktivity kovů, principy výroby některých kovů, elektrolýza, galvanický článek 	1.	<p>T04.2 T04.3</p>
Anorganická chemie	<ul style="list-style-type: none"> - využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin - využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si pestrost chemických prvků, jejich sloučenin zvláště těch používaných v běžném životě - dokáže posoudit vliv vybraných prvků a jejich sloučenin na zdraví člověka a na životní prostředí 	<p>Vodík a jeho sloučeniny, s-prvky a jejich sloučeniny, p-prvky a jejich sloučeniny, d-a f-prvky a jejich sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - významní zástupci prvků a sloučenin budou probráni v rámci obecné chemie 	1.	

	pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii				
Organická chemie	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů 	<ul style="list-style-type: none"> - na základě polohy prvku v periodické tabulce odvodí základní vaznost uhlíku a dalších prvků organických sloučenin a využívá ji při psaní vzorců a struktur organických sloučenin - základní sloučeniny běžného života umí zapsat strukturním a racionálním vzorcem a pojmenovat systematicky i triviálně, a tuto dovednost získá postupně při probírání jednotlivých typů uhlovodíků a jejich derivátů 	Pojmy: <ul style="list-style-type: none"> - vaznost prvků - schopnost at. C tvořit řetězce - typy řetězců - izomerie 	2.	TO4.2 TO4.3
	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí principu reakcí a uvědomí si jejich význam pro průmysl, dokáže napsat rovnici hoření i princip substituční a eliminační reakce, spojuje si zástupce alkanů se zpracováním ropy 	Uhlovodíky a jejich klasifikace: <ul style="list-style-type: none"> - alkany a cykloalkany: homologická řada a vlastnosti z ní vyplývající, názvosloví základních alkanů, reakce: substituce, eliminace, hoření a zástupci 	2.	

	<ul style="list-style-type: none"> - - - využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii 				
		<ul style="list-style-type: none"> - na základě přítomnosti dvojně vazby vyvodí odlišné vlastnosti oproti alkanům, - umí napsat základní vzorce, a naopak zapsané vzorce pojmenovat - umí použít Markovnikovo pravidlo a zapsat princip polymerace - seznámí se s ethenem, propenem i alkadieny a výrobky z nich, které tvoří předměty běžného života 	<ul style="list-style-type: none"> - alkeny a alkadieny: charakteristika dvojně vazby a z ní vyplývající vlastnosti skupiny, názvosloví základních alkenů a alkadienů, typické reakce: adice a Markovnikovo pravidlo, polymerace, vulkanizace, zástupci: ethen, propen, buta-1,3dien, izopren 	2.	T04.2 T04.3
		<ul style="list-style-type: none"> - umí napsat základní vzorce, a naopak zapsané vzorce pojmenovat - ví, že ethyn se používá k autogennímu svařování 	<ul style="list-style-type: none"> - alkyny: charakteristika trojně vazby a z ní vyplývající vlastnosti skupiny, názvosloví základních alkynů, typické reakce: adice, zástupci: ethyn 	2.	
		<ul style="list-style-type: none"> - umí napsat základní vzorce, a naopak zapsané vzorce pojmenovat - dokáže popsat strukturu benzenu a rozumí pojmu valenční elektrony 	<ul style="list-style-type: none"> - areny: struktura benzenu, názvosloví základních arenů, substituce jako základní reakce, zástupci: benzen, toluen, styren, kumen, naftalen 	2.	

		<ul style="list-style-type: none"> - ví, kde se v běžném životě používají a uvědomuje si zdravotní rizika 			
		<ul style="list-style-type: none"> - rozliší strukturní odlišnost mezi uhlovodíky a deriváty uhlovodíků - chápe substituci a eliminaci jako reakce vyplývající z přítomnosti halogeny - dokáže vysvětlit, na jakém principu dochází k poškozování ozonové vrstvy 	Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace: <ul style="list-style-type: none"> - halogenderiváty: základy názvosloví, reakce: substituce a eliminace, indukční efekt, zástupci: trichlormethan, tetrachlormethan, vinylchlorid, chloropren, tetrafluorethylen, freony, DDT 	2.	
		<ul style="list-style-type: none"> - rozliší strukturní odlišnost mezi aminy a nitrosloučeninami - zná význam zástupců 	<ul style="list-style-type: none"> - dusíkaté deriváty: - nitrosloučeniny: nitroskupina, nitrobenzen, TNT - aminosloučeniny: jejich zásaditý charakter, anilin, hexamethylendiamin, biogenní aminy 	2.	
		<ul style="list-style-type: none"> - rozliší alkoholy a fenoly a orientuje se v jejich názvosloví - dokáže popsat výrobu ethanolu - uvědomuje si zdravotní rizika konzumace alkoholických nápojů 	<ul style="list-style-type: none"> - hydroxysloučeniny: základy názvosloví, alkoholy: sytnost, amfoterní charakter, reakce: oxidace, vznik alkoholátů i alkoxoniových solí, výroba ethanolu kvasnou cestou i adicí vody na ethen, zástupci: methanol, ethanol, ethylenglykol, glycerol, cyklohexanol, fenol 	2.	
			<ul style="list-style-type: none"> - ethery: strukturní odlišnost alkoholů a etherů, vodíkové 	2.	

			můstky, těkavost, zástupci: diethylether, oxiran		
		<ul style="list-style-type: none"> - rozliší aldehydy a ketony a orientuje se v jejich názvosloví, - dokáže si spojit metabolismus alkoholů, jejich oxidace a zdravotní závadnost aldehydů - rozumí pojmu hořlavost rozpouštědel 	<ul style="list-style-type: none"> - karbonylové sloučeniny: základy názvosloví, vlastností, reakce: oxidace a redukce, vznik poloacetalů, zástupci: formaldehyd, acetaldehyd, benzaldehyd, aceton, cyklohexanon 	2.	
		<ul style="list-style-type: none"> - dokáže rozlišit a napsat vzorcem i názvem různé kyseliny i jejich deriváty funkční a substituční - umí vysvětlit princip kyselosti kyselin a zdůvodnit vyšší kyselost např. chloroctové vůči octové - uvědomuje si důležitost organických kyselin ve výživě člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - karboxylové kyseliny: základy názvosloví základních kyselin a jejich derivátů, charakteristika skupiny, reakce: neutralizace, esterifikace, optická izomerie, zástupci kyselin a jejich vybraných derivátů 	2.	
		<ul style="list-style-type: none"> - heterocyklické sloučeniny vnímá v souvislosti s jejich biochemickým významem 	Heterocyklické sloučeniny: <ul style="list-style-type: none"> - pyrrol, pyridin, pyrimidin, purin 	2.	
		<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si důležitost plastů a současně jejich rozporuplnost ve vztahu k životnímu prostředí 	Syntetické makromolekulární látky: <ul style="list-style-type: none"> - princip polymerace, polykondenzace, polyadice a typických zástupců 	2.	
			Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty	2.	

<p>Biochemie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech - charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> - funkci a chování organických látek si spojuje s jejich vnitřní strukturou - LP – orientuje se v základních důkazových reakcích - charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> - Lipidy - Sacharidy - Proteiny - Nukleové kyseliny - Enzymy, vitaminy a hormony 	<p>2.</p>	
-------------------------	--	--	--	-----------	--

7.5.3 Biologie (Bi)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Biologie je vyučována v 1. a 2. ročníku jako samostatný předmět v nedělených třídách s dvouhodinovou dotací týdně. Pro výuku je určena biologická učebna s multimediálním zařízením (dataprojektor, počítač, ozvučení učebny).

V 1. a 2. ročníku jsou zařazena Laboratorní cvičení z biologie s 0,5hodinovou dotací týdně (tzn. pro žáka jedna hodina za 14 dní). Jsou realizována v biologické laboratoři s polovičním počtem žáků. V biologické laboratoři je zařízeno 18 pracovišť, každé je vybavené binokulárním mikroskopem. Dále je zde možnost provádět frontální laboratorní pokusy (např. z fyziologie rostlin a živočichů).

Vzhledem k tomu, že se Biologie vyučuje pouze v 1. a 2. ročníku, je ve čtyřletém studijním programu částečně redukováno učivo Biologie rostlin, Biologie hub a Biologie živočichů (především systém těchto organismů). Obecná biologie, Biologie virů, Biologie bakterií, Biologie protist, Genetika a Biologie člověka je odučena v plném rozsahu. Ve čtyřletém studiu navrhujeme následující rozložení učiva do jednotlivých ročníků:

1. ročník – Obecná biologie, Biologie virů, Biologie bakterií, Biologie rostlin, Biologie hub, Biologie protist, Biologie živočichů

2. ročník – Biologie člověka, Genetika

Žáci s hlubším zájmem o předmět Biologie si mají možnost ve 3. a 4. ročníku zvolit Seminář z biologie s tříhodinovou dotací týdně.

V osmiletém a v šestiletém studiu k redukcí učiva nedochází, neboť Obecná biologie, Biologie virů, Biologie bakterií, Biologie rostlin a Biologie hub jsou probrány již v rámci učiva nižšího gymnázia a na úrovni vyššího gymnázia je učivo z těchto oblastí pouze zopakováno.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Volíme netradiční formy a metody vyučování a využíváme různé zdroje informací v tištěné a elektronické podobě (zařazujeme aktuální informace z TV, internetu, vytváříme vlastní výukové prezentace, zařazujeme soutěže do výuky),
- vtahujeme žáky do výkladu na základě využívání znalostí z přímého pozorování přírody,
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, zařazujeme do výuky laboratorní práce (práce s lupou a mikroskopem), učíme žáky aktivně pracovat s tabulkami, atlasy a s klíči,
- na základě získaných výsledků, vyvozujeme se žáky závěry pro využití do budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme problémové úlohy s využitím znalostí z jiných oborů a z praktického života,
- učíme žáky zpracovat závěry z pozorování přírody, z pokusů a z exkurzí na základě předem uložených otázek.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke konstruktivní diskusi o okolní přírodě, o vztazích lidí k ní, o aktuálních problémech týkajících se zdraví, životního prostředí a ochrany přírody, využíváme regionální prvky,
- organizujeme exkurze a besedy s různými odborníky (využíváme regionální možnosti).

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme situaci pro vnímání krásy a harmonie přírody a průběžně hodnotíme citlivé postoje k přírodě (při exkurzích do přírody).

Kompetence občanské

- Zdůrazňujeme důležitost vzájemné lidské pomoci při přírodních katastrofách,
- zdůrazňujeme význam ochrany zdraví a odpovědnost lidí za zdraví své i dalších lidí,
- prakticky procvičujeme první pomoc při úrazech,
- zdůrazňujeme právo na zdravé životní prostředí i povinnost odpovědného jednání v prostředí,
- učíme žáky uvědomovat si, že součástí historického dědictví je i láska k přírodě.

Kompetence k podnikavosti

- Vedeme žáky k tomu, aby na základě získaných informací dovedli vyvodit závěry využitelné v budoucnosti.

Kompetence digitální

- Využíváme digitální informační zdroje při určování přírodnin (rostlin, živočichů, hub),
- vedeme žáky, aby získané informace dokázali zpracovat s využitím digitálních technologií a sdílet se spolužáky (prezentace, krátké aktuality z výzkumu).

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Obecná biologie	– odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	– porovná vlastnosti živých a neživých soustav	– Vlastnosti živých a neživých soustav – Projevy života	1.	
	– porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	– porovná hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	– Vznik a vývoj živých soustav; evoluce	1.	
	– odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	– odvodí uspořádání recentních organismů na základě evoluce	– Taxonomie organismů	1.	
Biologie virů	– charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy	– charakterizuje vir jako nebuněčnou soustavu závislou na hostitelské buňce – popíše stavbu virionu	– Viry – Stavba virionu. – Rozmnožování virů	1.	
	– zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby – zhodnotí pozitivní a negativní význam virů	– vysvětlí formy virových infekcí – vyjmenuje některá virová onemocnění – porovná léčbu virových a bakteriálních nemocí	– Formy virových infekcí – Virózy – léčba, prevence	1.	

Školní vzdělávací program Biskupského gymnázia J. N. Neumanna České Budějovice

		<ul style="list-style-type: none"> - chápe, že významnou prevencí virových nemocí je očkování 			
Obecná biologie	<ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních buněk 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu a funkci jednotlivých organel - objasní životní projevy prokaryotické buňky 	<ul style="list-style-type: none"> - Prokaryotická buňka 	1.	
Biologie bakterií	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje bakterie nejen jako původce nemocí - uvědomuje si, že bakterie zastávají v přírodě roli rozkladače, a že je lze využít i z hlediska hospodářského 	<ul style="list-style-type: none"> - Bakterie - Význam bakterií 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si, že antibiotika mají zásadní význam pro léčbu bakteriálních nemocí - uvede očkování jako způsob prevence 	<ul style="list-style-type: none"> - Léčba a prevence bakteriálních nemocí 	1.	
Obecná biologie	<ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy eukaryotních buněk 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu a funkci jednotlivých organel - objasní životní projevy prokaryotické buňky 	<ul style="list-style-type: none"> - Eukaryotická buňka - Transport látek - Mitóza. Meióza 	1.	

Školní vzdělávací program Biskupského gymnázia J. N. Neumanna České Budějovice

	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam diferenciaci a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí životní cyklus buňky - vysvětlí význam diferenciaci buněk pro mnohobuněčné organismy 	<ul style="list-style-type: none"> - Životní cyklus buňky - Diferenciaci buněk 	1.	
Biologie rostlin	<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu těl rostlin, stavbu funkcí rostlinných orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní druhy pletiv a popíše, kde se u rostliny nachází a jakou mají funkci - uvědomuje si, že souborem několika pletiv jsou orgány - popíše vnitřní a vnější stavbu jednotlivých orgánů rostlinného těla a vysvětlí jejich funkce 	<ul style="list-style-type: none"> - Morfologie a anatomie rostlin - Pletiva rostlin - Orgány rostlin 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla - zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní fyziologické procesy a jejich význam pro rostliny a člověka - objasní principy rozmnožování rostlin a jejich praktické využití 	<ul style="list-style-type: none"> - Fyziologie rostlin - Fotosyntéza - Dýchání - Rozmnožování rostlin 	1.	T04.1
	<ul style="list-style-type: none"> - porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin - objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin - pozná a pojmenuje (s možným využitím různých 	<ul style="list-style-type: none"> - porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin - uvede význam řas a pojmenuje vybrané zástupce - popíše životní cyklus mechorostů, pozná vybrané 	<ul style="list-style-type: none"> - Systém a evoluce rostlin - Algologie (chromista; nižší rostliny) - Mechorosty - Kaprad'orosty - Nahosemenné rostliny - Krytosemenné rostliny - Rostliny a prostředí 	1.	T04.1 T04.2 T04.3

	<p>informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti - zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany 	<p>zástupce, vysvětlí význam mechorostů</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše životní cyklus kaprad'orostů, pozná vybrané zástupce, vysvětlí význam kaprad'orostů - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - porovná hlavní znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin a uvede konkrétní příklady - uvědomuje si nutnost ochrany a obnovy rostlinných společenstev 			
<p>Biologie hub</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> - porovná společné a rozdílné znaky říše rostlin, živočichů a hub - popíše stavbu, způsob výživy a rozmnožování hub - rozpozná význačné zástupce hub - popíše stavbu lišejníku a funkci jeho složek 	<ul style="list-style-type: none"> - Houby – hlavní znaky - Houby – stavba a funkce - Houby bez plodnic - Houby s plodnicemi - Lišejníky – stavba a funkce 	1.	

Školní vzdělávací program Biskupského gymnázia J. N. Neumanna České Budějovice

		<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje vybrané zástupce lišejníků 			
	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> - Význam hub - Význam lišejníků 	1.	<p>T04.1 T04.2 T04.3</p>
Biologie protist	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu těla protist, vysvětlí funkci jednotlivých organel, porovná základní typy rozmnožování protist - rozpozná kmeny a zástupce protist - zhodnotí jejich negativní a pozitivní působení 	<ul style="list-style-type: none"> - Protista 	1.	

<p>Biologie živočichů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce - popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav - objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů - pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky - posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti - charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci - charakterizuje základní typy chování živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí invaginační teorii o vzniku mnohobuněčnosti - popíše stavbu těla, způsob příjmu potravy, rozmnožování a životní prostředí houbovců a žahavců; uvede zástupce - porovná skupinu prvoústí a druhoústí - zná původ orgánových soustav ze zárodečných listů - popíše typy tělních dutin - popíše stavbu těla, způsob příjmu potravy, životní cykly a životní prostředí ploštěnců a hlístic; zná zásady ochrany před nákazou - popíše stavbu těla, způsob příjmu potravy, rozmnožování, systém a životní prostředí měkkýšů a kroužkovců; vysvětlí význam žížaly v přírodě - vymezí společné znaky členovců - popíše stavbu těla, způsob příjmu potravy, rozmnožování, životní prostředí, uvede zástupce pavoukvců a korýšů - klíště obecné vnímá jako přenašeče závažných nemocí 	<ul style="list-style-type: none"> - Invaginační teorie o vzniku mnohobuněčnosti - Diblastika - Houbovci - Žahavci - Triblastika - Ploštěnci - Hlístice - Měkkýši - Plži, mlži, hlavonožci - Kroužkovci - Členovci - Pavoukovci - Korýši - Vzdušnicovci - Mnohonožky a stonožky - Hmyz - Strunatci - Obratlovci - Paryby - Ryby - Obojživelníci - Plazi - Ptáci - Savci 	<p>1.</p>	
--------------------------------------	--	---	---	-----------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> - dělí vzdušnicovce na mnohonožky, stonožky a hmyz; uvede rozdíly ve stavbě těla a ve způsobu výživy mnohonožek a stonožek - popíše hlavní znaky, stavbu těla, způsob příjmu potravy a způsob rozmnožování hmyzu; uvede příklady řádů, jejich hlavní znaky a zástupce - objasní pojem strunatci a vyjmenuje jejich základní znaky - uvede charakteristické znaky obratlovců; vymezí rozdíl mezi bezobratlými živočichy a obratlovci - popíše životní prostředí, hlavní znaky, vnější a vnitřní stavbu těla, rozmnožování a pozná vybrané zástupce paryb, ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců - etologie živočichů probírána průběžně - ochrana ohrožených druhů průběžně 			
--	--	---	--	--	--

Školní vzdělávací program Biskupského gymnázia J. N. Neumanna České Budějovice

Ekologie	– používá správně základní ekologické pojmy	– používá správně základní ekologické pojmy	– Základní ekologické pojmy	1.	
	– objasňuje základní ekologické vztahy	– vyjmenuje živé a neživé složky ekosystému – na příkladech objasní vliv neživé složky ekosystému na organismy – na příkladech objasní vzájemné vztahy mezi organismy	– Podmínky života – Biosféra a její členění	1.	TO4.1 TO4.2 TO4.3
Biologie člověka	– podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka	– orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Fylogeneze člověka	2.	
	– využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle	– popíše stavbu a vysvětlí funkci jednotlivých tkání lidského těla – objasní stavbu a funkci opěrné a svalové soustavy – popíše stavbu kosti, typy spojení dvou kostí, vysvětlí osifikaci – pojmenuje vybrané názvy kostí a svalů a určí jejich polohu v těle – popíše stavbu kosterního svalu a základní strukturu svalového vlákna – vysvětlí princip svalové kontrakce	– Histologie – Soustava opěrná a svalová – Tělní tekutiny – Oběhová soustava – Dýchací soustava – Trávicí soustava – Soustava vylučovací – Soustava kožní – Nervová soustava – Vyšší nervová činnost – Smyslové orgány – Žlázy s vnitřním vyměšováním	2.	

		<ul style="list-style-type: none"> - uvede příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - popíše složení krve a funkci jednotlivých složek krve - uvede krevní skupiny a vysvětlí podstatu testu krevních skupin - objasní stavbu a funkci oběhové soustavy - uvede příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci - vysvětlí stavbu a funkci mízní soustavy - objasní stavbu a funkci dýchací soustavy - popíše základní způsoby transportu kyslíku a oxidu uhličitého krví - uvede příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence, zásady první pomoci - objasní stavbu a funkci trávicí soustavy - vysvětlí princip trávení potravy a vstřebávání živin - popíše stavbu a objasní funkci jater a slinivky břišní 	<ul style="list-style-type: none"> - Pohlavní soustava 		
--	--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - uvede význam složek potravy a vysvětlí některé zásady racionální výživy - uvede příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy - zdůvodní nezbytnost udržení stálého vnitřního prostředí - popíše strukturu nefronu a objasní podstatu tvorby primární a sekundární moči - uvede příčiny nemocí vylučovací soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - popíše funkci a stavbu kůže - objasní princip termoregulace - objasní příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci - popíše stavbu a činnost nervové soustavy - vysvětlí princip šíření nervového vzruchu 			
--	--	---	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - popíše reflexní oblouk a uvede příklady nepodmíněných a podmíněných reflexů - uvede příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci při úrazu míchy nebo mozku - popíše stavbu a funkci smyslových orgánů - uvede možnosti poškození smyslových ústrojí - objasní význam nejdůležitějších hormonů lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu - popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí ovulační a menstruační cyklus - uvede příklady pohlavních chorob a jejich prevence 			
	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující ho v pozitivním a negativním směru 	<ul style="list-style-type: none"> - porovná individuální vývoj člověka před a po narození - posoudí faktory ovlivňující prenatální a postnatální vývoj člověka v pozitivním, tak i v negativním směru 	<ul style="list-style-type: none"> - Ontogeneze 	2.	

Genetika	<ul style="list-style-type: none"> - využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu nukleových kyselin - vysvětlí jednotlivé kroky přenosu genetické informace - vysvětlí rozdíl mezi dědičností a proměnlivostí - odvodí Mendelovy zákony 	<ul style="list-style-type: none"> - Molekulární a buněčné základy dědičnosti - Dědičnost a proměnlivost 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady vzniku různých typů mutací a uvede jejich následky - uvede příklady dědičných chorob u člověka - vysvětlí rozdíl mezi autogamickou a panmiktickou populací - vysvětlí v čem spočívá nebezpečí příbuzenského křížení 	<ul style="list-style-type: none"> - Genetika člověka - Genetika populací 	2.	

7.5.4 Zeměpis (Z)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 1. a 2. ročníku dvě hodiny týdně. Ve čtvrtém ročníku šestiletého a v šestém ročníku osmiletého cyklu je Zeměpis vyučován v cizím jazyce (Aj, Nj) dle zvolené jazykové kombinace. Obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. V 1.ročníku je obsahem učiva Přírodní prostředí Země a ve 2. ročníku regiony světa (Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie, Evropa – fyzickogeografické a socioekonomické poměry). Předmět velice úzce spolupracuje s jinými vyučovacími předměty – chemií, biologií, fyzikou, dějepisem, matematikou, základy společenských věd. V oblasti poznání si žáci osvojují komplexní vědomosti o Zemi, znalosti fyzickogeografických, socioekonomických, politických a kulturních poměrů světadílů, států i oceánů. Seznamují se s geografickými poměry své vlasti i obce, začleňují poznatky o životním prostředí a krajinné sféře v regionálních i globálních souvislostech. V oblasti dovedností se žáci učí pracovat s mapami, grafy, statistickými údaji, informačními materiály apod. Rozvíjejí svou samostatnost a dovednost při jejich vyhledávání, zpracovávání, hodnocení, aplikování a užívání v praxi. Učí se pozorovat, třídít, používat a ověřovat myšlenky, hypotézy a výsledky své práce. V neposlední řadě se zdokonalují ve vyvozování závěrů ústní i písemnou formou, v komunikaci a spolupráci se spolužáky. V hodinách Zeměpisu jsou žákovy znalosti ověřovány ústní i písemnou formou (např. test, slepá mapa, doplňování textu, pracovní listy, ústní reakce na dění ve světě, referát). Využíváme metod skupinové a individuální práce (projekty, referáty, prezentace), výpočetní techniku, odborné pomůcky (atlasy, glóbus, grafy, tabulky, časopisy).

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Zapojujeme žáky aktivně do výuky (referáty, projekty, diskuse apod.),
- vedeme je k vyhledávání, zpracovávání, třídění, hodnocení a používání informací (využití internetu, literatury, časopisů, encyklopedií, map, statistik, grafů, tabulek, médií apod.),
- vedeme je k utváření si komplexnější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím,
- užíváme metody vedoucí k hledání a poznání příčiny nejrůznějších přírodních a společenských jevů a procesů.

Kompetence k řešení problémů

- Na základě předem připravených úkolů a problémů učíme žáky, jak díky osvojeným znalostem a dovednostem budou řešit problém (praktická činnost, kladení otázek, předvídání výsledků, logické vyvozování závěrů, ověření správnosti řešení),
- rozvíjíme schopnost žáků objevovat a pojmenovat problém, společně či samostatně hledat jeho řešení (využití kreativity, originalnosti, netradičnosti).

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k jasné formulaci myšlenek a názorů, k přesnému pojmenování problémů, k logickému vyjadřování, ke komunikaci, k otevřenosti, k umění argumentovat a prezentovat své názory,
- podporujeme využití cizích jazyků (výslovnost zeměpisných jmen a názvů).

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k zájmu o prostředí, v němž žijí (objasňuje a vysvětluje nutnost jeho ochrany, odpovědnost za jeho zachování, podporuje aktivní přístup k ocenění přírodních, kulturních i historických krás míst, kde žáci žijí),
- učíme žáky, jak se pohybovat a orientovat v terénu, jak uplatnit získané znalosti a dovednosti v běžném životě.

Kompetence digitální

- Učíme žáky, jak se pohybovat a orientovat v terénu prostřednictvím digitálních technologií.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Planeta Země	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – určí a popíše tvar Země s pomocí glóbusu – dokáže tvar Země podle konkrétního přírodního úkazu či jiného důkazu (družicový snímek atd.) 	<ul style="list-style-type: none"> – zeměkoule – její tvar – glóbus 	1.	
Země ve vesmíru	<ul style="list-style-type: none"> – porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> – používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, vesmírná tělesa, galaxie, Mléčná dráha, hvězda, souhvězdí, Slunce, sluneční soustava, planeta, planetka, měsíce, meteorická tělesa, kometa – objasní postavení Slunce ve vesmíru – popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy – vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi – určí polohu Země ve sluneční soustavě a porovná vlastnosti naší planety s ostatními tělesy 	<ul style="list-style-type: none"> – vesmírná tělesa – Slunce, sluneční soustava 	1.	
Pohyby Země a s nimi související jevy	<ul style="list-style-type: none"> – porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> – předvede otáčení Země okolo své osy s pomocí glóbusu – vysvětlí pojmy zemská osa, zeměpisný pól – využije glóbus k označení zemské osy – vysvětlí příčiny střídání dne a noci a průběhu ročních období, 	<ul style="list-style-type: none"> – otáčení Země – zemská osa, střídání dne a noci 	1.	

		<ul style="list-style-type: none"> určí délku otočení Země okolo osy a okolo Slunce – zhodnotí důsledky pohybů Země na život – člověka 			
Měsíc	<ul style="list-style-type: none"> – porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> – posoudí vztah mezi Měsícem a Zemí – popíše polohu, povrch a pohyb Měsíce – pojmenuje a vysvětlí fáze Měsíce – zdůvodní rozdílnost teplot na přivrácené a odvrácené straně Měsíce – popíše zatmění Měsíce a Slunce – objasní a znázorní mořské dmutí 	<ul style="list-style-type: none"> – poloha, povrch a pohyb Měsíce – fáze Měsíce – zatmění 	1.	
Základy kartografie	<ul style="list-style-type: none"> – používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i digitální podobě pro řešení geografických problémů – se s pomocí map v krajině – používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii – vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území 	<ul style="list-style-type: none"> – používá s porozuměním pojmy: glóbus, mapa, plán, měřítko a obsah map, plánů, glóbusu, zkreslení, vrstevnice, kóta, nadmořská výška, hloubnice, zeměpisná síť a souřadnice, zeměpisná poloha, časová pásma na Zemi, druhy map a atlasů – dokáže používat plán, mapu, glóbus při praktické činnosti (použití různých druhů map, orientace v obsahu a rejstříku, náčrt plánu krajiny, určení zeměpisné polohy apod.) – objasní podstatu, smysl a účel časových pásem na Zemi – vysvětlí příčiny rozdílného času a účel datové hranice 	<ul style="list-style-type: none"> – glóbus, mapa – měřítko a obsah map – zeměpisné souřadnice – časová pásma 	1.	

<p>Litosféra</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí na lokální, regionální a globální úrovni - porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa, teorii litosférických desek, působení exogenních a endogenních sil a jejich vliv na zemský povrch a jeho přetváření - objasní vliv člověka jako geomorfologického činitele - zhodnotí na příkladech příčiny a důsledky přírodních katastrof, jejich vliv na krajinu a život lidí - na mapě vyhledá oblasti s výskytem seismické a sopečné aktivity - podle mapy uvede příklady pohoří podle vzniku - na konkrétních příkladech uvede místa postižená přírodními katastrofami. 	<ul style="list-style-type: none"> - litosférické desky - vznik pohoří - sopečná činnost - přírodní katastrofy 	<p>1.</p>	<p>TO 4.1</p>
<p>Atmosféra</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí - objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje základní složky ovzduší, vertikální vrstvy atmosféry, činitele ovlivňující počasí a podnebí, podnebné pásy - s porozuměním používá pojmy: podnebí, počasí, srážky, teplota, tlak, vlhkost, monzun, fronta, pasát atd. - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebí - popíše aktuální stav počasí v místní krajině - čte základní údaje ze synoptické mapy 	<ul style="list-style-type: none"> - ovzduší - počasí - podnebné pásy - klimatické změny 	<p>1.</p>	<p>TO 4.2</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní rysy celkového oběhu vzduchu v atmosféře - vymezí a charakterizuje jednotlivé podnebné pásy - orientuje se v mapě (např. vymezí oblasti kontinentálního, oceánského a přechodného podnebí, tlakové oblasti, pasátové a monzunové oblasti) - zhodnotí klimatické změny na Zemi 			
Hydrosféra	<ul style="list-style-type: none"> - objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině - hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroj rozvoje společnosti - rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše rozdělení vody na Zemi a její oběh - pojmenuje a na mapách vyhledá jednotlivé oceány - porovná jejich vertikální i horizontální členitost - znázorní části oceánského dna - popíše vlastnosti a složení mořské vody - pojmenuje a vysvětlí pohyby mořské vody - orientuje se v atlase – vyhledá příklady vnitřních a okrajových moří, průlivů a průplavů, mořských proudů, ostrovů a souostroví - rozdělí vodstvo na pevnině - vyjmenuje a popíše části vodního toku (používá pojmy- povodí, rozvodí, říční síť, úmoří, průtok apod.) - znázorní režim odtoku řeky podle jejich polohy v podnebném pásu, v mapách vyhledá příklady 	<ul style="list-style-type: none"> - oběh vody - moře - oceány - vodní toky - ledovce - přírodní katastrofy - problematika životního prostředí 	1.	TO 4.1, TO 4.2

		<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi odtokou a bezodtokou oblastí - popíše útvary podpovrchových vod a vyhledá pramenné oblasti např. ČR - vysvětlí rozdíl mezi pevninským a horským ledovcem, v mapě vyhledá příklady - popíše ledovcovou krajinu a její typické tvary - uvede příklady a hodnocení globálních problémů životního prostředí ve vztahu k vodstvu - zhodnotí příčiny a důsledky přírodních katastrof (např. povodně) na přírodu a člověka 			
Biosféra	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší hlavní biomy světa - rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam biosféry - popíše biosférické procesy - objasní přízpůsobivost rostlin a živočichů různým podmínkám - vysvětlí závislost rostlinstva a živočišstva na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - objasní vliv horizontální zonálnosti a výškové stupňovitosti na jejich rozmístění - porovná typy přírodních krajin, podnebné pásy a druhy rostlinstva a živočišstva - vyhledá v mapách, pojmenuje a popíše jednotlivá šířková (vegetační) pásma - pojmenuje a popíše jednotlivé výškové stupně 	<ul style="list-style-type: none"> - výskyt rostlin a živočichů - vegetační pásma - pohoří - vysokohorská rekreace 	1.	

		<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá v mapě vysoká pohoří na Zemi - popíše život lidí, hospodářské činnosti, cestovní ruch v těchto pohořích - posoudí prospěšnost vysokohorské rekreace a sportovních činností na lidský organismus 			
Životní prostředí, globální problémy	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi - analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny - zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí na lokální, regionální a globální úrovni - lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji 	<ul style="list-style-type: none"> - popíše vztah společnosti k přírodnímu prostředí - objasní a na příkladech doloží globálnost působení antropogenních vlivů - zhodnotí základní složky a aspekty společenského prostředí - posoudí vliv a následky využívání přírodních zdrojů na krajinu a životní prostředí (uvede příklady narušených regionů ve světě i ČR) - vysvětlí myšlenku udržitelného vývoje lidské společnosti - posoudí stav životního prostředí, možnosti jeho ochrany, určí stupně ochrany a příklady chráněných území v ČR a ve světě 	<ul style="list-style-type: none"> - společnost a životní prostředí - globální problémy 	1.	TO2.2, TO 4.2
Obyvatelstvo	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty 	<ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy související se statistikou pro obyvatelstvo (porodnost, úmrtnost apod.), aktuální počet obyvatel, vývoj počtu obyvatel, územní 	<ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo světa 	1.	TO 3.1

	<p>působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva</p> <ul style="list-style-type: none"> – analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa 	<p>rozložení obyvatelstva, složení obyvatelstva (věkové pyramidy, rasy, věk, písmo, jazyk, náboženství)</p>			
Hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa 	<ul style="list-style-type: none"> – zná pojmy: sektory hospodářství, ekonomické ukazatele 	<ul style="list-style-type: none"> – hospodářství světa 	1.	
Průmysl	<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů – rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti 	<ul style="list-style-type: none"> – zná pojmy: průmyslová revoluce, rozmístění průmyslu, průmyslové oblasti světa, pojmy související s průmyslem, dělení průmyslu 	<ul style="list-style-type: none"> – průmysl světa 	1.	
Zemědělství		<ul style="list-style-type: none"> – umí posoudit znaky zemědělství u vyspělých a rozvojových zemí, zná dělení zemědělství a jeho rozmístění a rostlinnou a živočišnou výrobu ve světě 	<ul style="list-style-type: none"> – zemědělství světa 	1.	

Školní vzdělávací program Biskupského gymnázia J. N. Neumanna České Budějovice

Cestovní ruch	– vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	– zná pojmy: cestovní ruch, pozitivní a negativní dopady, dělení cestovního ruchu, památky UNESCO v ČR a ve světě	– cestovní ruch ve světě, památky UNESCO	1.	
Doprava		– zná význam, vývoj, inovace v dopravě a dělení dopravy	– doprava	1.	
Sídla	– identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení	– zná pojmy: venkovská sídla, městská sídla, jejich strukturu, znaky; aglomerace, konurbace, megalopolis, suburbanizace, urbanizace	– sídla	1.	

<p>Fyzicko-geografické poměry světadílů (Asie, Amerika, Afrika, Austrálie a Oceánie, Evropa s důrazem na ČR)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům - zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky - lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na mapě světa a glóbusu světadíl či oceán a určí jeho geografickou polohu (polohu v zeměpisné síti, vzhledem k sousedním světadílům a oceánům, k zemským polokoulím, podnebným pásům) - vyhledá hlavní poledník a důležité rovnoběžky (rovník, obratníky, polární kruhy) - s pomocí tabulek v učebnici určí rozlohu a porovná ji s rozlohou ostatních světadílů, popřípadě oceánů - porovná vzájemný poměr světového oceánu a pevniny - rozliší a uvede příklady druhů moří - zhodnotí členitost světadílů vyhledáním významných ostrovů, poloostrovů, průlivů, zálivů, průplavů, moří - popíše s pomocí mapy výškovou členitost povrchu světadílu - vyhledá nejvýznamnější povrchové útvary a určí činitele, které je formovaly - v mapě najde nejvyšší a nejnižší místa (název, nadmořskou výšku, umístění) světadílu - určí polohu světadílu z hlediska umístění v podnebných pásích - porovná podnebí v jednotlivých oblastech světadílu (množství 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha a členitost světadílů - povrch světadílů - podnebí a vodstvo světadílů - rostlinstvo, živočišstvo a ochrana životního prostředí světadílů 	<p>2.</p>	<p>TO 2.4, TO 4.2, TO 4.3</p>
---	--	--	--	-----------	-------------------------------

		<p>srážek, teploty, vlivy mořských proudů, reliéfu, posoudí vliv pasátů-Afrika, vznik a působení ničivých vzdušných proudů- Amerika, Asie, monzunů-Asie) na podnebí</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví klimadiagramy vybraných míst a vysvětlí rozdíly mezi nimi - vyhledá v mapě úmoří světadílu, významné toky, jezera (zhodnotí význam Velkých jezer-Amerika), umělé nádrže, vodopády, oblasti s podzemní vodou (artézská a subartézská voda v Austrálii, její význam) - vysvětlí pojmy odtoková a bezodtoká oblast (vádí – Afrika, creek – Austrálie, bolsón, salar – Jižní Amerika), ukáže je na mapě - objasní výskyt ledovců (v tropické Africe, rozdíl v zalednění Arktidy a Antarktidy) - vysvětlí vliv podnebí, vodstva, reliéfu a půd na rozmístění rostlinstva a živočišstva - v mapě vyhledá, pojmenuje a popíše jednotlivá šířková pásma a výškové stupně (savana, step, tropický deštný les, poušť, tundra, tajga apod.) - vyjmenuje příklady druhů rostlin a živočichů typických 			
--	--	---	--	--	--

		<p>pro světadíl, zařadí je do příslušných šířkových pásem či výškových stupňů</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem endemit (zhodnotí např. svéráznost a osobitost australské přírody) a uvede příklady druhů vyskytujících se v přírodě světadílu - v mapě vyhledá příklady národních parků a rezervací a díky informacím získaným z médií či internetu uvede jejich hlavní problémy - posoudí vliv kolonizace světadílu na přírodu 			
--	--	--	--	--	--

<p>Socioekonomické poměry světadílů (Asie, Amerika, Afrika, Austrálie a Oceánie, Evropa s důrazem na ČR)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém surčitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa - vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí historii objevování, dobývání a osídlování světadílu (popíše význam afrického regionu ve vývoji lidstva, lokalizuje a zhodnotí původní americké kultury-Inkové, Mayové, Aztékové, Inuité apod., popíše a lokalizuje vliv asijských kultur-Čína, Indie apod.) - objasní pojmy otrokářství, indiánské rezervace, kolonizace a dekolonizace - zhodnotí počet, složení (rasy, národy, jazykové skupiny, náboženství, kultura, způsob života) a územní rozložení (vyhledá v mapě oblasti hustě a řídky zalidněné a zdůvodní příčiny nerovnoměrnosti v jeho rozmístění) obyvatelstva - na základě znalostí popíše a posoudí současné postavení původního obyvatelstva (život původních obyvatel Austrálie a Oceánie, kmeny v Africe, indiánské kmeny v Americe, Eskymáci v Arktidě apod.) - zhodnotí příčiny a důsledky hlavních problémů afrického a asijského obyvatelstva - vyhledá v mapě a pojmenuje hlavní a významná města - objasní problematiku rychlého růstu vybraných měst 	<ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo světadílů - vývoj, územní rozložení a struktura populace - sídla a jejich struktura - přírodní zdroje světadílů - složky hospodářství - průmysl – rozložení základních odvětví - zemědělství - doprava - služby - cestovní ruch 	<p style="text-align: center;">2.</p>	
--	--	---	---	---------------------------------------	--

		<ul style="list-style-type: none"> - rozliší jednotlivé přírodní zdroje a jejich hospodářské využití - vysvětlí, na základě znalostí z médií a internetu, dopad využívání těchto zdrojů na životní prostředí světadílu a jejich vliv na rozvoj společnosti - posoudí možnosti výskytu konfliktů při jejich získávání - rozčlení hospodářství do sektorů - objasní a zdůvodní hospodářské rozdíly jednotlivých částí světadílu - posoudí hospodářský význam a využití s-větového oceánu - s pomocí map světadílů vyhledá rozložení základních odvětví průmyslu - zhodnotí charakter zemědělství, úroveň dopravy, cestovního ruchu, služeb a zahraničního obchodu - s pomocí internetu objasní pojmy: HDP, ekonomická aktivita obyvatelstva, DPH, ekologické zemědělství, dotace, export, import, komodita, obchodní bilance, obrat, druh dopravy, aktivní a pasivní cestovní ruch apod. 			
Geografické informace, terénní vyučování	<ul style="list-style-type: none"> - používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i 	<ul style="list-style-type: none"> - v rámci charakteristiky (fyzické i socioekonomické) jednotlivých světadílů (regionů) umí pracovat 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika jednotlivých světadílů (fyzická a socioekonomická), 	2.	

	<p>digitální podobě pro řešení geografických problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se s pomocí map v krajině - používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území - čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje 	<p>s mapovými podklady (atlas) i s tabulkami a zdroji informací na internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> - v rámci turistického kurzu na Slovensku se seznámí s praktickou orientací pomocí map v krajině 	<p>turistický kurz na Slovensku (část studentů)</p>		
--	---	---	---	--	--

7.6 Umění a kultura

7.6.1 Hudební výchova (HV)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Hudební výchova se vyučuje v 1. a 2. ročníku čtyřletého studia a odpovídajících ročnicích šestiletého a osmiletého cyklu. Je dotována jednou vyučovací hodinou týdně. Výuka probíhá většinou v odborné učebně vybavené klavírem, Orffovým instrumentářem, notovou tabulí a audio technikou. Žáci jsou seznamováni především s dějinami hudby.

Hudební výchova do sebe zahrnuje vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti, jejichž prostřednictvím žáci aktivně vnímají hudbu jako specifický prostředek komunikace. Všechny jmenované hudební činnosti se navzájem prolínají, propojují a vedou k rozvoji hudebního cítění a schopností sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, hudebně pohybových, poslechových a tvořivých.

Žáci rozvíjí své hlasové možnosti prostřednictvím sólového nebo skupinového zpěvu, získávají správné pěvecké návyky a dochází zároveň ke kultivaci pěveckého a mluvního projevu. Přihlíží se samozřejmě k individuálním možnostem a zájmům žáků. Rytmické cítění je rozvíjeno hrou na rytmické i melodické hudební nástroje, a to formou reprodukce i produkce. Své emocionální prožitky na znějící hudbu žáci vyjadřují pomocí pohybu, gesty nebo tancem. Aktivně vnímají znějící hudbu, poznávají hudbu různých stylových období, různých žánrů, učí se hudbu analyzovat, kriticky hodnotit a obhajovat svá stanoviska. Dokážou si uvědomit význam hudby a hudební kultury v životě člověka a společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o hudbu,
- podporujeme u žáků jejich samostatnost a tvořivost,
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky jejich práce.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme u žáků schopnosti hudebního vyjadřování,
- vzájemně si vyměňujeme informace, názory a zkušenosti.

Kompetence sociální a personální

- Zapojujeme aktivně žáky do činnosti školy,
- účastníme se pravidelně kulturních vystoupení.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Produkce Vokální činnosti	Žák: – využívá svůj individuální potenciál ke zpěvu, správně artikuluje, používá svůj hlas zněle a přirozeně	– práce s dechem, hlasová výchova, – logické členění textu, stupnice, tónina,	– mluvní cvičení, správná tvorba tónu, dechová cvičení, hlavový tón, brumendo, nácvik dvojhlasu, kánony, interpretace dur a moll stupnic, církevní tóniny, pentatonika, riffy	1.	
		– rytmická cvičení, tvorba jednoduchých rytmických doprovodů, orientace v notovém zápise,	– duchovní písně Hospodine pomiluj ny, Svatý Václave – píseň Ztratiláť jsem milého – tvorba rytm. doprovodu, – Žákovská koleda - tvorba rytm.doprovodu, – kánony – Tulácká, Bratře Kubo, Vivala muzica, Audite, silete – Starý příběh, Vozíčku ke mně leť, Ezop a brabenec, Babička Marry	1.	
Instrumentální činnosti	– využívá jednoduché i složitější nástroje ve spojení s digitálními technologiemi při hudebních aktivitách přiměřeně svým hudebním	– tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů, hra na tělo, malá písňová forma, tvorba vícehlasu, intervaly čisté a velké,	– Chtíc, aby spal – harmonizace melodie pomocí základních harm. funkcí	1.	

	<p>schopnostem a dovednostem, orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb, na základě svých schopností je interpretuje</p>	<p>základní harmonické akordy a jejich obraty druhy partitury,</p>	<p>- Nebeští kavalérové – dvojhlas + doprovod, úprava výňatku greg. chorálu do dvojhlasu, orientace v konkrétním notovém zápisu, tvorba jednoduché partitury</p>		
<p>Hudebně pohybové činnosti</p>	<p>- reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým schopnostem</p>	<p>- taktování, lidové tance, hudba pravěkých kultur, spirituály, blues</p>	<p>- taktování v dvoudobém a třídobém taktu, pohybové ztvárnění primitivních kultur, Když svatí pochodují - pohybové ztvárnění, nácvik blues</p>	1.	
<p>Percepce a reflexe</p>					
	<p>- vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpozná hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě, uvědomuje si formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku, popíše a ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta,</p>	<p>- hudební formy v jednotlivých etapách vývoje hudby, poslech ukázek, rozbor díla,</p>	<p>- žalmy, gregoriánský chorál, opera, oratorium, spirituály, blues, klasický jazz, swing, muzikál, ragtime, scat,</p>	1.	

	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve vývoji hud. hudebního umění, uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě hist., společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hud. díla - odliší hudbu podle stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost užití určité hudby v konkrétních situacích - uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů 	<ul style="list-style-type: none"> - vývojové etapy v dějinách hudby od hudby pravěké po hudbu v období baroka, - dějiny populární hudby od počátků do začátku 20.století 	<ul style="list-style-type: none"> - prameny hudby - hudba starověku, - hudba raného středověku - rytířská kultura, - nejstarší vícehlasá hudba – ars antiqua, ars nova - renesanční hudba v Evropě a v Čechách - barokní hudba - počátky pop. hudby, černošská hudba - vývoj pop. hudby v Evropě a v Čechách, Osvobozené divadlo 	1.	
Produkce vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě, správně artikuluje, logicky člení výpověď 	<ul style="list-style-type: none"> - Fungování hlasového a sluchového ústrojí, hlasová hygiena 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady správného dýchání a tvorby tónu, hlasová a dechová cvičení 	2.	
Instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v zápise jednoduchých písní a skladeb, na základě svých schopností tyto skladby realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> - dodekafonie - minimalismus - rock and roll - blues 	<ul style="list-style-type: none"> - tvorba dodekafonní melodie, práce s dodekafonickou řadou - minimalismus – realizace partitury 	2.	

			- využití bluesové dvanáctky		
Hudebně pohybové činnosti	- pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	- využití hud. ukázek klasicistní, romantické a atonální hudby	- pohybové ztvárnění vybraných ukázek	2.	
Recepce a reflexe	- orientuje se ve vývoji hud. umění	- periodizace hudby od klasicismu po současnost	- klasicismus v Evropě a v Čechách,romantismus, impresionismus, neoklasicismus, atonální hudba, témbrová hudba, dodekafonní hudba, elektronická a počítačová hudba,hudební znaky jedn. slohů,	2.	
	- interpretuje hudbu na základě vědomostí a ind. schopností, vytváří vlastní soudy, které dokáže obhájit - uvědomuje si rozdílný přístup jednotlivých lidí k hudbě	- hudební ukázky jedn. hudebních stylů od klasicismu po současnost - populární hudba 50. let	- popis hudebního díla, zařazení k příslušné hudební formě – cyklická sonáta, opera, opereta, programní hudba, hudební nástroje, charakteristické znaky jednotlivých slohů - rhytm and blues, country, rock and roll, blues, - divadla malých forem	2.	
	- upozorní na znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismusa xenofobii	- pop. hudba 60.let	- britský rock, folk music,underground, big beat	2.	T03.3

		- po. hudba 70. a 80. let	- hard rock, heavy metal, art rock, pop rock, disco, punk, nová vlna, rap, hip hop, jazz, techno	2.	
	- uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě, popíše možnosti využití hudby v mimohud. oblasti	- hudební průmysl, reklama,	- hudba jako kulisa, hudba jako zboží,	2.	TO 5.4

7.6.2 Výtvarná výchova (VV)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka tohoto předmětu probíhá v 1. a 2. ročníku s jednogodinovou dotací. Cílem výuky dějin výtvarného umění je prohloubit a rozšířit znalosti žáků z oblasti dějin výtvarné kultury. Žák získává základní informace o vývojových proměnách výtvarného umění od počátků výtvarné kultury po současnost. Výuka dějin výtvarného umění směřuje k chápání umělecké hodnoty výtvarných děl. Žák poznává výtvarné umění různých dob, národů, zemí a učí se respektovat případné odlišnosti. Cílem předmětu je vzbudit v žácích schopnost vnímat současné umění, obdivovat i díla vytvořená předcházejícími generacemi, naznačit cestu, jak se na umělecké dílo dívat, popřípadě se dobrat k vlastní umělecké tvorbě. Teoretická výuka je doplňována zařazováním praktických činností formou kresby a malby. Žákům je zadávána pololetní práce zaměřená na samostatný výtvarný projev.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Zadáváním problémových úkolů a pololetních prací podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost,
- práce jsou při společných besedách hodnoceny nejen vyučujícím, ale i žáky navzájem,
- k vypracování zadané práce využívají žáci zdroje informací v tištěné a elektronické podobě.

Kompetence k řešení problémů

- Pravidelně předkládáme žákům témata k samostatnému řešení, čímž rozvíjíme jejich samostatnost, tvořivost i logické myšlení,
- vybraný problémový úkol mohou žáci řešit jednak samostatně, jednak týmovou spoluprací,
- vedeme je k obhájení vlastního stanoviska, vysvětlení svých názorů a argumentaci.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky nalézat společný pracovní postup, plánovat, rozdělovat si činnosti, komunikovat spolu, aby dosáhli cíle,
- vedeme komunikaci mezi žáky a mezi žáky a učitelem při výtvarném procesu,
- povzbuzujeme, ale do výtvarné činnosti nezasahujeme, abychom nenarušili originální řešení úkolu a tvůrčí proces žáků.

Kompetence sociální a personální

- Realizujeme skupinové a projektové vyučování,
- motivujeme žáky řešit problémové úkoly ve skupinách,
- umožňujeme žákům, aby prezentovali nejlepší práce na nástěnce ve třídě či v ostatních prostorách školy.

Kompetence občanské

- Rozvíjíme u žáků pozitivní postoje k národnímu, kulturnímu a historickému dědictví, žáci se seznamují s kulturními památkami světového výtvarného umění, zejména evropského a českého, prostřednictvím knih, výstav, videa, internetu atd., při hodinách výtvarného umění se žáci připravují i na vypracování pololetní práce na téma: Evropské a české kulturní dědictví,
- při praktické výtvarné výchově vedeme žáky k tolerování individuálních odlišností.

Kompetence k podnikavosti

- Teoretickou část výuky doplňujeme exkurzemi, besedami, filmovou projekcí atd.,
- zadáním projektu s názvem Evropské a české kulturní dědictví vedeme žáky k samostatnosti i práci ve skupinách,
- vedeme žáky k naplánování své práce, shromáždění potřebného materiálu.

Kompetence digitální

- Využíváme digitální technologie, prezentace, videa a fotografie ke zkvalitnění výuky a k zefektivnění vysvětlení pracovních postupů,
- umožňujeme žákům využití fotografií a videí jako inspiraci pro jejich vlastní výtvarnou činnost,
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací k výtvarným tématům a jejich využití ve svých výtvarných projektech a prezentacích.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Výtvarná kultura	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vnímá a porovnává výsledky umělecké tvorby – rozvíjí estetické cítění 	<ul style="list-style-type: none"> – základy výtvarného umění 	1.	
Výtvarná kultura	<ul style="list-style-type: none"> – na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> – seznamuje se s uměleckými projevy minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> – druhy výtvarného umění 	1.	
Výtvarná kultura	<ul style="list-style-type: none"> – na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu 	<ul style="list-style-type: none"> – srovnává různé způsoby uměleckého vyjadřování – vnímá rozdíly subjektivního zpracování výtvarného díla 	<ul style="list-style-type: none"> – vztah osobnosti umělce, doby a umění 	1.	
Výtvarná kultura	<ul style="list-style-type: none"> – své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje znalosti historických souvislostí 	<ul style="list-style-type: none"> – proměny výtvarného umění v souvislosti s historickým vývojem 	1.	

Výtvarná kultura	<ul style="list-style-type: none"> – na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> – vychází z vlastních zkušeností a prožitků při hodnocení výtvarného díla 	<ul style="list-style-type: none"> – obsah a forma díla 	1.	
Výtvarná tvorba	<ul style="list-style-type: none"> – porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění 	<ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí estetické cítění, uplatňuje znalosti písma a kompozice 	<ul style="list-style-type: none"> – výtvarné techniky a kompozice 	1.	
Výtvarná tvorba	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznává specifičnost různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci 	<ul style="list-style-type: none"> – vnímá rozdíly subjektivního zpracování výtvarného díla 	<ul style="list-style-type: none"> – interakce s výtvarným dílem v roli autora, příjemce, interpreta 	1.	
Výtvarná tvorba	<ul style="list-style-type: none"> – v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> – vybírá materiály a výrazové prostředky pro vlastní osobité vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> – netradiční výtvarné techniky 	1.	
Výtvarná tvorba	<ul style="list-style-type: none"> – na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> – inspiruje se uměleckými díly pro vlastní tvorbu 	<ul style="list-style-type: none"> – kresba, kolorovaná kresba 	1.	

Výtvarná tvorba	<ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání 	<ul style="list-style-type: none"> – využívá znalostí výtvarných prostředků a postupů a vědomě s nimi pracuje 	<ul style="list-style-type: none"> – malba 	1.	
Výtvarná tvorba	<ul style="list-style-type: none"> – při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje vlastní zkušenosti pro osobitě vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> – akvarel 	1.	
Výtvarná kultura	<ul style="list-style-type: none"> – vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií 	<ul style="list-style-type: none"> – porovnává umělecká díla, styl a techniku zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> – vývoj výtvarného umění 	2.	
Výtvarná kultura	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje umělecké slohy a směry z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná historické styly a vybraná díla 	<ul style="list-style-type: none"> – historické slohy evropského kulturního okruhu 	2.	TO2.4
Výtvarná kultura	<ul style="list-style-type: none"> – na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl 	<ul style="list-style-type: none"> – ověřuje komunikační účinky uměleckých děl 	<ul style="list-style-type: none"> – vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků 	2.	TO3.1

Výtvarná kultura	<ul style="list-style-type: none"> – na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění promítají do aktuální obrazové komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje současná i historická umělecká díla 	<ul style="list-style-type: none"> – vztah obsahu a formy výtvarného díla 	2.	
Výtvarná tvorba	<ul style="list-style-type: none"> – nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů 	<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje různé typy výtvarného vyjádření pro vlastní tvůrčí záměr 	<ul style="list-style-type: none"> – výtvarné umění z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku 	2.	
Výtvarná tvorba	<ul style="list-style-type: none"> – využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy 	<ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí tvořivost na základě fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> – koláž 	2.	
Výtvarná tvorba	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> – využívá znalosti uměleckých prací pro svoji vlastní tvorbu 	<ul style="list-style-type: none"> – perspektiva 	2.	
Výtvarná tvorba	<ul style="list-style-type: none"> – samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění 	<ul style="list-style-type: none"> – inspiruje se současným uměním při vlastní výtvarné činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> – grafické postupy, písmo 	2.	

7.7 Člověk a zdraví

7.7.1 Výchova ke zdraví

Tento vzdělávací obor není realizován jako samostatný předmět, jeho výstupy jsou integrovány do výuky Biologie a Základů společenských věd.

7.7.2 Tělesná výchova (TV)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět vychází z obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova a ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je vyučován v 1. až 4. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací v dělených třídách – děvčata a chlapci. Vzdělávací obor představuje komplexnější pohled na problematiku zdraví, tělesnou a psychickou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Přispívá k funkčnímu rozvoji základních pohybových schopností, rozvíjí pohybové dovednosti a návyky, vytváří pozitivní vztah k tělesné kultuře, kompenzuje jednostranné zatížení žáků, upevňuje a dotváří hygienické návyky. V případě zdravotních potíží žáků je do předmětu TV podle potřeby zahrnuta i Zdravotní tělesná výchova.

Tělovýchovné aktivity do výuky zařazujeme s ohledem na věk, výkonnostní možnosti, schopnosti a zdatnost žáků, ale také v závislosti na ročním období a dostupnosti venkovních i krytých sportovišť. Sportovní aktivity postupně ztěžujeme, stávají se komplikovanějšími a propracovanějšími tak, jak roste tělesná zdatnost žáků. Z těchto důvodů je obtížné rozdělit konkrétní učivo do jednotlivých ročníků.

Součástí vzdělávání jsou i sportovní kurzy rozdělené do jednotlivých ročníků (týdenní kurz na Šumavě – kola, kánoe, turistika, lyžařský kurz, turistický kurz v Tatrách, sportovní kurz v Chorvatsku).

V budově školy je pro výuku k dispozici tělocvična s horolezeckou stěnou, místnost pro cvičení s možností využití digitálních technologií, kardio místnost, posilovna a prostory pro stolní tenis. Vybavení pro výuku je standardní, každý žák má své náčiní, které je průběžně doplňováno a obnovováno. Výuka částečně probíhá i v objektech mimo školu (atletický stadion, zimní stadion a plovárna) a podle možností také v přírodě (parky, venkovní sportoviště, cyklostezky).

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Využíváme mezipředmětové souvislosti (biologie člověka, fyzika aj.),
- povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o pohyb,
- podporujeme u žáků jejich samostatnost v rozhodování.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme se některým problémům předcházet, např. záchrana, dopomoc aj.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke správnému ústnímu i tělesnému vyjadřování (nepoužívat zesměšňování soupeře, vulgarismus, a naopak povzbuzovat slovem i potleskem druhé),
- realizujeme skupinové vyučování (např. cvičení na stanovištích, intervalový trénink).

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k odpovědnosti a spolehlivosti ve vztahu k druhým,
- posilujeme rozhodovací schopnosti žáka (jsou určováni do role rozhodčích svých spolužáků).

Kompetence občanské

- Rozvíjíme u žáků pozitivní postoje k našemu národnímu sportovnímu odkazu.

Kompetence k podnikavosti

- Rozvíjíme u žáků samostatnost a nést následky svých rozhodování,
- vedeme žáky k naplánování své práce, shromáždění potřebného materiálu,
- vyžadujeme, aby práci dokončili v požadovaném termínu.

Kompetence digitální

- Využíváme měření tepové frekvence k určení zatížení pomocí osobních digitálních přístrojů, které pomáhají efektivně rozvíjet pohybové schopnosti,
- žáci si mohou vybírat formu zatížení prostřednictvím digitálních technologií (např. cvičební videa z Youtube),
- na lyžařských kurzech zaznamenáváme digitální technikou technické dovednosti žáku a společně je vyhodnocujeme.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v pohybovém režimu žáka 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností 	1.-4.	
	<ul style="list-style-type: none"> - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy – usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití 	<ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla - posilování svalového aparátu – prevence sval. disbalancí 	<ul style="list-style-type: none"> - organismus a pohybová zátěž 		
	<ul style="list-style-type: none"> - vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové 	<ul style="list-style-type: none"> - strečink před a po zátěži - posilování svalového aparátu – prevence sval. disbalancí 	<ul style="list-style-type: none"> - svalová nerovnováha - zdravotně zaměřená cvičení 		

	nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití				
	- využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	- správné dýchání	- zdravotně orientovaná zdatnost		
	- připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení	- strečink před a po zátěži	- individuální pohybový režim		
	- uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí – poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách	- první pomoc při tv, bezpečné používání sportovního náradí, bezpečnost na sportovištích	- první pomoc při sportovních úrazech - improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	- provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	- dosahuje kvalitativní úrovně na základě individuálních předpokladů	- pohybové dovednosti a pohybový výkon	1.-4.	
	- zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení	- uvědomuje si význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - rozlišuje základní startovací povely	- atletika – běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh); skok do výšky,		

		<ul style="list-style-type: none"> - změří a zapíše výkony v jednotlivých atlet. disciplínách v souladu s individuálními předpoklady ovládá jednotlivé pohybové dovednosti - diagnostikuje provedení osvojované pohybové činnosti, - označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<p>skok do dálky; hody, vrh koulí</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá různých druhů cvičení s ohledem na jejich zaměření 	<ul style="list-style-type: none"> - průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení 		
	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje věkové, pohlavní, výkonnostní odlišnosti a handicap a respektuje je 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové odlišnosti a handicap 		
	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení 	<ul style="list-style-type: none"> - používá gymnastické názvosloví - ovládá záchranu a dopomoc při jednotlivých gymn. cvicích 	<ul style="list-style-type: none"> - gymnastika – akrobacie; přeskoky a cvičení na nářadí; cvičení s náčiním - kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a 		

		<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé gymnastické prvky - provede dané gymnastické prvky s dopomocí či bez ní - je schopen spojit několik gymnastických prvků v krátkou sestavu - ukáže základní aerobní cvičení s hudbou 	rytmickým doprovodem - úpoly		
	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení 	<ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla sportovních her bezpečnost při sportovních hrách - příprava a organizace utkání průpravné hry - hčj (fotbal, basketbal, volejbal, florbal, vybíjená, frisbee, vybíjená, ringo, stolní tenis, hokej) - herní systémy a kombinace vybraných sportů 	<ul style="list-style-type: none"> - sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání 		
	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení 	<ul style="list-style-type: none"> - základní plavecké dovednosti (dýchání do vody, splývání, šlapání vody) - technika plaveckých způsobů startovní skok - kondiční plavání - usiluje o zlepšení všech plaveckých způsobů v 	<ul style="list-style-type: none"> - plavání – zdokonalování osvojených plaveckých technik, - skoky do vody; branné plavání, dopomoc unavenému plavci 		

		<p>technice i v měřených časech</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí plaveckého bazénu, koupaliště a přilehlých prostor 			
	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení 	<ul style="list-style-type: none"> - výzbroj, výstroj, údržba - základní postoj, obraty, pády, bruslení, odšlapování - jízda na vleku, lanovce - brzdění a zastavování (pluh) - základní smýkaný oblouk, modifikovaný oblouk, jízda po hraně – carving - skoky, slalom 	<ul style="list-style-type: none"> - lyžování – běžecké, sjezdové; snowboarding 		
	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody - příprava turistické akce - orientace na mapě, měřítko mapy, práce s buzolou a mapou - jízda na kolech, kolečkových bruslích, kánoích 	<ul style="list-style-type: none"> - turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce a pobytu v přírodě; orientace v méně přehledné krajině, příprava a likvidace tábořiště 		T04.2
	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení 	<ul style="list-style-type: none"> - netradiční hry 	<ul style="list-style-type: none"> - další moderní a netradiční pohybové činnosti 		

Činnosti podporující pohybové učení	– užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží	– ovládá tělocvičné názvosloví	– vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech	1.-4.	
	– volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje	– vybírá vhodnou výstroj a výzbroj a pečuje o ni	– sportovní výzbroj a výstroj – účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita		
	– připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci	– organizuje sportovní akce	– pohybové činnostní, sportovní a turistické akce – organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace		
	– respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech	– ovládá základní pravidla a rozhoduje v pořádaných sportovních akcích	– pravidla osvojovaných pohybových činností		
	– respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva	– uznává sportovní role a řídí se jimi	– sportovní role		

	<ul style="list-style-type: none"> - sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje 	<ul style="list-style-type: none"> - sleduje sport, trendy, výkony sportovců a vyhodnocuje získané informace 	<ul style="list-style-type: none"> - měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem 		
	<ul style="list-style-type: none"> - aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje ve sportu a životě myšlenky fair play 	<ul style="list-style-type: none"> - olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu - úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí 		

7.8 Předmaturitní a maturitní semináře

7.8.1 Seminář z českého jazyka

Seminář z českého jazyka a literatury probíhá 2 hodiny v předmaturitním a 2 hodiny v maturitním ročníku.

V předmaturitním ročníku se seminář zaměřuje na správné použití jazyka v praxi. Kromě různých mluvnických cvičení, které studenta připravují mj. na didaktický test v písemné části maturitní zkoušky, studenti realizují písemné a ústní projevy v různých komunikačních situacích. Studenti se také zlepšují ve veřejné prezentaci svých myšlenek a názorů.

V maturitním ročníku se seminář zabývá současnou světovou a českou literaturou. Studenti jsou vedeni k aktivnímu čtenářství a jeho reflexi. Seminář ukáže studentům základní směry současné poezie a prózy, výběr jednotlivých titulů je přizpůsoben zájmu žáků. Výstupem semináře je seminární práce pod vedením vyučujícího na konkrétní přečtenou knihu.

7.8.2 Příprava na anglický jazykový certifikát

Tento volitelný seminář je nabízen v rozsahu 2 hodin týdně žákům posledních dvou ročníků všech cyklů. Jeho cílem je připravit žáky na složení mezinárodních všeobecných jazykových zkoušek úrovně B2 nebo úrovně C1, primárně zkoušek cambridgeských. I tento seminář navazuje na výuku v hodinách angličtiny, je však veskrze orientován na typy a skladbu cvičení a úkolů použitých v jednotlivých typech zkoušky. V zásadě se soustředí na čtyři okruhy:

- **Použití jazyka a porozumění čtenému textu (Use of English and Reading):** cvičení zahrnují výběr z více alternativ, doplňování chybějících výrazů, přestylizování vět do synonymních forem, hledání chyb a tvoření požadovaných slovních druhů odvozením či příponami. Souborná práce s textem obsahuje cvičení typu: správná odpověď z více alternativ, doplnění chybějící části textu, vyhledání potřebné informace v textu a její správné přiřazení.
- **Poslech (Listening):** dle jednotlivých typů dovedností: výběr z nabízených alternativ konverzace, zachycení chybějící informace, přiřazení vhodné varianty jednotlivým osobám či výběr správné odpovědi na základě vyslechnutého souvislého textu.
- **Psaní (Writing):** žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli na dané téma a v daném rozsahu napsat požadovaný slohový útvar, a to za použití dostatečně bohaté slovní zásoby a vhodných spojovacích výrazů.
- **Mluvení (Speaking):** nácvik konverzace při běžných situacích, vedení rozhovoru, schopnost vyjádřit svůj názor a obhájit ho či argumentovat.

7.8.3 Příprava na francouzský jazykový certifikát

Jedná se o volitelný seminář, který je určen pro žáky posledních dvou ročníků gymnázia. Časová dotace je v obou ročnících 2 hodiny týdně.

Cílem předmaturitního semináře je příprava žáků ke složení jazykového diplomu DELF úrovně A2 (B1), maturitní seminář připravuje žáky na úroveň B1 (B2). Složení zkoušky není podmínkou pro úspěšné absolvování semináře.

Používaný materiál: učebnice DELF A2 (B1, B2) scolaire et junior je doplňována dalším vhodným výukovým materiálem zvolené úrovně (videa, nahrávky, reportáže, texty...).

V průběhu semináře se dbá na postupný rozvoj všech 4 řečových kompetencí, které jsou požadovány při zkoušce, tj.:

- Porozumění cizojazyčnému ústnímu projevu,
- porozumění psanému projevu,
- vlastní písemný projev,
- vlastní ústní projev.

Žák zároveň procvičuje a upevňuje lexikální a gramatické prostředky, zlepšuje výslovnost. Výuka je postavena na konkrétních typech cvičení, se kterými se žák při zkoušce setká, osvojí si všechny důležité návyky, seznámí se s možnými úskalími. Pracuje s různými typy dokumentů, vyzkouší si zkoušku nanečisto. Písemné a ústní aktivity jsou v rovnováze, cvičení jsou zaměřena prakticky. Témata, která se vyskytují v průběhu přípravy, vychází z praktického života a jsou často totožná s tématy maturitními.

7.8.4 Příprava na německý jazykový certifikát

Jedná se o volitelný předmět v posledních 2 ročnících studia. Časová dotace je 2 hodiny týdně. Seminář doplňuje tematicky výuku gramatické části, stylistiky a slovní zásoby. Jednotlivé tematické okruhy vycházejí z výuky a přípravy žáků na složení Jazykového německého diplomu Konference ministrů Spolkové republiky Německo jazykové úrovně B1/B2/C1 Evropského referenčního rámce pro výuku cizích jazyků. Žáci získávají a prohlubují si vědomosti v následujících tematických okruzích:

- Geografické vědomosti o Německu,
- federalismus, politický systém Německa, srovnání s Českou republikou,
- vybrané kapitoly z německé historie v souvislosti s českými dějinami,
- témata reagující na současné společenské a politické dění, tato témata jsou zařazována aktuálně-např. migrační politika,
- obecná témata reagující na to, co nás obklopuje - např. udržitelný způsob hospodaření a života: klimatické změny, energie, automobilový průmysl, konzum, turismus.

Témata jsou Německou jazykovou centrálou pravidelně aktualizována.

Ve většině tematických okruhů se uplatňují mezipředmětové vztahy – seminář z německého jazyka je provázán s těmito předměty: literatura, dějepis, zeměpis a základy společenských věd.

Obsah semináře

Témata navazují na tematické okruhy z německého jazykového diplomu:

- Česká republika a německé dějiny 1918–1945,
- německé dějiny 1945–1989,
- vzájemný vztah Čechů a Němců s důrazem na současnost,
- umění a literatura z oblasti německy mluvících zemí – výběrově,
- školský systém v Německu a v České republice,
- rodina Německo – Česká republika,
- právo a spravedlnost – rovnoprávné postavení mužů a žen Německo – Česká republika práce,
- Rakousko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko,
- pracovní kariéra,
- Evropská unie,
- bydlení,
- zdraví, nemoci,
- tradice, sport.

7.8.5 Příprava na španělský jazykový certifikát

Jedná se o volitelný seminář, který je určen pro studenty 7. a 8. ročníku osmiletého cyklu. Časová dotace v obou ročnících je 2 hodiny týdně. Cílem semináře je příprava studentů na složení mezinárodní zkoušky DELE úrovně B1, eventuálně B2. Pracuje se s učebnicemi zaměřenými právě na přípravu jednotlivých úrovní DELE, dále jsou využívány různé jazykové platformy a digitální materiály. Při výuce je kladen důraz na rozvoj a zdokonalování samostatného komunikativního projevu písemného i ústního, osvojení si gramatických jevů a rozšiřování slovní zásoby.

Dále jsou rozvíjeny a procvičovány všechny čtyři jazykové kompetence dle SERR:

- porozumění poslechu,
- samostatný písemný projev,
- ústní projev,
- čtení s porozuměním.

7.8.6 Seminář z latiny

Seminář z klasické latiny je volitelný předmět v posledních dvou ročnících studia všech studijních cyklů. Má časovou dotaci 2 hodiny týdně. V předmaturitním ročníku seminář navazuje na probrané učivo latiny z předcházejících ročníků. V maturitním ročníku seminář navazuje na veškeré probrané učivo, dále ho prohlubuje a rozvíjí. K hlavním cílům semináře patří schopnost žáků pracovat s originálním latinským textem, a tím je vést k přesnému a kultivovanému projevu v mateřském jazyce. Dále motivovat žáky k poznávání antické kultury v jejích rozmanitých projevech (literatura, umění, mytologie). Seminář slouží zároveň jako příprava k profilové maturitní zkoušce z latiny a případně k navazujícímu studiu na vysoké škole.

Obsah semináře

1. Předmaturitní ročník

Gramatické učivo:

- Supinum,
- participium perfekta pasiva a futura aktiva,
- pasivní tvary tvořené ze supinového kmene (indikativ perfekta pasiva, indikativ lusquamperfekta pasiva, indikativ futura II pasiva, konjunktiv perfekta pasiva, konjunktiv plusquamperfekta pasiva),
- opisné časování činné,
- pravidlo souslednosti časů,
- nepřímé otázky,
- ablativ absolutní,
- nepravidelná slovesa (eo, íre; fero, ferre).

Úvod do metriky:

- Hexamet,
- pentamet,
- elegické distichon.

Kulturní a historické reálie související s latinou:

- Další okřídlená rčení a výroky dle témat,
- prohloubení znalostí o římských dějinách, kultuře a literatuře (žánrové rozvrstvení, klasičtí autoři),
- úvod do středověké latiny,
- autoři: Homér, Plautus, Catullus, Horatius, Vergilius, Cicero, Tacitus, Livius, Salustius.

2. Maturitní ročník

Gramatické učivo:

- Latinské infinitivy,
- vazba akuzativu a nominativu s infinitivem,
- gerundium a gerundivum,
- semideponentní slovesa,
- věty časové,
- věty přípustkové,
- věty příčinné a důvodové,
- věty vztažné,
- věty účinkové.

Autoři: Caesar, Ovidius, Martialis, Petronius, Iacobus de Voragine, Karel IV, Cosmas.

7.8.7 Seminář z dějepisu

Dějepisný seminář se vyučuje dvě hodiny týdně v posledních dvou ročnících všech studijních programů gymnázia. Seminář navazuje na učivo z předešlých ročníků i učivo právě probírané a dále ho rozšiřuje, upevňuje a systematizuje. Hlavními cíli jsou příprava žáků k maturitní zkoušce z dějepisu a příprava k přijímacím zkouškám na vysokou školu.

V předmaturitním ročníku zpracuje žák seminární práci, jejíž rozsah se bude pohybovat v rozsahu 15-20 NS. Maturitní práci odevzdá ke konci školního roku, po domluvě s vyučujícím tak, aby stihl vyučující předmaturitního semináře práci vyhodnotit před třídou a žák provedl závěrečnou prezentaci před spolužáky. Práce je v průběhu školního roku pravidelně kontrolována vyučujícím a také hodnocena známkami. Po jejím dokončení získá žák závěrečné hodnocení, resp. známku nejvyšší hodnoty.

Obsah semináře

1. Předmaturitní ročník

1.pololetí

- Úvod do dějepisu, opakování orientace v čase, časové přímky,
- pomocné vědy historické a jejich aplikace ve středoškolském dějepisu,
- druhy pramenů a práce s nimi,
- odborná historická literatura a orientace v ní na středoškolské úrovni,
- průběžná práce a sestavování seminární práce ve spolupráci s učitelem na základě stanovených pravidel,
- návštěva vybraného archivu, práce s dobovými materiály,
- vybrané kapitoly každodennosti k jednotlivým epochám,
- zásadní osobnosti dějin v návaznosti na probrané učivo, resp. od počátku do 1. světové války,
- návštěva aktuálních expozic, významných kulturních památek a muzeí, besedy s odborníky České Budějovice,
- historie jihočeského regionu a na to navazující odborná exkurze,
- historie ve filmu – vzpomínkové a odborné dokumenty,
- nejnovější nálezy, objevy a diskuse.

Ve druhém pololetí vyučující opakuje, doplňuje znalosti z předchozí výuky a připravuje žáky k maturitní zkoušce. Prochází jednotlivé maturitní okruhy a provádí hodnocení znalostí žáků.

2. Maturitní ročník

Obsahem se maturitní seminář zaměří výhradně na přípravu, opakování a doplňování učiva k maturitní zkoušce, na semináři se prochází maturitní rozpracované okruhy, vysvětlují se nejasnosti a učivo je rozšiřováno. Výuka je více směřována zejm. ke 20. a 21. století, resp. je doplněna následovně o:

- Zásadní osobnosti českých a světových dějin v období po 1. světové válce až do poč. 21. století,
- práce s dobovými dokumenty a vybranými materiály, dobové filmy,
- synoptické tabulky.

Během maturitního semináře žáci zopakují zbývající maturitní okruhy a vyučující provede celkové shrnutí tak, aby byli žáci dobře připraveni na maturitní zkoušku, případně na přijímací zkoušky a následné studium na vysoké škole.

7.8.8 Seminář ze základů společenských věd

Seminář ze základů společenských věd se vyučuje dvě hodiny týdně, a to v posledních dvou ročnících všech studijních programů gymnázia. Obsah předmětu rozšiřuje látku základů společenských věd s cílem zasadit zprostředkované poznatky do hlubších souvislostí celospolečenských i historických a zároveň prohloubit vazby na ostatní předměty, především dějepis. Mnohem větší prostor je také věnován prohlubování kritického myšlení žáků, prezentaci jejich vlastního názoru, a to ve formě ústního projevu i projevu písemného (žáci zpracovávají eseje, projekty, příp. seminární práce). Výuka je doplněna o besedy a exkurze a zpestřena i prezentací filmových dokumentů. Využity jsou i možnosti zapojení žáků do řady projektů s tematikou lidsko-právní či mezinárodně-politickou. Studijní obsah je zároveň směřován na úspěšné zvládnutí státní maturitní zkoušky a zohledňuje i potřeby žáků k přijímacímu řízení na vysoké školy.

Doporučený obsah semináře

1. Předmaturitní ročník

- Politický pluralismus a jeho postupné ustavování,
- zásady a fungování právního demokratického státu,
- problematika lidských práv, multikulturalismu a uprchlictví,
- formování parlamentarismu a vývoj ústavních systémů, s důrazem na české země,
- historie moderní české státnosti,
- právo a právní řád, s důrazem na právní řád ČR,
- mezinárodní politika, vztahy a moderní světové dějiny,
- mezinárodní organizace, především s ohledem na ty, jichž je ČR členem,
- evropská integrace a postavení ČR v rámci sjednocující se Evropy,
- globální problémy a jejich možná řešení.

2. Maturitní ročník

- Lidská kultura a její utváření,
- společnost, její struktura a sociální útvary,
- život člověka v lidském společenství,
- vliv masové komunikace a reklamy na život moderní společnosti,
- osobnost člověka, její charakteristika a utváření,
- každodenní život člověka: zátěžové situace, zásady psychohygieny, volný čas,
- základy ekonomického života a odpovědné chování v ekonomických vztazích,
- národní hospodářství a jeho fungování,
- člověk v pracovních vztazích,

- moderní filozofické myšlení,
- hlavní světové duchovní proudy a jejich utváření,
- etika v každodenním životě,
- základy logického myšlení.

3. Projektová výuka

- realizace projektu (např. jak změnit k lepšímu své životní prostředí), zpracování odborné práce včetně výzkumu.

7.8.9 Seminář ze zeměpisu

Seminář ze zeměpisu je vyučován jako samostatný předmět ve 3. a 4. ročníku dvě hodiny týdně. V obou ročnících je obsahem učiva obecný zeměpis a regionální zeměpis světadílů (Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie, Evropa – fyzickogeografické a socioekonomické poměry). Seminář v sobě integruje průřezová témata – Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a sociálních souvislostech, Multikulturní výchova. Předmět velice úzce spolupracuje s jinými vyučovacími předměty (s chemií, biologií, fyzikou, dějepisem, matematikou, základy společenských věd). V oblasti poznání si žáci osvojují komplexní vědomosti o Zemi, znalosti fyzicko-geografických, socioekonomických, politických a kulturních poměrů světadílů, států i oceánů. Seznamují se s geografickými poměry své vlasti, začleňují poznatky o životním prostředí a krajinné sféře v regionálních i globálních souvislostech. V oblasti dovedností se žáci učí pracovat s mapami, grafy, statistickými údaji, informačními materiály apod. Rozvíjejí svou samostatnost a dovednost při jejich vyhledávání, zpracovávání, hodnocení, aplikování a užívání v praxi. Žákovy znalosti jsou ověřovány ústní i písemnou formou (např. test, slepá mapa, doplňování textu, pracovní listy, ústní reakce na dění ve světě). Využíváme výpočetní techniku i odborné pomůcky (atlasy, glóbus, grafy, tabulky, časopisy).

Obsah semináře

1. Předmaturitní ročník

- Planeta Země,
- pohyby Země a s nimi související jevy,
- Měsíc,
- základy kartografie,
- litosféra,
- hydrosféra,
- biosféra,
- hospodářství světa,
- průmysl světa,
- zemědělství světa,
- doprava ve světě,
- fyzicko-geografické poměry světadílů (Asie, Amerika, Afrika, Austrálie a Oceánie, Evropa s důrazem na ČR),
- socioekonomické poměry světadílů (Asie, Amerika, Afrika, Austrálie a Oceánie, Evropa s důrazem na ČR).

2. Maturitní ročník

- Fyzicko-geografické poměry světadílů (Asie, Amerika, Afrika, Austrálie a Oceánie, Evropa s důrazem na ČR),
- socioekonomické poměry světadílů (Asie, Amerika, Afrika, Austrálie a Oceánie, Evropa s důrazem na ČR),
- atmosféra,
- životní prostředí, globální problémy,
- obyvatelstvo světa,

- cestovní ruch,
- sídla světa,
- geografické informace, terénní vyučování.

7.8.10 Seminář z matematiky

Seminář z matematiky se vyučuje tři hodiny týdně, a to v posledních dvou ročnících všech studijních programů gymnázia. V předmaturitním ročníku učivo navazuje na probrané učivo matematiky předcházejícího ročníku. V maturitním ročníku seminář navazuje na veškeré probrané učivo z matematiky a učivo probrané v předmaturitním semináři. Cílem předmětu je nejen příprava žáků na vyšší úroveň státní maturity ale především příprava na přijímací zkoušky a další studium na vysoké škole v oborech, kde jsou matematické znalosti a dovednosti podstatnou součástí studia.

Studium matematické analýzy je postaveno na dobré znalosti funkcí a matematické logiky, kterou tento seminář plně rozvíjí. Zopakování a procvičení všech tematických celků vede ke zvýraznění systemizace učiva, tj. vytváření systému z již osvojených témat s důrazem na souvislosti jednotlivých partií matematiky.

Obsah semináře

1. Předmaturitní ročník

- Opakování rovnic, nerovnic a funkcí,
- komplexní čísla: absolutní hodnota, algebraický a goniometrický tvar, obraz komplexních čísel v Gaussově rovině, Moivreova věta, rovnice, binomické a kvadratické rovnice v oboru komplexních čísel,
- limita a spojitost funkce,
- derivace funkce: věty o derivacích funkce, L'Hospitalovo pravidlo, tečna ke grafu funkce,
- určení extrémů funkce a vyšetření průběhu funkce, slovní úlohy,
- primitivní funkce, výpočet základních integrálů, metoda integrace per partes, substituční metoda,
- určitý integrál, obsah obrazce, objem rotačního tělesa.

2. Maturitní ročník

- Algebraické výrazy, mocniny a odmocniny,
- rovnice a nerovnice lineární, kvadratické, iracionální,
- exponenciální, logaritmické, goniometrické a soustavy rovnic,
- funkce lineární, kvadratické, lineární lomené, mocninné, exponenciální, logaritmické, goniometrické,
- trigonometrie, goniometrické vzorce,
- výroky, množiny, základní typy důkazů,
- komplexní čísla, rovnice binomické a kvadratické v oboru komplexních čísel,
- elementární geometrie, Pythagorova věta, Euklidovy věty,
- konstrukční úlohy, shodná a podobná zobrazení v rovině, polohové a metrické vlastnosti útvarů v prostoru, objemy a povrchy těles,
- analytická geometrie: vektory, odchylky a vzdálenosti přímk a rovin, kružnice, kruh, kulová plocha a koule, elipsa, hyperbola, parabola,
- aritmetická a geometrická posloupnost, nekonečné řady,
- kombinatorika a pravděpodobnost,
- limita a spojitost funkce,
- derivace funkce, určení extrémů funkce a vyšetření průběhu funkce, slovní úlohy,
- primitivní funkce,
- určitý integrál.

7.8.11 Seminář z fyziky

Seminář z fyziky se vyučuje 3 hodiny týdně v posledních dvou ročnících všech studijních programů gymnázia.

Mezi cíle semináře patří především prohloubit znalosti získané v předchozích ročnících, příprava na maturitu a na přijímací zkoušky z fyziky na vysoké školy. Značná část semináře se zaměřuje na kvantitativní řešení fyzikálních problémů. I výuka v semináři je přirozeně doplňována frontálními, ale i žákovskými experimenty.

Obsah semináře

1. Předmaturitní ročník

- Výpočet chyb fyzikálního měření,
- rozšíření znalostí a výpočty složitějších příkladů z mechaniky (zjm. z oblasti nauky o gravitaci a rotačním pohybu těles),
- rozšíření znalostí a výpočty složitějších příkladů z molekulové fyziky a termiky (zjm. z oblasti nauky o ideálním plynu),
- rozšíření znalostí a výpočty složitějších příkladů z elektřiny a magnetismu.

2. Maturitní ročník

- Rozšíření znalostí a výpočty složitějších příkladů z optiky,
- základy speciální teorie relativity,
- rozšíření znalostí a výpočty složitějších příkladů z fyziky mikrosvěta,
- opakování učiva podle maturitních otázek.

7.8.12 Seminář z fyziky pro mediky

Seminář z fyziky pro mediky se vyučuje v posledním ročníku příslušného studijního cyklu (4. ročník, 6. ročník, 8. ročník) vždy ve dvouhodinovém bloku jedenkrát týdně. Jeho cílem je připravit řádně žáky na přijímací zkoušky z fyziky na medicínské obory, ovšem seminář mohou navštěvovat všichni ti, kteří si chtějí zopakovat a prohloubit znalosti z fyziky, a přitom z ní nechtějí maturovat.

Seminář je veden především výkladovým způsobem. Na koncích tematických celků jsou zařazeny opakovací bloky. Opakování se děje řešením testových otázek. V semináři jsou žáci vedeni k samostatné práci a k odpovědnému přístupu ke studiu. Součástí semináře je také hlubší výklad těch částí středoškolské fyziky, které v předchozích letech žáci z důvodu nízké časové dotace neprobírali nebo je probírali pouze povrchně.

Obsah semináře

- Mechanika,
- molekulová fyzika a termika,
- kmitání, vlnění a akustika,
- elektřina a magnetismus,
- optika,
- kvantová fyzika,
- speciální teorie relativity,
- atomová a jaderná fyzika.

7.8.13 Seminář z chemie

Seminář z chemie se vyučuje tři hodiny týdně, a to v předmaturitním a maturitním ročníku všech studijních programů gymnázia.

Cílem předmětu je prohloubit stávající znalosti a doplnit je o vybrané kapitoly, které nebyly probrány v předchozích ročnících. Žáci jsou připravováni nejen k maturitní zkoušce, ale i k přijímacím zkouškám z chemie na vysoké školy.

Obsah semináře

1. Předmaturitní ročník:

- Složení a struktura látek, jejich třídění,
- chemické názvosloví anorganických sloučenin,
- základní chemické výpočty,
- stavba atomu – jádro, radioaktivita,
- elektronový obal, periodický zákon,
- chemická vazba – typy, hybridizace, prostorové tvary molekul, vlastnosti látek v závislosti na struktuře,
- chemické reakce – klasifikace chemických reakcí, výpočty z chemických rovnic,
- reakční kinetika a chemická termodynamika,
- chemické rovnováhy – vlastnosti rovnovážného stavu, druhy chemických rovnováh: acidobazické, redoxní, srážecí, komplexotvorné,
- periodický systém prvků.

2. Maturitní ročník:

- Úvod do organické chemie – základní pojmy – charakter atomu uhlíku, vaznost, typy řetězců, vzorců, reakcí organických sloučenin, izomerie,
- uhlovodíky – nasycené, nenasycené, cyklické, areny,
- deriváty uhlovodíků – halogenové, dusíkaté, kyslíkaté, heterocyklické sloučeniny,
- základní zdroje uhlovodíků, suroviny průmyslové chemie,
- syntetické makromolekulární látky,
- biochemie – přírodní látky a jejich metabolismus (lipidy, sacharidy, bílkoviny), nukleové kyseliny, enzymy, vitamíny.

7.8.14 Seminář z biologie

Seminář z biologie je vyučován v předmaturitním a maturitním ročníku všech studijních programů gymnázia s tříhodinovou dotací týdně. Do semináře docházejí žáci, kteří si ho dobrovolně zvolili vzhledem ke své budoucí profesní orientaci. Pro výuku je určena biologická učebna s multimediálním zařízením (dataprojektor, počítač, ozvučení učebny). Seminář z biologie navazuje na učivo z předešlých ročníků a rozšiřuje ho. Hlavními cíli jsou příprava žáků k maturitní zkoušce z biologie a příprava žáků k přijímacím zkouškám na vysokou školu. Propojenost s vyučovacím předmětem Biologie v rámci jednoho ročníku není zajištěna, neboť výuka Semináře z biologie a Biologie nikdy neprobíhá současně.

Obsah semináře

1. Předmaturitní ročník

A. rozšíření základů obecné biologie:

- Problematika virů a virových nemocí,
- priony a transmisibilní spongiformní encefalopatie,
- systém bakterií a bakteriální onemocnění,

- podrobnější popis stavby a funkce organel eukaryotické buňky,
- fyziologické děje na úrovni buňky (metabolismus, buněčné dýchání fotosyntéza, transport látek přes cytoplazmatickou membránu),
- rozmnožování buněk (podrobně meiózu),
- principy signalizace na úrovni buňky,
- klonování a jeho význam (lze zařadit v maturitním ročníku).

B. rozšíření základů botaniky:

- Histologie (rozdělení pletiv podle stupně vývoje),
- anatomie a morfologii orgánů rostlin,
- fyziologie rostlin (podrobně fotosyntézu, dýchání, fotorespirace, výživa rostlin, vodní režim rostlin, ontogenetický vývoj rostlin, fytohormony, pohyby rostlin),
- algologie (hnědé řasy jsou řazeny do říše Chromista, červené a zelené řasy do říše Rostliny; porovnání říší Chromista a Rostliny),
- změny v systému rostlin,
- změny v systému hub.

C. protista jako samostatná říše:

- Rozšiřuje tuto říši o nově přiřazené kmeny (krásnoočka, obrněnky, paprskovci, hlenky, nádorovky),
- uvádí oproti základnímu cyklu další parazitické druhy, které jsou nebezpečné pro člověka.

D. rozšíření základů zoologie

E. rozšíření základů ekologie:

- Propojuje učivo z předchozích ročníků v celek,
- klade důraz na ochranu přírody a problematiku životního prostředí,
- globální problémy lidstva, ekologické katastrofy, ekologické problémy.

2. Maturitní ročník

A. rozšíření základů biologie člověka:

- Rozšiřuje učivo o stavbě a funkcích orgánových soustav (např. popis stavby svalového vlákna a svalového stahu, imunitní systém a zásah B – lymfocytů, řízení termoregulace, šíření nervového vzruchu, podrobný popis sítnice, Cortiho orgánu, řízení těla na základě pozitivní a negativní zpětné vazby...),
- sleduje fylogenezi jednotlivých orgánových soustav.

B. rozšíření základů genetiky:

- Molekulární genetiky (podrobně popis stavby DNA, RNA; přepis genetické informace; molekulárně biologické metody FISH, PCR),
- genetiky na úrovni prokaryotické buňky (operony, řízení transkripce indukci a represí)
- genetiky na úrovni eukaryotické buňky,
- genetiky na úrovni organismu (navíc dihybridismus; 3. Mendelův zákon; genová vazba; genetiky polygenních znaků, mimojaderná dědičnost),
- genetiky na úrovni populace (Hardyho – Weinbergův zákon),
- mutace (příklady genových, chromozómových a genomových mutací u člověka),
- genetiky člověka (metody studia, dědičné choroby a dispozice).

7.8.15 Seminář z informatiky

Seminář je vyučován v předmaturitním a maturitním ročníku všech studijních programů gymnázia v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně.

V předmaturitním ročníku žáci prohlubují zejména teoretické principy a praktické dovednosti v oblasti programování a tvorby webu. Maturitní ročník je zaměřen na opakování a rozšíření znalostí o hardware, software, počítačových sítích a dalších oblastech podle maturitních témat.

Cílem předmětu je vedle prohloubení znalostí ze světa IT a informatického myšlení také příprava k maturitní zkoušce a k dalšímu studiu na VŠ.

Obsah semináře

1. Předmaturitní ročník

- Číselné soustavy a reprezentace čísel,
- logické operace,
- algoritmizace,
- úvod do programování,
- základy programování v jazyce C/C++:
 - první program, komentáře, zobrazení a formátování textu,
 - proměnné a jednoduché příklady vstupu a výstupu,
 - další datové typy,
 - základní aritmetika, operátory,
 - podmínky (větvení),
 - cykly,
 - pole,
 - matematické a vlastní funkce,
 - řetězce,
 - práce se soubory,
 - základy OOP,
- základy programování v jazyce Python,
- web (teoretické principy),
- tvorba webu (hosting, HTML, CSS, JS, PHP).

2. Maturitní ročník

- Základy informatiky,
- vývoj a druhy počítačů,
- technické vybavení počítačů,
- periferie počítačů,
- počítačové sítě,
- Internet,
- počítačová grafika,
- multimédia,
- operační systémy,
- databáze,
- moderní trendy v IT,
- etické a právní principy při práci s ICT,
- bezpečnost při práci s ICT,
- opakování vybraných témat k maturitní zkoušce.

7.8.16 Seminář z religionistiky

Seminář se vyučuje v rozsahu dvou vyučovacích hodin v předmaturitním a maturitním ročníku. Navazuje na učivo náboženství a etiky předcházejících ročníků. Cílem semináře je uvádět náboženské otázky do širšího kontextu především humanitních věd a umění.

Obsah předmětu:

- Úvod do teorie náboženství,
- starověké civilizace a náboženství (Egypt, Mezopotámie, Čína, Babylonie),
- světová náboženství a spirituality: hinduismus, buddhismus, abrahámovská náboženství (islám, judaismus),
- zrod a historie křesťanství, dobové souvislosti a kultura, reformace, pronásledování křesťanů,
- úvod do křesťanské etiky,
- etika v pozdní antické filozofii: stoici, epikurejci, hedonisté,
- otázka začátku a konce lidského života ve světle různých náboženství a kultur,
- zneužívání náboženství a představení základních sekt v České republice.

7.8.17 Seminář z ruského jazyka

Seminář z ruského jazyka je volitelný předmět v posledních dvou ročnících studia. Jeho časová dotace je 2 hodiny týdně. Výuka je koncipována tak, aby vedla studenty k osvojení cizího jazyka. Jeho hlavním cílem je postupné zvládnutí mluveného a psaného projevu, především vytváření komunikativních kompetencí v celé jejich komplexnosti.

Vedle komunikativních schopností dále rozvíjí kompetence v oblasti gramatiky, psaného textu, čtení, porozumění, poslechu a četbě. Tento předmět klade důraz rovněž na porozumění kultury a zvyků jiných zemí a na respektování druhých lidí s odlišným kulturním nastavením.

Obsah semináře

Gramatika:

- Přízvuk a redukce,
- intonace otázek a odpovědí,
- substantiva – základní vzory a jejich skloňování,
- adjektiva – tvoření, skloňování, stupňování,
- zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, vztažná, neurčitá a záporná,
- původní předložky,
- základní a řadové číslovky,
- přechodníky,
- přídavná jména slovesná,
- základní rozdíly v užití vidu v ruštině a češtině.

Slovní zásoba:

- Slovní zásoba vztahující se k jednotlivým tématům, (rodina, volný čas, škola a vzdělání, plány do budoucna, jídlo, stravování a kuchyně, nákupy, cestování svátky, Praha, Moskva, Petrohrad).

Slovní projev:

- Vyprávění,
- prezentace různých témat.

Písemný projev:

- Popis, vyprávění, dopis, email.

Porozumění poslechu a textu:

- Nahrávky z učebnice.

7.8.18 Seminář z estetické výchovy

Seminář estetické výchovy je volitelný předmět v posledních dvou ročnících studia. Jeho časová dotace je 2 hodiny týdně a střídá se jednou za 2 týdny výuka hudební a výtvarné výchovy. Seminář navazuje na učivo hudební a výtvarné výchovy z předešlých let studia. Učivo je dále rozšiřováno a prohlubováno. Hlavním cílem je příprava žáků k maturitní zkoušce a příprava k přijímacím zkouškám na vysoké školy.

Maturitní zkouška z estetické výchovy se skládá ze dvou částí – ústní zkoušky (podotázky z hudebního umění a z výtvarného umění) a praktické zkoušky (hra na hudební nástroj, popřípadě zpěv, nebo prezentace vlastního výtvarného díla). Praktická část je realizována formou veřejné hudební produkce nebo prezentací výtvarných děl.

Obsah semináře

1. Předmaturitní ročník

- Dějiny hudby a výtvarného umění od počátku dějin po období baroka,
- zpracování prezentací zadaných témat,
- praktická činnost – hra na hudební nástroj nebo výtvarné práce.

2. Maturitní ročník

- Dějiny hudby a výtvarného umění od 18. st. do současnosti,
- zpracování prezentací zadaných témat,
- praktická činnost – hra na hudební nástroj nebo výtvarné práce,
- příprava a realizace absolventského večera, praktické části maturitní zkoušky.

8 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z platné legislativy a jeho podrobnější zásady jsou stanoveny klasifikačním řádem, který je součástí Školního řádu Biskupského gymnázia J. N. Neumanna v Českých Budějovicích.

Minimálně jednou v průběhu každého pololetí (listopad a duben) jsou žáci a jejich zákonní zástupci informováni o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období. Učitelé tyto informace doplňují o doporučení, na jaké vzdělávací oblasti by se měl žák více zaměřit, ocení jeho píli a pokroky ve vzdělávání, ocení plnění jeho úkolů na realizovaných projektech apod.

8.1 Způsoby hodnocení

Průběžné a celkové hodnocení žáka v jednotlivých předmětech se vyjadřuje stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Celkové hodnocení žáka za všechny povinné předměty se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)

8.2 Kritéria hodnocení

8.2.1 Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření

Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření se řídí následujícími kritérii:

- **stupeň 1 (výborný):** Žák ovládá požadované poznatky uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.
- **stupeň 2 (chvalitebný):** Žák ovládá učebními osnovami vymezené poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.
- **stupeň 3 (dobrý):** Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Požadované činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a

zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

- **stupeň 4 (dostatečný):** Žák má v osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky. Výsledky jeho činností nejsou kvalitní. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit.
- **stupeň 5 (nedostatečný):** Žák si požadované poznatky neosvojil, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované činnosti má velmi podstatné nedostatky. Není schopen uplatňovat vědomosti a dovednosti ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky. Kvalita výsledků jeho činnosti je na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

8. 2. 2 Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření

Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření se řídí následujícími kritérii:

- **stupeň 1 (výborný):** Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá svých osobních předpokladů a velmi úspěšně je podle požadavků osnov rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě v nových úkolech. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje aktivní vztah k nim. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
- **stupeň 2 (chvalitebný):** Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním kolektivním projevu. Jeho projev má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech.
- **stupeň 3 (dobrý):** Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně svých schopností v individuálním kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele.
- **stupeň 4 (dostatečný):** Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Své minimální vědomosti a dovednosti aplikuje jen s velkou pomocí. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti.
- **stupeň 5 (nedostatečný):** Žák je v činnostech oproti svým schopnostem převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o činnosti a nevyvíjí žádné úsilí.

8. 2. 3 Celkové hodnocení žáka za všechny předměty

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

Žák prospěl, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

Žák neprospěl, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.